

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից թողարկվող
պարտատոմսերի վերաբերյալ

Երևան 2026

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»
 Թողարկողի ֆիրմային անվանումը
Փակ բաժնետիրական ընկերություն
 Կազմակերպա-իրավական ձևը
 0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ 10,
 հեռ. (+374 60) 757-000,
 էլ. փոստ՝ info@armswissbank.am,
 ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

<i>Արժեթղթերի տեսակը՝</i>	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
<i>Արժեթղթերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային
<i>Արժեթղթերի քանակը՝</i>	ՀՀ դրամ՝ 300,000 (երեք հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլար՝ 100.000 (մեկ հարյուր հազար) հատ Եվրո՝ 50,000 (հիսուն հազար) հատ /նշված են բոլոր տրանշների հանրագումարները/
<i>Արժեթղթերի անվանական արժեքը</i>	50,000 (Հիսուն հազար ՀՀ դրամ), 100 (մեկ հարյուր ԱՄՆ դոլար), 100 (մեկ հարյուր Եվրո)
<i>Արժեթղթերի թողարկման ծավալը</i>	15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 5,000,000 (հինգ միլիոն) Եվրո
<i>Արժեկտրոն</i>	Ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ
<i>Շրջանառության ժամկետը՝</i>	3- 4 տարի ժամկետայնությամբ. Հստակ ժամկետը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ
<i>Տեղաբաշխման ձևը՝</i>	Չերաշխավորված

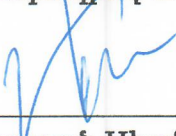
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»
 Տեղաբաշխողի անվանումը
Փակ բաժնետիրական ընկերություն
 Կազմակերպա-իրավական ձևը
 0010 Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10,
 հեռ. (37460) 757000, (37411) 757000,
 էլ. Փոստ՝ info@armswissbank.am
 Ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

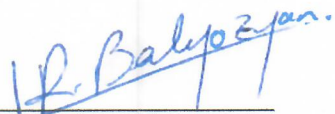
«ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից Ծրագրային ազդագրի (Այսուհետ՝ Ազդագիր) գրանցումը չի հավաստում ներդրման ապահովությունը, ներկայացված տեղեկատվության ճշտությունը կամ իսկությունը»:

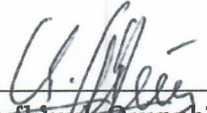
ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

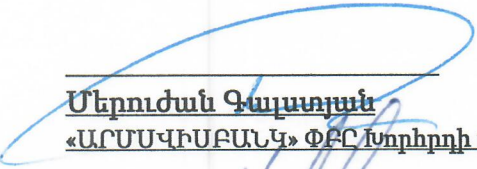
Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել փաստաթղթի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք

Վարտան Սիրմակյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ

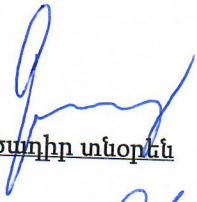

Բաֆֆի Բայոյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Արմենակ Խաչինյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Մերուժան Գալատյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Արտավազ Սարգսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Գևորգ Մաչանյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

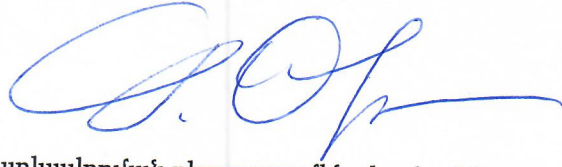

Գրիգոր Մովսիսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ

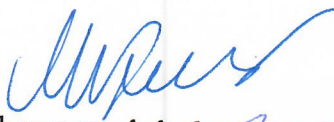

Արկաղի Փինաչյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն

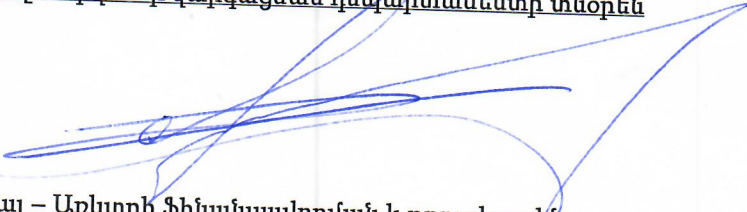
Գրիգոր Հովհաննիսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն

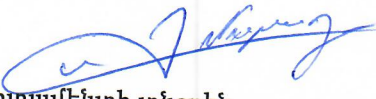
Արա Մակարյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն

Անժելա Բարսեղյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն

Հայկ Մուրադյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն

Աստղիկ Վանյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձ- Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. ԱՍՓՈՓ ԱԹԵՐԹ	6
1.1. ԱՍՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՍՄԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	6
1.1.1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ	6
1.1.2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր	9
1.1.3. Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ	10
1.1.4. Աուդիտ իրականացնող անձ	11
1.1.5. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	12
Բանկի կողմից թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ	14
1.1.6. Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	15
1.1.7. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	16
2. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՍՄԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	17
Ռիսկային գործոններ	17
Հիմնական տեղեկատվություն	18
Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը	19
3. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	28
Անկախ աուդիտորները	28
Ռիսկային գործոններ	28
Տեղեկատվություն Բանկի մասին	31
Բիզնեսի նկարագիրը	33
Բանկի կառուցվածքը	49
Բանկի զարգացման վերջին միտումները	50
Բանկի շահույթի կանխատեսումը	50
Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	51
Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը	66
Հսկող անձինք	66
Տեղեկություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների, ծախսերի մասին	66
Էական պայմանագրեր	66
Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի, հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը, երրորդ անձանցից վերցված տեղեկություն	67
Այլ տեղեկատվություն	67

1. Ա Ս Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

Ամփոփաթերթը հանդիսանում է «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Բանկ) և վերջինիս կողմից թողարկվող պարտատոմսերի համառոտ նկարագրություն, հետևաբար առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի **ամբողջական փաստաթղթի վրա**:

Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Բանկի գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ վերջիններիս ինտերնետային կայքում՝ www.armswissbank.am:

1.1. ԱՍՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1.1.1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:
ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО “АРМСВИСБАНК”.
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.
Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC
Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝
ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:
Բանկի պետական գրանցման համարն է 84:
Բանկի գտնվելու վայրն է՝
ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10
Կապի միջոցները՝
հեռ. (37460) 757-000,
ֆաքս (+374 10) 529-591
Էլ. փոստ info@armswissbank.am,
ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:
Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել Բանկի մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝

(+374) 60 757-001:

Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ. սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ. փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

Բանկի հիմնադրումը: Բանկը ավելի քան 20 տարի է ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակետը: Ներկայումս Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակից (վերջնական շահառու):

Բանկի առաքելությունն է հաճախորդներին մատուցել նորարարական, առաջադեմ և միջազգային շուկաներում ընդունված բանկային ծառայություններ՝ հմուտ և պրոֆեսիոնալ անձնակազմի շնորհիվ ու տրամադրել նրանց մեր ժամանակը և ռեսուրսները՝ հավատարիմ մնալով սոցիալական պատասխանատվության ու կայուն ֆինանսավորման մեր սկզբունքներին:

Բանկի տեսլականն է՝ բանկային ծառայությունների ու կայուն ֆինանսավորման ճկուն լուծումների միջոցով դառնալ Հայաստանի Հանրապետությունում առաջատար կորպորատիվ և ներդրումային բանկ՝ մեր հաճախորդների համար ֆինանսական շուկայում լինելով լավագույն գործընկեր:

Բանկի հեռանկարային նպատակներն են՝

1. իրավաբանական անձ հաճախորդներին առաջարկել կորպորատիվ բանկային ծառայությունների լայն փաթեթ, որը կներառի ինչպես ավանդական, այնպես էլ ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ, մասնավորապես՝ վարկեր, վարկային գծեր, հիփոթեքային վարկավորում, օվերդրաֆթ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման գործիքներ (ակրեդիտիվ, երաշխիք, գնման պատվերի ֆինանսավորում, արտահանման խթանման ֆինանսավորում և այլն), և հաճախորդի կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:
2. ՀՀ ֆինանսական շուկայում լինել առաջատարներից, ինչպես ՀՀ այնպես էլ արտասահմանյան արժեթղթերով իրականացվող ներդրումային գործառնությունների գծով:

3. Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում մատուցել անդերրայթինգի և մարքեթ մեյքերության ծառայություններ և այս գծով զբաղեցնել առաջատար դիրքեր:
4. ՀՀ ֆինանսական շուկայում ամրապնդել հաստատված դիրքը որպես կայուն և վստահելի ֆինանսական կառույց, ինչպես նաև լինել լավագույններից որպես բանկերի և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպությունների համար մարքեթմեյքեր հաստատություն:
5. Իրականացնել միջազգային շուկաներում Բանկի ներդրումային ծառայությունների առաջնորդական ուղղությամբ միջոցառումներ:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ԷՅՁԻ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Մինևույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բիզնեսի համառոտ նկարագիր: Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

1. Վարկային ծառայություններ

- Կորպորատիվ վարկավորում, ՓՄՁ վարկավորում
- Նախագծային ֆինանսավորում
- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)
- Անհատական վարկավորում

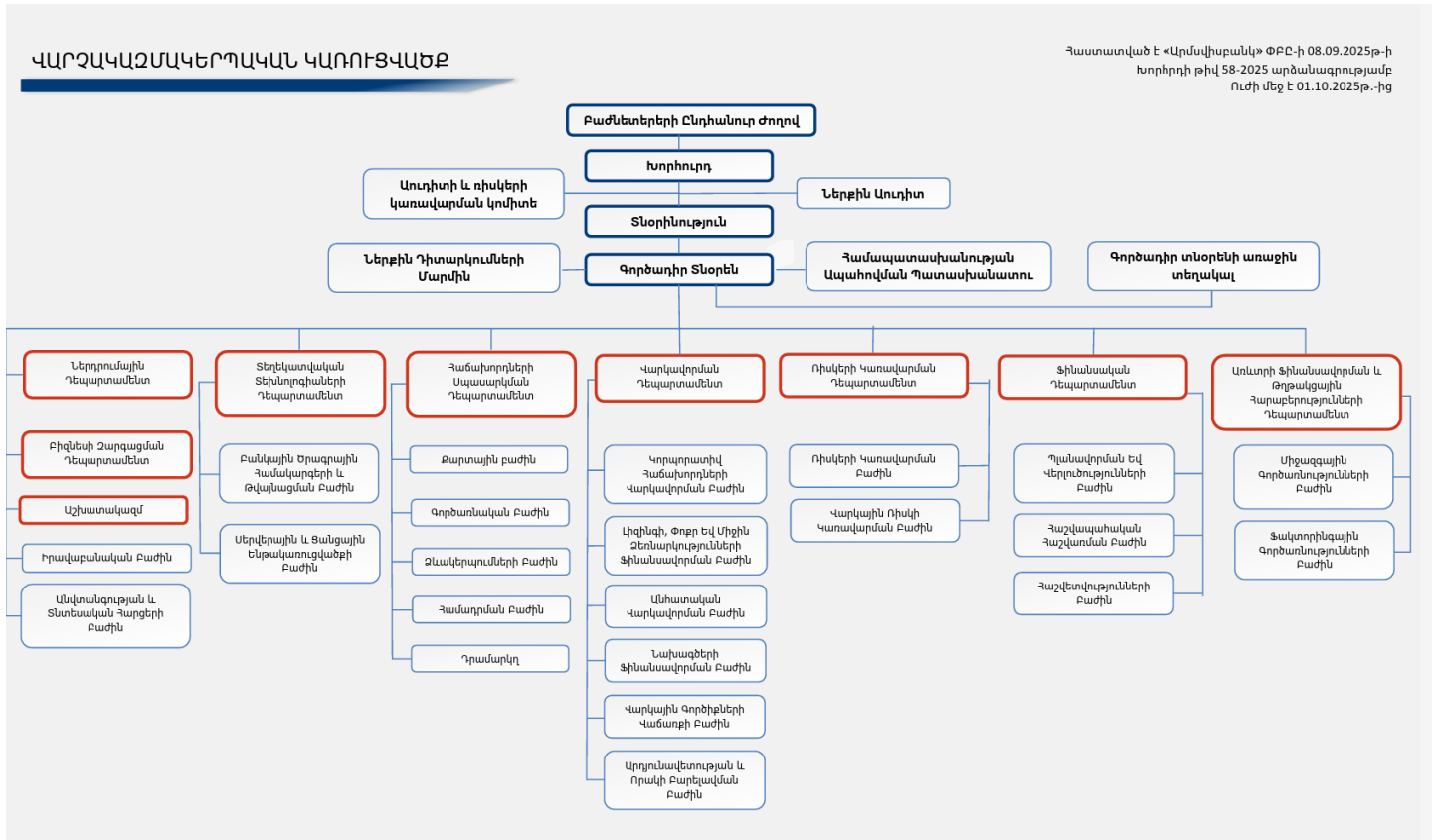
2. Ներդրումային ծառայություններ

3. Հաշվարկադրամարկդային ծառայություններ

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

Բանկը ներկայումս մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի և չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ:

1.1.2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Ինչպես բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտները, Բանկն իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ: Ներդրողները, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է տեղյակ լինեն այդ ներդրման հետ կապված ռիսկերի մասին:

Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերում ներդրում կատարողները բախվում են ինչպես թողարկող կազմակերպության գործունեության հետ կապված, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից առաջացող ռիսկերի (շուկայական ռիսկ) և պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկի հետ:

1.2.1. Թողարկողի ռիսկը կապված է վերջինիս ֆինանսատնտեսական գործունեության

առանձնահատկությունների հետ: Այս առումով, **Բանկի համար առավել էական ռիսկերն են.**

- **Գործընկերների կամ վարկային ռիսկը**, ինչի էությունը կայանում է նրանում, որ գործընկերները/հաճախորդները չեն կատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իրենց վարկային պարտավորությունները,
  - **Իրացվելիության ռիսկը**, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու համար,
  - **Ընդհանուր տնտեսության ռիսկերը**, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության, մասնավորապես վարկավորման ծավալների վրա,
  - **Օրենսդրական ռիսկը**, երբ օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա,
  - **Գործառնական ռիսկը**, ինչը կարող է ի հայտ գալ ինչպես Բանկի կողմից օգտագործվող տեխնիկական միջոցների խափանման, այնպես և մարդկային գործոնի պատճառով:
  - **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել Բանկին պատկանող արժեթղթերի պորտֆելի կառավարման արդյունավետության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում Բանկը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
- Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերից կարելի է առանձնացնել՝**
- **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել պարտատոմսերի գրավչության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
  - **Արտարժույթի ռիսկ**՝ արտարժույթի ռիսկը առաջանում է փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա:
  - **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների կբախվի:

1.1.3. Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համեմատած 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի Բանկի ակտիվները աճել են մոտ 5.2 մլրդ ՀՀ դրամով՝ պայմանավորված վարկային պորտֆելի աճով: Բանկի ստացված զուտ շահույթը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է շուրջ 9.1 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկի ընդհանուր կապիտալը աճել է 20.29%-ով և կազմել 90.4 մլրդ ՀՀ դրամ՝ պայմանավորված վերագնահատման պահուստների նվազմամբ և գլխավոր պահուստի մեծացմամբ: Բանկի զուտ տոկոսային եկամուտը աճել է 18.75%-ով՝ կազմելով 17.3 մլրդ ՀՀ դրամ:

Հազար ՀՀ դրամ

	2026/31/03	2025/31/12	2024/31/12	2023/31/12
Զուտ տոկոսային եկամուտ	4,583,358	17,333,514	14,596,303	9,587,751

Գործառնական եկամուտ	5,357,175	14,585,223	16,035,578	4,719,557
Շահույթ մինչև հարկումը	3,435,620	10,973,886	12,055,170	1,617,182
Զուտ շահույթ	2,835,620	9,119,863	9,814,870	-49,672
Ընդհանուր ակտիվներ	478,755,548	473,210,121	468,023,940	429,190,102
Ընդհանուր պարտավորություններ	385,794,813	382,851,165	392,904,065	370,134,682
Ընդհանուր կապիտալ	92,960,735	90,358,956	75,119,875	59,055,420

1.1.4. Աուդիտ իրականացնող անձ

2022թ. նոյեմբերի 11-ին Բանկը պայմանագիր է կնքել «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության հետ, որի հիմքով 2022թ անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է վերոնշյալ ընկերության կողմից: 2023-2024թթ անկախ աուդիտորական ստուգումը ևս իրականացվել է «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ի կողմից՝ համաձայն 2023թ. սեպտեմբերի 5-ին և 2024թ. հոկտեմբերի 9-ին Բանկի և աուդիտորական կազմակերպության միջև կնքված պայամանագրերի:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ. հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2: Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյանը:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենցիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

Բանկի 2025թ. անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից համաձայն 2025թ. հոկտեմբերի 3-ին Բանկի և աուդիտորական կազմակերպության միջև կնքված պայամանագրի: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեյշնալի» անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 9, հեռ. +37410 50 09 64/61, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ <https://www.grantthornton.am/>: Կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Արմեն Հովհաննիսյանը:

Աուդիտորական ընկերության փոփոխությունը պայմանավորված է ՀՀ ԿԲ «ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՈՒԴԻՏ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ» Կանոնակարգ 22-ի պահանջներով, համաձայն որի՝ «Աուդիտորական կազմակերպությունը կարող է իրականացնել միևնույն ֆինանսական կազմակերպության ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտը անընդմեջ առավելագույնը 6 տարի, ընդ որում, տվյալ աուդիտորական կազմակերպության պատասխանատու աուդիտորը կարող է իրականացնել տվյալ ֆինանսական կազմակերպության աուդիտը առավելագույնը 3 տարի»:

1.1.5. **Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն**

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, այսուհետ նաև ժողով,
- Խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ԷՅՁԻ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսույոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բանկի Խորհուրդը բաղկացած է հինգ անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Վարտան Սիրմակետ	Խորհրդի նախագահ
2	Արմենակ Դարբինյան	Խորհրդի անդամ
3	Բաֆֆի Բալոգյան	Խորհրդի անդամ
4	Արտավազ Սարգսյան	Խորհրդի անդամ
5	Մերուժան Գալստյան	Խորհրդի անդամ

Բանկի Գործադիր մարմինը բաղկացած է.

Գևորգ Մաչանյան, տ.գ.թ.

Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն

Գևորգ Մաչանյանն ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ի Գործադիր տնօրենն է հիմնադրման օրվանից: Նա ունի ավելի քան քառասունամյա աշխատանքային փորձ բանկային համակարգում, որից քսանը դեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել ՀՀ կենտրոնական բանկում:

Ծնվել է 22/08/1959թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը:

Գրիգոր Մովսիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ

Ծնվել է 26/03/1974թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը:

Բանկում աշխատում է Բանկի հիմնադրման օրվանից:

Գրիգոր Հովհաննիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 16/02/1974թ-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարանը, Բանկում աշխատում է 2009թ-ից:

Արկաղի Փինայան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 18/02/1976թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը:
Բանկում աշխատում է 2006թ-ից:

Արա Մակարյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն

Ծնվել 1990թ-ի հուլիսի 31-ին: 2011թ-ին ավարտել է Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարան: Բանկում աշխատում է 2017թ-ից:

Անժելա Բարսեղյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 1986 թվականի հունվարի 02-ին: 2007 թ-ին ավարտել է Հայ-ռուսական սլավոնական համալսարանը: Աշխատում է Բանկում 2007 թ-ից:

Մեդրակ Բաղդասարյան

Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Ծնվել է 27/04/1976թ-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Ինստիտուտը:
Բանկում աշխատում է 2005թ-ից:

Հայկ Մուրադյան

Տնօրինության անդամ, Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 1984թ-ի սեպտեմբերի 3-ին: 2006թ-ին ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարանը: Բանկում աշխատում է 2006թ-ից:

Աստղիկ Վանյան

Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձ-Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի տնօրեն

Աստղիկ Վանյանը ծնվել է 1982թ. հոկտեմբերի 21-ին: 2025 թ. հոկտեմբերից ստանձնել է «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի տնօրենի պաշտոնը, իսկ 2026թ. մարտից նշանակվել է Բանկի Տնօրինության անդամ և Ռիսկերի կառավարման գործառույթի պատասխանատու:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 14.04.2026թ-ի դրությամբ կազմում է 175 աշխատակից:

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

Բանկը թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ԷՅՁԻ-ը, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպարավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

2015-2026թթ ընկած ժամանակահատվածում Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված հիմնական պայմաններով.

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	Թողարկման ծավալ/անվանական	Տեղաբաշխված ծավալ/անվանական	Շրջանառության ժամկետ	Արժեկտրոն	Արժեկտրոնի վճարման պարբերականություն
AMSWISB21ER7 /մարված/	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի	7.50%,	Էռամսյակային
AMSWISB22ER5 /մարված/	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	8.00%,	Էռամսյակային
AMSWISB23ER3 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5 (հինգ) տարի	8.50%,	Էռամսյակային
AMSWISB24ER1 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.75 %	Կիսամսյակային
AMSWISB25ER8 /մարված/	10,000,000 Եվրո	10,000,000 Եվրո	6 (վեց) տարի	5.00 %	Կիսամսյակային
AMSWISB26ER6 /մարված/	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	12.75 %	Կիսամսյակային
AMSWISB27ER4 /մարված/	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	11.50 %	Կիսամսյակային
AMSWISB28ER2 /մարված/	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.50 %	Կիսամսյակային
AMSWISB29ER0 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	Էռամսյակային
AMSWISB2AER6 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.50%	Կիսամսյակային
AMSWISB2BER4 /մարված/	3,000,000 Եվրո	3,000,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.00%	Կիսամսյակային
AMSWISB2CER2 /մարված/	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	9.00 %	Կիսամսյակային
AMSWISB2DER0 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	Կիսամսյակային
AMSWISB2EER8 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	5 (հինգ) տարի	3.50 %	Կիսամսյակային

/մարված/	Եվրո	Եվրո			
AMSWISB2FER5	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6 (վեց) տարի	8.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2HER1	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	11.75%	կիսամյակային
AMSWISB2IER9	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2JER7	10,000,000 Եվրո	9,400,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2KER5	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	4,650,000,000 ՀՀ դրամ	2 (երկու) տարի	10.00%	կիսամյակային
AMSWISB2LER3	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	3 (երեք) տարի	10.00%	կիսամյակային
AMSWISB2MER1	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	10.20%	կիսամյակային
AMSWISB2NER9	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	8,148,600 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի	6.00%	կիսամյակային
AMSWISB2OER7	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.25%	կիսամյակային
AMSWISB2PER4	5,000,000 Եվրո	3,200,500 Եվրո	4 (չորս) տարի	5.00%	կիսամյակային
AMSWISB2QER2	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	3 (երեք) տարի	10.00%	Կիսամյակային
AMSWISB2RER0	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	10.25%	Կիսամյակային
AMSWISB2SER8	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	10.50%	Կիսամյակային

1.1.6. Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Թողարկման ենթակա պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, որոնց ծրագրային ծավալն անվանական արժեքով կազմում է՝

ՀՀ դրամ՝ 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 300,000 (երեք հարյուր հազար) հատ /նշված է բոլոր տրանշների հանրագումարը/, պարտատոմսերի անվանական արժեքը 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ է:

ԱՄՆ դոլար՝ 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ /նշված է բոլոր տրանշների հանրագումարը/, պարտատոմսերի անվանական արժեքը 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար է:

Եվրո՝ 5,000,000 (հինգ միլիոն) Եվրո, 50,000 (հիսուն հազար) հատ /նշված է բոլոր տրանշների հանրագումարը/, պարտատոմսերի անվանական արժեքը 100 (մեկ հարյուր) Եվրո է:

Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունն ըստ յուրաքանչյուր տրանշի ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ:

Բանկն իրավասու է թողարկվողել պարտատոմսերը միննույն կամ տարբեր տրանշներով/միննույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու միջոցով, ամբողջությամբ կամ մաս-մաս, նույն թողարկման պարտատոմսերի հերթական ծավալի վերաբացման, կամ նոր տրանշի թողարկման միջոցով: Յուրաքանչյուր նոր կամ վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական բացված կամ վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում

տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը:

1.1.7. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2025-2026թթ. ամփոփ ֆինանսական տվյալները.

Ցուցանիշի անվանումը	2026/31/03	2025/31/12
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	9,119,863	9,814,870
Մեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	82,739,416	67,087,648
Մեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)% = (ԶՇ)/(ՄԿ)	11.02	14.63
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	9,119,863	9,814,870
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	470,617,031	448,607,021
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)% = (ԶՇ)/(ՄԱ)	1.94	2.19
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	9,119,863	9,814,870
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	14,585,223	16,035,578
Զուտ շահույթի մարժա (NPM) % (ԶՇ)/(ԳԵ)	62.53	61.21
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	14,585,223	16,035,578
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	470,617,031	448,607,021
Ակտիվների օգտագործման գործակից % (AU) = (ԳԵ)/(ՄԱ)	3.10	3.57
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	470,617,031	448,607,021
Մեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	82,739,416	67,087,648
Մեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = (ՄԱ)/(ՄԿ)	5.69	6.69
Զուտ տոկոսային եկամուտ (ԶՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	17,333,514	14,596,303
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	411,076,480	396,683,179
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) (A/B)	0.04	0.04
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	45,033,156	42,736,814

Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	411,076,480	396,683,179
<i>Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն (ՏԵ)/(ՄԵԱ),</i>	0.11	0.11
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ), 1000 ՀՀ դրամ	27,699,642	28,140,511
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ), 1000 ՀՀ դրամ	378,023,773	387,826,043
<i>Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են ծախսեր (ՏԾ)/(ՄԾՊ)</i>	0.07	0.07
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	9,119,863	9,814,870
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (ԲՔ)	16667	16667
<i>Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) (ԶՇ)/(ԲՔ), 1000 ՀՀ դրամ</i>	547.18	588.88
<i>ՄՊԸԵԴ = (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)</i>	0.036	0.035

Բանկի տարեկան և եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ կից ծանոթագրությունները տեղադրված են Բանկի ինտերնետային էջում, հետևյալ հասցեով՝ <http://www.armswissbank.am>:

2. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ռիսկային գործոններ

- 2.1.1 Ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքներից (թողարկողի ռիսկ), այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (շուկայական ռիսկ): Ներդրողը ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու ընթացքում պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրի և վերլուծի ներդրման հետ կապված և սույն փաստաթղթում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:
- 2.1.2 Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներ:
- 2.1.3 Պետք է հաշվի առնել նաև, որ սույն փաստաթղթում ներկայացված ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ և հնարավոր է անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ իրադարձության/ռիսկի (այլ ռիսկեր) ի հայտ գալը, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրումների վերադարձելիության կամ արժեքի վրա: Ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս

ամբողջությամբ գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և ակնկալիքներով:

2.1.4 **Շուկայական ռիսկ**՝ շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթային ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով՝ տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը, մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը:

Արտարժույթի ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժեվորման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել: Նույն տրամաբանությունը գործում է նաև այն դեպքում, երբ ներդրում կատարելու համար ներդրողը արտարժույթը փոխարկել է ՀՀ դրամի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է արտարժույթի: Այս դեպքում արդեն ազգային արժույթի արժեզրկման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, արտարժույթով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:

2.1.5 **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում, շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր ուզած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով, կրելով վնասներ: Այս ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկը նախատեսում է ապահովել թողարկվող պարտատոմսերի համար շուկա ստեղծողի գործառույթների իրականացում, այդ դեպքում ներդրողը ցանկացած պահին կկարողանա վաճառել իր պարտատոմսերը, բայց դա չի երաշխավորում պարտատոմսի սեփականատիրոջ կողմից շահավետ գնով վաճառք: Համաձայն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ «Շուկա ստեղծողի կանոնների»՝ Կորպորատիվ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր դասի /տրանջի/ համար գնման և/կամ վաճառքի հայտում /հայտերի համախմբում/ նշվող նվազագույն գնանշման ծավալը սահմանվում է մեկ արժեթղթի ճշտությամբ՝ տվյալ դասի /տրանջի/ թողարկված պարտատոմսերի քանակի 1.00 (մեկ) տոկոսի չափով:

2.1.6 Վերը նշված ռիսկերից բացի Բանկը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական

գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է վարկերի տրամադրմանը և այլ ներդրումների իրականացմանը:

Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

- 2.3.1 Սույն ազդագրի շրջանակներում Բանկը տեղաբաշխելու է 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 5,000,000 (հինգ միլիոն) Եվրո (առանձին տրանշերով) անվանական ծավալով պարտատոմսեր: Բանկն իրավասու է թողարկել պարտատոմսերը միննույն կամ տարբեր տրանշերով տեղաբաշխելու միջոցով, ամբողջությամբ կամ մաս-մաս, նույն թողարկման պարտատոմսերի հերթական ծավալի վերաբացման, կամ նոր տրանշի թողարկման միջոցով: Յուրաքանչյուր նոր կամ վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական բացված կամ վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին: Յուրաքանչյուր վերաբացված տրանշը տեղաբաշխվում է նույն ԱՄՏՕ-ով, սեփականատիրոջը տալիս է նույն իրավունքները, ունենում է նույն մարման օրը և արժեկտրոնային եկամտաբերությունը:
- 2.3.2 Բանկի պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային պարտատոմսեր են, որոնց թողարկումն իրականացվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և որոնց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
- 2.3.3 Պարտատոմսերի ռեեստրը վարվելու է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից՝ համաձայն Բանկի և ՀԿԴ-ի միջև կնքվող պայմանագրերի:
- 2.3.4 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ ՀՀ դրամ՝ 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը՝ ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլար՝ 100.00 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար: Թողարկման արժույթը՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո՝ 100.00 (մեկ հարյուր) Եվրո: Թողարկման արժույթը՝ Եվրո.
- 2.3.5 Թողարկվող պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:
- 2.3.6 Պարտատոմսերի արժեկտրոնները վճարվելու են կիսամյակային պարբերականությամբ:
- 2.3.7 Պարտատոմսերը փոխարկելի չեն:
- 2.3.8 Բանկն օգտվելու է շուկա ստեղծողի/ների (marketmaker)-ի ծառայություններից:
- 2.3.9 Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» օրենքի Բանկի պարտավորությունները մարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ՝
  - ա) առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սույն օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում.
  - բ) երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ

պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի.

գ) երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ:

դ) չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.

ե) հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.

ե.1) վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.

զ) յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Սույն կետով սահմանված՝ բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձինք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «գ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Սույն կետի «գ» ենթակետով սահմանված անձի՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է «գ» ենթակետով սահմանված հերթում, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ «դ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Ավանդների երաշխավորման համակարգի շրջանակներում, երաշխավորված գումարը հատուցելուց հետո օրենքով սահմանված երաշխավորողը փաստացի հատուցված գումարի չափով պահանջի իրավունք է ձեռք բերում բանկի նկատմամբ այն հերթում (հերթերում), որի ընթացքում տվյալ ավանդատուն (պարտատերը) համաձայն սույն հոդվածի իրավունք կունենար ստանալ իր ավանդը (հաշվի մնացորդը):

Սույն կետի «դ» ենթակետով սահմանված բանկի այլ պարտավորությունները ներառում են նաև Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը:

Միննույն հերթի պարտատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ: Միննույն հերթի պարտատերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի բոլոր պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

Բանկի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

Պարտատոմսերի թողարկմամբ ներգրավված միջոցները երաշխավորվում են «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքով և նույն օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են հատուցման հետևյալ չափերով՝

ա) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը տասնվեց միլիոն հայկական դրամ է.

բ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային բանկային

ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը յոթ միլիոն հայկական դրամ է.

զ) էթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն հայկական դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային ավանդը՝ մինչև տասնվեց միլիոն հայկական դրամով.

դ) էթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

2.3.10 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված:

2.3.11 Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.

2.3.11.1 ինքնուրույնաբար տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իր սեփականության ներքո գտնվող Պարտատոմսերը,

2.3.11.2 Պարտատոմսերով իրականացնել ցանկացած գործառույթ, որը բխում է սեփականության իրավունքից,

2.3.11.3 Թողարկման օրվանից հաշված կիսամյակային պարբերությամբ՝ համապատասխան արժեկտրոնների վճարման օրերին ստանալ արժեկտրոնային եկամուտը: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,

2.3.11.4 Պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը): Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումը իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,

2.3.11.5 Բանկի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը, ինչպես նաև արժեկտրոնի վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ օրենքով վերապահված իրավունքներից,

2.3.11.6 գրավադրել Պարտատոմսերը՝ օրենքով սահմանված կարգով,

2.3.11.7 ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք,

2.3.11.8 Օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

2.3.12 Պարտատոմսերի սեփականատիրոջ պարտավորությունները.

2.3.12.1 Պարտատոմսերում պոտենցիալ ներդրողները պարտավոր են մինչև Պարտատոմսերի ձեռք բերումը ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ ՀԿԴ ենթապահառու հանդիսացող այլ անձանց մոտ ունենալ սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ:

2.3.12.2 իր հաշվին կատարել պարտատոմսերի ձեռք բերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ կապված սեփականության իրավունքի գրանցման և/կամ գործարքների ձևակերպման հետ:

2.3.12.3 կատարել Պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործառնություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն:

2.3.12.4 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են բաց բաժանորդագրության միջոցով:

2.3.13 Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ թիվ 13-2026 որոշումն ընդունվել է 2026 թ-ի մարտի 13-ին Բանկի Խորհրդի կողմից:

Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝

Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը,

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝

Պարտատոմսերի առաջարկի սկիզբը և ավարտ՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ

Տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.

2.3.14 Արժեկտրոնի տոկոսադրույթը՝

Բոլոր տրանշների արժեկտրոնային եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից /Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո/ տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ:

2.3.15 Արժեկտրոնի արժույթը՝

Բոլոր տրանշների գծով արժեկտրոնը հաշվարկվում և վճարվում է տվյալ տրանշի թողարկման արժույթով:

Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային:

Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

2.3.16 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց

y- մինչև մարում եկամտաբերություն:

2.3.17 Պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերությունը բոլոր տրանշների համար հաշվարկվում է 2.3.16 կետում ներկայացված բանաձևի միջոցով:

2.3.18 Պարտատոմսերի մարման օրը, ըստ յուրաքանչյուր տրանշի, ենթակա է որոշման Բանկի տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 3 օր առաջ:

Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

- 2.3.19 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով, արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ ՀԿԴ–ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ):
- 2.3.20 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշիվն համապատասխան գումարների մուտքագրում:
- 2.3.21 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են: Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են:
- 2.3.22 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են ՀԿԴ–ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկն այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:
- 2.3.23 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված չէ,
- 2.3.24 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում չապահովվելու դեպքում, թողարկումը համարվում է չեղյալ: Թողարկումը չեղյալ համարվելու դեպքում Բանկը՝ ՀԿԴ–ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ցուցակի հիման վրա 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հետ է վերադարձնում Պարտատոմսերի սեփականատերերի վճարված գումարները, ներառյալ վճարման օրվա դրությամբ կուտակված տոկոսները, Ներդրողների համապատասխան հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:
Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի» 129-րդ հոդվածի 3-րդ կետի Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի.

1) մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ այնպիսի գործարքների, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են.

Համաձայն ՀՀ ԿԲ խորհրդի 27.11.2012թ. 331-Ն որոշման համաձայն մասնավոր գործարքներ են համարվում՝

- Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
- Բանկի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները,
- արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:

2) արժեթղթերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից

իրականացվող գործարքների համար.

3) շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար.

- 2.3.25 Պարտատոմսերից ստացված եկամուտը հարկվում է համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության դրույթների:
- 2.3.26 Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերից եկամուտ ստացվում է հետևյալ տեսքով.
1. Տոկոսային եկամուտ (պարտատոմսերի դիմաց ստացվող տոկոս),
  2. Կապիտալի հավելված (ձեռք բերումից հետո պարտատոմսի գնի աճ, իսկ կապիտալի հավելվածը հաշվարկվում է, որպես մինչև մարումը վաճառքի և ձեռք բերման գնի դրական տարբերություն):
- 2.3.27 Շահութահարկ վճարող են համարվում ՀՀ տարածքում գործող ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք: Հարկվող շահույթը հարկատուի` ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Ներկայումս շահութահարկի դրույքը կազմում է հարկվող շահույթի 18%: Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց շահութահարկի դրույքաչափը պարտատոմսերում ներդրումներից ստացված եկամտի (տոկոսներ, կապիտալի հավելված) համար կազմում է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:
- 2.3.28 Եկամտային հարկ վճարող են համարվում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ռեզիդենտությունը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Հարկվող եկամուտը հաշվարկվում է, որպես ֆիզիկական անձի` ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերություն: Ֆիզիկական անձանց համար պարտատոմսերից ստացված միայն տոկոսային եկամուտն է ենթակա հարկման, իսկ հարկման դրույքաչափը ներկայումս սահմանված է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:
- 2.3.29 Թողարկվող պարտատոմսերում ներդրում իրականացնելու ցանկություն հայտնող անձինք պետք է հաշվի առնեն նաև ՀՀ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված այն դրույթը, որով որպես հարկման բազան որոշելու նպատակով նվազեցվող (չհարկվող) եկամուտներ են համարվում նաև` ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) ցուցակվելու պահից մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ պարտատոմսերից ստացված տոկոսները և եկամուտները, բացառությամբ այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց:

Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

- 2.4.1 ***Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար***
- 2.4.1.1 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ծավալը կազմում է 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 5,000,000 (հինգ միլիոն) Եվրո
- 2.4.1.2 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են հրապարակային տեղաբաշխման միջոցով
- 2.4.1.3 Պարտատոմսերի թողարկման օրը`
Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սահմանված հրապարակային առաջարկի

առաջին օրը:

2.4.1.4 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր բացված/վերաբացված տրանշի ծավալը, առաջարկի սկիզբը և ավարտը՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ:

Յուրաքանչյուր հերթական առաջարկի առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում:

Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով:

Բանկը յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալի վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.5 Ներդրողները կարող են Պարտատոմսերի Ազդագրին ծանոթանալ Բանկի գործունեության վայրից (հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ.Սարգսյան 10, ինչպես նաև Բանկի ինտերնետային կայքից www.armswissbank.am հասցեով:

2.4.1.6 Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը հետևյալ կարգով.

2.4.1.6.1 Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը Պարտատոմսեր ձեռք բերելու նպատակով սահմանված Հայտը (Հավելված 4/5) պատշաճ կերպով լրացնելու և Բանկ ներկայացնելու, ինչպես նաև «Ինտերնետ Բանկ» համակարգի կամ Բանկի բջջային հավելվածի միջոցով համապատասխան հայտը լրացնելու միջոցով:

2.4.1.6.2 Հայտերը կարող են ներկայացվել տեղաբաշխման ժամկետի ցանկացած աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ թղթային տարբերակով, էլեկտրոնային կապի միջոցներով ժամը 10:00-17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում,

2.4.1.6.3 Թղթային տարբերակով Հայտը ներկայացնելու դեպքում Ներդրողը Բանկում պատշաճ ձևով լրացնում և ներկայացնում է Հայտը Բանկի՝ հաճախորդների սպասարկման համար պատասխանատու ստորաբաժանում:

2.4.1.6.4 Պատշաճ կերպով լրացված և ստորագրված Հայտը Ներդրողի կողմից կարող է ուղարկվել investments@armswissbank.am էլեկտրոնային հասցեին:

Պարտատոմսերի փաստացի ձեռքբերումն իրականացվում է Ներդրողի կողմից Հայտում նշված ծավալով Պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ դրամական միջոցները (որը որոշվում է հետևյալ ձևով՝ Պարտատոմսերի ձեռքբերվող քանակ բազմապատկած գին՝ հաշվարկված սույն Ազդագրի 2.3.16 կետում սահմանված բանաձևով) Բանկում այդ նպատակով բացված ՀՀ դրամ՝ 2500039300060300, ԱՄՆ դոլար՝ 2500039300060201, Եվրո՝ 2500039300060165 տարանցիկ հաշվին/հաշիվներին մուտքագրելուց հետո:

2.4.1.6.5 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարները 2.4.1.6.4 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում են անկանխիկ, ֆիզիկական անձանց կողմից նաև կանխիկ եղանակով: Կանխիկ եղանակով գումարները մուտքագրելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից Բանկ է ներկայացնում նաև անձը հաստատող փաստաթուղթ: Եթե տվյալ ներդրողը չի հանդիսանում Բանկի հաճախորդ, հայտում նշում է այլ բանկում ունեցած համապատասխան արժույթով հաշվի համարը՝ սույն Ազդագրի 2.4.1.6.16 կետում նշված դեպքերի համար, ինչպես նաև անկանխիկ եղանակով գումար փոխանցելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից պարտավոր է ներկայացնել

նաև ձեռք բերման ենթակա Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը հավաստող փաստաթուղթ և անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը:

- 2.4.1.6.6 Ներդրողի կողմից համապատասխան դրամական միջոցները 2.4.1.6.4 կետում նշված հաշվին եթե մուտքագրվել են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված կհամարվեն տվյալ աշխատանքային օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները մուտքագրվել են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված կհամարվեն մուտքագրմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը և համապատասխան պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը կորոշվի հաջորդ աշխատանքային օրվա հաշվարկով: Ընդ որում, եթե Հայտում նշված Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարը 2.4.1.6.4 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում է մաս առ մաս, ապա Հայտի համապատասխան դրամական միջոցների մուտքագրման ժամ կհամարվի դրամական միջոցների վերջին մասի մուտքագրման ժամը:
- 2.4.1.6.7 Բանկը մերժում է Բանկի սույն բաժնով սահմանված կարգից շեղումներով ներկայացված Հայտերի կատարումը:
- 2.4.1.6.8 Հայտերը բավարարվում են ըստ 2.4.1.6.4 կետում նշված հաշվին Հայտերի համապատասխան գումարների մուտքագրման հերթականության: Եթե տեղաբաշխման որևէ օրվա ընթացքում միևնույն ժամին ներկայացված Հայտերում նշված Պարտատոմսերի ծավալը գերազանցում է չվաճառված պարտատոմսերի ծավալին, ապա` Հայտերը բավարարվում են համամասնորեն` ըստ Հայտերի ծավալների: Ընդ որում` եթե առաջանում են ոչ ամբողջական պարտատոմսեր, ապա դրանք ենթակա են կլորացման թվաբանական կլորացման եղանակով: Չբավարարված/մասնակի բավարարված Հայտերի համապատասխան դրամական միջոցները Բանկի կողմից ենթակա են վերադարձման երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում` Հայտերում Ներդրողի կողմից նշված բանկային հաշվին փոխանցելու միջոցով:
- 2.4.1.6.9 Բանկը 2.4.1.6.4 կետում նշված հաշվին գումարի մուտքագրման օրվա ընթացքում` որպես ՀԿԴ-ի Հաշվի օպերատոր, ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կատարում է արժեթղթերի տեղաբաշխման գրառում` ՀԿԴ-ի կանոններով սահմանված կարգով:
- 2.4.1.6.10 Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները պարտատոմսերով կատարված գործարքների վերաբերյալ տեղեկություններ կարող են ստանալ Բանկից կամ այն Հաշվի օպերատոր հանդիսացող կազմակերպությունից, որի հետ Ներդրողն ունի կնքած համապատասխան պայմանագրեր (որտեղ բացված է տվյալ ներդրողի արժեթղթերի հաշիվը):
- 2.4.1.6.11 Ներդրողը կարող է հետ կանչել նախկինում ներկայացված Հայտը Բանկ համապատասխան դիմում (Հավելված 6) ներկայացնելու միջոցով` եթե տվյալ Հայտը մասնակի կամ ամբողջությամբ չի բավարարվել և տվյալ Հայտի հիման վրա գործարք չի կատարվել:
- 2.4.1.6.12 Հայտի հետկանչման դիմումը բավարարելու արդյունքում Ներդրողին վերադարձման ենթակա գումարը, Հայտում կամ Դիմումի մեջ նշված հաշվին փոխանցվում կամ կանխիկ տրամադրվում է Դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող առավելագույնը 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 2.4.1.6.13 Տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչվելու դեպքում Ներդրողների գումարները վերադարձվում են տեղաբաշխման չեղյալ ճանաչելու պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում` անկանխիկ եղանակով (Հայտերում նշված բանկային հաշիվներին

փոխանցելու միջոցով):

- 2.4.1.6.14 Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում բաժանորդագրության ծավալի նվազեցում չի նախատեսում:
- 2.4.1.6.15 Տեղաբաշխման ողջ ընթացքում, յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա համար, 2.4.1.6.4 կետում նշված տարանցիկ հաշվին հավաքագրված ողջ գումարը կարող է ազատ տնօրինվել Բանկի կողմից:
- 2.4.1.6.16 Ազդագրի 2.4.1.6.8 և 2.4.1.6.13 կետերով սահմանված դեպքերում գումարների հետ փոխանցումը Բանկն իրականացնում է իր հաշվին:
- 2.4.1.6.17 Տեղաբաշխման ընթացքում Հայտերի բացակայությունը և պարտատոմսերով գործարքների չկատարումը պարտատոմսերի տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչելու հիմք չեն:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

- 2.4.2.1 Սույն Ազդագրով ներկայացվող առաջարկն ուղղված է ներդրողների բոլոր խմբերին՝ հանրությանը, ինստիտուցիոնալ ներդրողներին և այլն,
- 2.4.2.2 Ներդրողն իր կողմից ներկայացված հայտի բավարարման մասին տեղեկանում է Բանկից, մինչև Հայտի ներկայացման աշխատանքային օրվա ավարտը հնարավոր սեղմ ժամկետներում:

2.4.3 Առաջարկի գինը

- 2.4.3.1 Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց /Հրապարակային տեղաբաշխման ողջ ընթացքում Պարտատոմսերը վաճառվում են անվանական արժեքով՝ ներառյալ կուտակված արժեկտրոնը ըստ յուրաքանչյուր օրվա/:
- 2.4.3.2 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է սույն Ազդագրի 2.3.16 կետում սահմանված բանաձևով:
- 2.4.3.3 Հրապարակային տեղաբաշխման մասնակցության հայտեր ընդունելու համար որևէ ծախս Բանկի կողմից նախատեսված չէ:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

- 2.4.4.1 Սույն Ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված չէ երաշխավորված տեղաբաշխում:
- 2.4.4.2 Սույն Ազդագրով նախատեսված պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը:
- 2.4.4.3 Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման /ներառյալ վերաբացված ծավալի տեղաբաշխման/ ժամկետը կարող է երկարաձգվել:

Առևտրին թույլտվություն և առևտրի կազմակերպումը

- 2.5.1 Սույն Ազդագրում ներկայացված պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը դիմելու է Բորսա տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրելու համար: Բորսան կարող է չբավարարել Բանկի հայտը: Այս դեպքում թողարկումը համարվում է չեղյալ և Պարտատոմսերի սեփականատերերին հետ են վերադարձվում համապատասխան գումարները Ազդագրի 2.4.1.6.13 կետում սահմանված կարգով:
- 2.5.2 Երկրորդային շուկայում սույն Ազդագրի շրջանակներում տեղաբաշխվող Պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու նպատակով Բանկը նախատեսում է կնքել Շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր նման ծառայություններ մատուցող

իրավաբանական անձի/անձանց հետ:

Լրացուցիչ տեղեկություններ

- 2.5.3 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մասում ներկայացված տեղեկությունների հետ կապված խորհրդատու հանդես չի եկել:
- 2.5.4 Պարտատոմսերի մասում ներկայացված տեղեկությունները Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել:
- 2.5.5 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մեջ երրորդ անձից ստացված տեղեկատվություն չկա:
- 2.5.6 Բանկին և թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

3. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Անկախ աուդիտորները

Բանկի 2025թ. անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից համաձայն 2025թ. հոկտեմբերի 3-ին Բանկի և աուդիտորական կազմակերպության միջև կնքված պայամանագրի: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեյշնալի» անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 9, հեռ. +37410 50 09 64/61, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ <https://www.grantthornton.am/>: Կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Արմեն Հովհաննիսյանը:

Ռիսկային գործոններ

- 3.2.1 Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ Բանկի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ներքո շարադրած ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և սույն փաստաթղթում տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:
- 3.2.2 Բանկի գործունեությանն առնչվող հիմնական ռիսկերն են.

- **Վարկային ռիսկ:** Վարկային ռիսկը Բանկի վարկառուների կողմից իրենց պայմանագրային պարտավորությունների ժամանակին և ամբողջական չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է հանգեցնել բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի նվազմանը: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխստվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Նշված ռիսկը

կառավարելու համար Բանկը սահմանել է վարկային ռիսկի կենտրոնացման սահմանաչափեր առանձին փոխառուների և նրանց փոխկապակցված խմբերի, տնտեսության ճյուղերի և աշխարհագրական վայրերի նկատմամբ:

- Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ ռիսկի դասերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2026/31/03	2025/31/12	2024/31/12	2023/31/12
Ստանդարտ	218,304,551	219,321,608	196,033,551	166,379,376
Հսկվող	1,519,513	1,527,028	1,508,973	854,863
Ոչ ստանդարտ	1,505,566	2,495,743	7,508,098	1,742,312
Կասկածելի	6,234,218	4,447,488	9,125,273	9,546,865
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	227,563,848	227,791,866	214,175,895	178,523,416
Հնարավոր կորուստների պահուստ	-7,454,667	-7,390,598	-9,250,054	-7,346,889
Խնդրահարույց վարկեր/Վարկային պորտֆել	4.07%	3.72%	8.47%	6.80%

3.2.3 Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջական կերպով չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է առաջանալ ակնկալվող դրամական հոսքերի չստացման, անակնկալ կորուստների, օրենսդրական փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորություններն ըստ ժամկետների մարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը և վերահսկել իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Բանկն իր միջոցների մի մասը ներդնում է բարձր իրացվելի ակտիվներում, ինչպես նաև հնարավորինս համապատասխանեցնում է ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետներն ու ծավալները և իրականացնում դրամական հոսքերի պարբերական մոնիթորինգ: 31.12.2025թ. դրությամբ, սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ի հաշիվ իրացվելիության նորմատիվների բարձր մակարդակի (Ն21 և Ն22 նորմատիվները կազմում են 39.3% և 183.04% նախատեսված 15% և 60%-ի փոխարեն), ֆիզիկական անձանց կողմից ժամկետային ավանդների 30%-ի հետ պահանջումը կունենա համապատասխանաբար ընդամենը 1.19% և 8.92%-ի ազդեցություն:

3.2.4 Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի՝ կորուստներ կրելու հավանականություն է շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ

փոփոխությունների հետևանքով: Նշված ռիսկի զսպման նպատակով Բանկում վերահսկվում է և պարբերաբար վերանայվում է ակտիվների գնագոյացման գործընթացը: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են եկամտաբերության կորի փոփոխության, տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային անհամապատասխանության և շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների գծով ռիսկերի գծով վերլուծություններ: 31.12.2025թ. դրությամբ, սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ շուկայական տոկոսադրույքների 1% աճի դեպքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 0.06%-ը, իսկ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի համամասնական 1% աճը կհանգեցնի ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 6.48%-ով նվազմանը, ընդ որում ընդհանուր կապիտալի համարժեքությունը կնվազի մոտ 1.05%-ով:

3.2.5 Արտարժութային ռիսկ: Արտարժութային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժութային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը սահմանել է արտարժութային դիրքերի ներքին առավելագույն սահմանաչափեր և իրականացնում է դրանց պահպանման օրական վերահսկողություն: Փակ դիրքերի քաղաքականության պայմաններում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% տատանման դեպքում գծով Բանկի կորուստները չեն գերազանցի կապիտալի 0.05%-ը:

- **Գործառնական ռիսկ:** Գործառնական ռիսկը ներքին գործընթացների և համակարգերի ոչ համարժեքության կամ խափանումների, ինչպես նաև մարդկանց և արտաքին գործոնների անբարենպաստ ազդեցության արդյունքում կորուստների առաջացման հավանականությունն է: Գործառնական ռիսկերը բավական տարաբնույթ են և կարող են պայմանավորված լինել ինչպես տեխնիկական միջոցների խափանմամբ, այնպես էլ մարդկային գործոններով: Տեխնիկական միջոցների խափանման հետ կապված ռիսկերից Բանկի համար առավել մեծ նշանակություն ունեն տվյալների բազայի ամբողջական պահպանմանը վտանգող ռիսկերը: Այս առումով Բանկն իրականացնում է տվյալների բազայի պարբերաբար արխիվացում, որոնց կրկնօրինակները պահվում են ինչպես Բանկի սերվերների և համակարգիչների մեջ, այնպես էլ արտաքին կրիչների վրա: Ընդ որում, արտաքին կրիչները պահվում են ինչպես Բանկի տարածքում՝ չհրկիզվող պահարանում, այնպես էլ Բանկի տարածքից դուրս: Մարդկային գործոններով պայմանավորված ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բանկում ներդրված է ներքին հսկողության համակարգ, ինչի տարր են հանդիսանում գործարքների կրկնակի ստուգումը և առնվազն երկու անձի կողմից հաստատումը: Գործառնական ռիսկի նույնականացման և գնահատման հիմնական գործիքներն են գործարար գործընթացների պարբերական ուսումնասիրություններն ու գծապատկերումը, ինքնագնահատումը, ներքին/արտաքին աուդիտորների բացահայտումները, ռիսկի ցուցիչները (ռիսկի ցուցիչների օրինակներ են արագ աճը, նոր ծառայությունները, սխալների և թերացումների քանակը, համակարգերի խափանումների քանակը, բողոքների հաճախականությունը, աշխատակիցների հոսունությունը և այլն) և այլն:

- **Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ:** Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկերի առաջացման աղբյուր կարող են հաղիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ

շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

- **Մրցակցային ռիսկ:** Մրցակցային ռիսկն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում: ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է, և Բանկն իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու նպատակով հետևողականորեն առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, իրականացնում է իր կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ համակարգված բարեփոխումներ, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է մատուցվող ծառայությունների որակն ու մատչելիությունը:

3.2.6 Վերը նշված ռիսկերից բացի Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

3.2.7 Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը և մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխություններն ու դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները՝ Բանկը պատրաստ է իրականացնելու այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով նվազագույնի հասցնել իր գործունեության վրա դրանց բացասական ազդեցությունն ու ապահովել հիմնական թիրախային ցուցանիշների կատարումը:

Տեղեկատվություն Բանկի մասին

Բանկի պատմությունը և զարգացումը.

3.3.1 Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓՄԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:
ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «АРМСВИСБАНК».
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.
 Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC

3.3.2 Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ-ի սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ-ի փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

3.3.3 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ը հիմնադրման օրվանից ի վեր, շուրջ 20 տարի, ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետերն է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակեար:

3.3.4 **Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝**

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:
 Բանկի պետական գրանցման համարն է 26:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10,

Կապի միջոցները՝

հեռ. (37460) 75-70-00, (374 11) 75-70-00

ֆաքս (+374 10) 52-95-91

Էլ. փոստ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

3.3.5 Բանկը մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.6 Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացվում են Բանկային գործունեության վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների, մասնավորապես, պոտենցիալ ներդրողների կողմից Բանկի իրացվելիության մասին գնահատական տալու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝

ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների մեծությունները 2024-2025թթ.

Նորմատիվի անվանումը	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանված նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.03.2026թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2025թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2024թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 8.3%	20.15%	19.05%	16.13%
Ընդհանուր կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 11%	24.30%	23.43%	21.92%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը բոլոր արժույթներով (LCR)	Նվազագույնը 100%	397.85%	406.95%	455.59%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ	Նվազագույնը 100%	207.66%	288.77%	162.37%

դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը առաջին խմբի նշանակալի արժույթներով (LCR)				
Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը բոլոր արժույթներով (NSFR)	Նվազագույնը 100%	153.12%	150.56%	131.92%
Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը առաջին խմբի նշանակալի արժույթներով (NSFR)	Նվազագույնը 100%	138.79%	139.72%	114.59%

Բիզնեսի նկարագիրը

Հիմնական գործունեություն

- 3.4.1 Բանկն իրականացնում է օրենքով և այլ իրավական ակտերով բանկերին թույլատրված ֆինանսական գործառնություններ ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական շուկաներում:
- 3.4.2 Բանկը ֆինանսական գործառնություններն իրականացնում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:
- 3.4.3 Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և ներդրումային ուղղություններով՝ ձեռնպահ մնալով զանգվածային ծառայությունների մատուցումից:
- 3.4.4 Այս պահի դրությամբ դրությամբ Բանկն ունի թղթակցային նոստրո հաշիվներ 17 բանկում, որից 13-ը ոչ ռեզիդենտ են և 6 բանկերի թղթակցային լորո հաշիվներ:
- 3.4.5 Բանկը դեպո հաշիվներ ունի 3 արտասահմանյան ֆինանսական ընկերություններում:
- 3.4.6 Իր գործունեությունն իրականացնելու համար Բանկը օգտվում է ինչպես միջազգային SWIFT վճարային, Bloomberg և Reuters տեղեկատվական, այնպես էլ ՀՀ գործող BankMail և CBANet համակարգերից:
- 3.4.7 Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.
  - 3.4.7.1 Վարկային ծառայություններ
Վարկավորման ընդհանուր ներդրումների ծավալը 31.12.2025թ.-ի դրությամբ կազմել են Բանկի ակտիվների 46 %-ը:

Բանկի որդեգրած քաղաքականությամբ վարկավորման գործունեության մեջ Բանկը շարունակում է նախապատվություն տալ կայուն բիզնես, զարգացման տեսանկյունից հեռանկարներ, կառավարման որակյալ համակարգ և բարի համբավ ունեցող կայացած կորպորատիվ հաճախորդներին: Բանկը պատրաստակամ է համագործակցել այն հաճախորդների հետ, որոնք հետաքրքրված են կամ ակտիվորեն օգտվում են Բանկի կողմից առաջարկվող այլ ծառայություններից:

Բանկը շարունակում է հաճախորդներին առաջարկել վարկային գործիքների լայն փաթեթ.

- վարկեր, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, այդ թվում՝ քարտային օվերդրաֆտներ
- բանկային երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ,
- գնման պատվերի ֆինանսավորում, նախաարտահանման և հետարտահանման ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,
- նախագծային ֆինանսավորում, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետ նախագծերի ֆինանսավորում,
- լիզինգային ֆինանսավորում և հաճախորդների կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:

Անհատական վարկային ծառայությունների շրջանակից Բանկը տարեցտարի ակտիվացնում է իր գործունեությունը հիփոթեքային շուկայում՝ հաճախորդներին հետևողականորեն առաջարկելով մրցակցային պայմաններով վարկային գործիքներ:

Բանկի կողմից տնտեսության վարկավորման հիմնական ոլորտներ են հանդիսանում արդյունաբերությունը (սննդի արդյունաբերություն, հանրային սնունդ և սպասարկում, թեթև արդյունաբերություն), էներգետիկան, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի ոլորտը, առևտուրը, գյուղատնտեսությունը (գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրություն, վերամշակում, ժամանակակից պտղատու այգիների հիմնում, ձկնաբուծություն և այլն) և տուրիզմը:

2025թ-ի վերջի դրությամբ Բանկի ընդհանուր վարկային պորտֆելը դրամային արտահայտությամբ կազմել է շուրջ 220,612.5 մլն ՀՀ դրամ, որը նախորդ ժամանակահատվածի նույն ցուցանիշը գերազանցել է 7.0%-ով:

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքի բաշխվածությունն ըստ արժույթների՝ 2023-2026թթ. Ժամանակահատվածի համար

	Արժույթ	2026/31/03 Տեսակարար կշիռ (%)	2025/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2024/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2023/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)
1	ՀՀ դրամ	77.1%	75.6%	71.4%	64.2%
2	ԱՄՆ դոլար	14.8%	14.7%	20.2%	26.0%
3	Եվրո	7.3%	8.8%	8.3%	9.6%
4.	Այլ	0.8%	0.9%	0.1%	0.2%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ աշխարհագրական դիրքի՝ 2023-2026թթ. Ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում		

	2026/31/03	2025/31/12	2024/31/12	2023/31/12
Երևան	62.4%	61.60%	63.0%	64.0%
Կոտայք	10.1%	11.30%	9.3%	9.1%
Սյունիք	2.5%	2.60%	2.0%	1.5%
Վայոց Ձոր	7.9%	6.90%	6.3%	6.1%
Արագածոտն	0.5%	0.70%	1.0%	1.1%
Շիրակ	2.0%	1.90%	2.9%	2.9%
Արմավիր	3.6%	3.50%	4.4%	3.7%
Արարատ	6.2%	6.70%	6.9%	7.2%
ՀՀ այլ մարզեր	3.4%	3.30%	3.0%	3.1%
Արտասահման	1.4%	1.5%	1.2%	1.3%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ 2023-2026թթ. ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում			
	2026/31/03	2025/31/12	2024/31/12	2023/31/12
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնաբուծություն	3.8%	3.9%	4.4%	6.0%
Մշակող արդյունաբերություն	18.5%	19.5%	23.2%	25.1%
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	7.3%	7.4%	8.6%	10.9%
Շինարարություն	26.1%	24.2%	18.4%	16.2%
Առևտուր	11.7%	12.4%	12.7%	13.5%
Հյուրանոցային գործունեություն և կացության կազմակերպում	3.2%	4.7%	5.5%	4.9%
Հիփոթեքային վարկեր	18.2%	18.2%	18.1%	15.7%
Սպառողական վարկեր	3.0%	2.8%	2.6%	1.3%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	8.2%	6.9%	6.4%	6.5%

Բանկում վարկավորումը զարգացել է հետևյալ ուղղություններով.

- ✓ Կորպորատիվ վարկավորում (այդ թվում ՓՄՁ)
- ✓ Նախագծային ֆինանսավորում
- ✓ Անհատական վարկավորում
- ✓ Առևտրի ֆինանսավորում և Ֆակտորինգ

Կորպորատիվ վարկավորում, այդ թվում ՓՄՁ

2025թ-ի վերջի դրությամբ Կորպորատիվ վարկավորման, այդ թվում ՓՄՁ վարկային պորտֆելը կազմել է շուրջ 99.5 մլրդ ՀՀ դրամ¹ կամ ընդհանուր վարկային պորտֆելի շուրջ 45.1%-ը: 2024թ-ի տարեվերջի կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելի համեմատ 2025թ-ին աճել է 3.7%-ով:

Կորպորատիվ վարկերի պորտֆելում ընդգրկված են խոշոր և ՓՄՁ հաճախորդներին շրջանառու և կապիտալ ներդրումների նպատակով, այդ թվում՝ առևտրի ֆինանսավորման, գյուղատնտեսական (պետական ծրագրերի շրջանակում) նպատակներով տրված վարկերը, վարկային գծերը, օվերդրաֆտները, և այլն, բացառությամբ նախագծային ֆինանսավորման շրջանակում տրված վարկերի (որի մասին ներկայացված է առանձին բաժնով): Կորպորատիվ վարկավորման ոլորտում մեծ նշանակություն ունեն ՀՀ կառավարության կողմից տարբեր ոլորտների աջակցության նպատակով ներդրված սուբսիդավորման ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող վարկային գործիքները և առևտրի ֆինանսավորման նպատակով տրված վարկերը: ԱՖԾ ոլորտում Բանկը երկար տարիներ համագործակցում է ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի հետ, իսկ 2022թ-ից արդեն ԵԱԶԲ-ի հետ՝ 5 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափի շրջանակում և ՏՀՄԲ-ի հետ՝ 5 մլն եվրո սահմանաչափի շրջանակում՝ հաճախորդներին մատուցելով ներմուծման և արտահանման կարճաժամկետ վարկեր, ակրեդիտիվներ, ինկասոներ, միջազգային երաշխիքներ: 2026թ-ին կանխատեսվում է կորպորատիվ վարկավորման ծավալները հասցնել 114.0 մլրդ ՀՀ դրամի սահմաններում (աճը կկազմի 14.6%): Այս ցուցանիշը կատարելու համար անհրաժեշտ է ապահովել համապատասխան ֆինանսական ռեսուրսներ՝ բարենպաստ ֆինանսավորման պայմաններով, ընդլայնել առողջ համագործակցությունը առկա և նոր հաճախորդների հետ:

Բանկի համար ռազմավարական ուղղություն է հանդիսանում կայուն և կանաչ ֆինանսավորումը, որի միջոցով աջակցվում է էկոլոգիապես մաքուր և սոցիալապես պատասխանատու նախագծերին: Առաջնահերթություն է տրվում այնպիսի ֆինանսական գործիքներին, որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը և ոլորտային կայուն զարգացմանը:

Հատկանշական է, որ պետական և մասնավոր ընկերությունների պատվերների ավելացմանը զուգահեռ նկատվում է բանկային երաշխիքների պորտֆելի աճ: Մինևույն ժամանակ էականորեն աճել է լիզինգային գործիքների ծավալները, ինչը պայմանավորված է կառավարության կողմից համապատասխան ոլորտում սուբսիդավորման ծրագրերի առկայությամբ: 31.12.2025թ-ի դրությամբ լիզինգի պորտֆելը կազմել է շուրջ 18.0 մլրդ ՀՀ դրամ: Կանխատեսում ենք նաև, որ 2026թ-ի ընթացքում կշարունակվի բարձր մնալ պահանջարկը լիզինգային գործիքների և բանկային երաշխիքների նկատմամբ, քանի որ այս ճյուղը ունի զարգացման դեռ չօգտագործված պոտենցիալ և զարգացման միտում, նախատեսվում է 2026թ-ին լիզինգի ծավալները հասցնել 20 մլրդ ՀՀ դրամ:

Նախագծային ֆինանսավորում

Այստեղ կենտրոնացված է Բանկի վարկային պորտֆելի այն հատվածը, որը ֆինանսավորում է վերականգնվող էներգիայի, շինարարության, գյուղատնտեսական և այլ ոլորտների նոր սկսնակ բիզնես նախագծերի կապիտալ ներդրումները: 2025թ-ի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ նախագծերի պորտֆելը կազմել է շուրջ 58,7 մլրդ ՀՀ դրամ կամ ընդհանուր վարկային պորտֆելի շուրջ 26.6%-ը: Ընդ որում՝ 2025թ-ին նախագծերի ֆինանսավորման ոլորտում շարունակել են ակտիվ լինել բնակելի շենքերի կառուցապատման ծրագրերը, ինչպես նաև բիզնես նպատակով արևային կայանների կառուցման նախագծերի ֆինանսավորումները: Արդյունքում

¹ Այս ցուցանիշում ներկայացված չեն իրավաբանական անձանց առևտրի ֆինանսավորման և նախաարտահանման ու հետարտահանման վարկերը: Դրանք ընդգրկված են «Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ» մասում:

Բանկը առաջատար դիրքեր է զբաղեցնում գերմանական KfW Bank-ի կողմից ֆինանսավորվող և Գերմանահայկական Հիմանդրամի կողմից կառավարվող Վերականգնվող էներգիայի զարգացում, էներգաարդյունավետություն ՓՄՁ-ների համար ծրագրերի շրջանակներում: Նշված ուղղությունները կայուն աճ են ապահովում Բանկի վարկային պորտֆելում և հանդիսանում են ռեսուրսային ապահովվածություն ունեցող ծրագրեր: Հարկ է նշել, որ մեկնարկել է KfW բանկի կողմից ֆինանսավորվող «Վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետության խթանում» ծրագրի 7-րդ փուլը՝ նպատակ ունենալով խթանել վերականգնվող էներգիայի և էներգախնայող ներդրումների ֆինանսավորումը: Միաժամանակ Նախագծային ֆինանսավորման շրջանակներում իրականացվում են բազմաբնակարան շենքերի կառուցապատման ծրագրերի ֆինանսավորումներ, որոնք նաև նպաստում են Բանկի հիփոթեքային պորտֆելի աճին: 2025թ-ի սեպտեմբերի դրությամբ ընթացքում են գտնվում Բանկի կողմից ֆինանսավորված թվով 18 կառուցապատման ծրագրեր:

2025թ-ի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ նախագծերի ֆինանսավորման պորտֆելի աճը 2024թ-ի տարեվերջի համեմատությամբ կազմել է 6.6%: Պորտֆելի 22.7%-ը կազմում են ծրագրային վարկերը:

Հաշվի առնելով շուկայի միտումները և սպասումները՝ 2026թ-ին նախատեսվում է նախագծերի ֆինանսավորման պորտֆելը հասցնել 66.0 մլրդ ՀՀ դրամ (աճ՝ շուրջ 12.5%): Ի թիվս այլի, Բանկը նախատեսում է նաև ներդնել ու զարգացնել մարտկոցային կուտակիչների (BESS) ֆինանսավորումը՝ ինչպես նոր վերականգնվող էներգետիկ նախագծերում, այնպես էլ գործող ընկերությունների ընդլայնման և արդիականացման ծրագրերում՝ նպաստելով էներգետիկ արդյունավետության բարձրացմանը և կայուն զարգացման նպատակներին:

Անհատական վարկավորում

Մասնագիտացված չլինելով մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում՝ Բանկն առանձնակի հետաքրքրություն է ցուցաբերում հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում, որտեղ տարիներ շարունակ արձանագրել է կայուն աճի տեմպեր: 2025թ-ի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ անհատական վարկավորման պորտֆելը (ներառյալ հիփոթեքային և սպառողական վարկերը) կազմել է 43.0 մլրդ ՀՀ դրամ կամ ընդհանուր վարկային պորտֆելի շուրջ 19.5%-ը: Բանկն առաջարկում է հիմնականում Երևան քաղաքում և հարակից բնակավայրերում բնակարանների ձեռք բերման, վերանորոգման և կառուցապատման վարկեր, ինչպես ֆիքսված (ծրագրային) տոկոսադրույքով, այնպես էլ փոփոխական տոկոսադրույքով մինչև 20 տարի մարման ժամկետով: Հիփոթեքային վարկերի ֆինանսավորման աղբյուրը հանդիսանում են սեփական ռեսուրսները, «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերից ստացված ծրագրային միջոցները:

Հիփոթեքային վարկավորման շրջանակում Բանկը շարունակում է համագործակցել «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի, «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի ծրագրերի հետ, ինչպես նաև վերջինիս կողմից ֆինանսավորվող «Մատչելի բնակարան զինծառայողին» ծրագրի և «Երեխա ունեցող ընտանիքների բնակարանային ապահովության 2024-2026 թվականների պետական աջակցության» ծրագրի հետ, որի շրջանակներում հաճախորդներին տրամադրվում են անշարժ գույքի ձեռքբերման և կառուցման հիփոթեքային վարկեր:

Անհատական վարկավորման պորտֆելի աճը ուղիղ փոխկապակցված է Նախագծերի Ֆինանսավորման բաժնի կողմից ֆինանսավորվող բազմաբնակարան բնակելի շենքերի նախագծերի ֆինանսավորման հետ:

Հաշվի առնելով շուկայի միտումները և սպասումները՝ 2026թ-ի վերջին նախատեսվում է անհատական վարկավորման պորտֆելը հասցնել 47.3 մլրդ ՀՀ դրամի (աճը՝ 10.1%): Բացի այդ, նախատեսվում է ներդնել և զարգացնել սփյուռքի մեր հայրենակիցներին հիփոթեքային վարկեր տրամադրելու նոր գործիքակազմ, ինչը հնարավորություն կտա առավել արդյունավետ ներգրավել նրանց մասնակցությունը Հայաստանի տնտեսական գործընթացներին: Միաժամանակ, որոշ դեպքերում նախատեսվում է նաև կատարել վարկավորման նախագծեր ֆինանսապես կայուն և վստահելի անհատների համար՝ նպատակ ունենալով ապահովել արտասահմանում գույքի ձեռքբերման ֆինանսավորումը:

Բանկն առաջնահերթություն է տալիս կայուն և կանաչ ֆինանսավորմանը՝ նախապատվություն տալով էներգաարդյունավետ և էկոլոգիական տեսանկյունից պատասխանատու նախագծերի ֆինանսավորման վրա: Պորտֆելում արդեն ընդգրկված են մի շարք կառուցապատման նախագծեր, որոնց շենքերը համապատասխանում են էներգաարդյունավետության բարձր պահանջներին, և որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը և էներգիայի օգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը:

Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)

Առևտրի ֆինանսավորումը և ֆակտորինգը Բանկի գործունեության ռազմավարական ուղղություններից են: Բանկը տվյալ ոլորտում շարունակաբար պահպանել է իր առաջատար դիրքը ՀՀ բանկային համակարգում, և ընթացիկ տարին ևս բացառություն չէ:

Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի շրջանակում Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ինչպես ներքին, այնպես էլ միջազգային ֆակտորինգի ծառայություններ՝ ներառյալ արտահանման, ներմուծման և նախաարտահանման ֆինանսավորումը: Այս նպատակով Բանկը համագործակցում է Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալության (ՀԱԱԳ) և FCI (Factors Chain International) անդամ բանկերի հետ:

Միաժամանակ, Բանկը, ակտիվորեն մասնակցելով ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի և ԵԶԲ-ի Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերին՝ իր հաճախորդներին տրամադրում է նաև ակրեդիտիվներ, ինկաստներ և միջազգային երաշխիքներ:

Բացի ավանդական ֆինանսավորման լուծումներից, Բանկը նաև ակտիվորեն զարգացնում է կանաչ և կայուն ֆինանսավորման ուղղությունները, ինչի շրջանակում իրականացվում են նորարարական ծրագրերի ներդրումներ, որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը: Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի գործիքները ներառում են նաև այնպիսի նախագծեր, որոնք ուղղված են էներգաարդյունավետ տեխնոլոգիաների կիրառմանը և էկոլոգիապես մաքուր արտադրանքների արտադրության ֆինանսավորմանը:

2025թ-ի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի ընդհանուր (ներքին և միջազգային) պորտֆելը կազմել է 15.9 մլրդ ՀՀ դրամ, որն ընդհանուր վարկային պորտֆելի շուրջ 7.2%-ն է: Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի ընդհանուր

պորտֆելը 2024թ.-ի տարեվերջի 12.1 մլրդ ՀՀ դրամ ցուցանիչի համեմատ ավելացել է շուրջ 31.2%-ով:

2025թ-ի դեկտեմբերի վերջի դրությամբ ՀԱԱԳ-ի կողմից թողարկված վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման և նախաարտահանման ֆինանսավորումների պորտֆելը կազմել է 8.2 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկը շարունակում է պահպանել և զարգացնել իր արդյունավետ համագործակցությունը ՀԱԱԳ-ի հետ՝ հանդիսանալով վերջինիս ամենակատիվ գործընկերը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկումներ են անցկացվում՝ նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունների շուրջ:

Հաշվի առնելով արձանագրած ցուցանիշները և հիմք ընդունելով ապագա սպասումները՝ Բանկը պլանավորում է 2026թ-ի ավարտին առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի ընդհանուր պորտֆելի (ներքին և միջազգային) ծավալը հասցնել 16.1 մլրդ ՀՀ դրամի:

Կայուն ֆինանսավորում

Բանկի համար ռազմավարական ուղղություն է հանդիսանում կայուն ֆինանսավորումը:

Արմավիսբանկը ակտիվորեն ներգրավված է կայուն ֆինանսավորման ոլորտում՝ հենվելով բնության պահպանման և կլիմայի դիմակայունության ծրագրերի աջակցության վրա: Բանկը համագործակցում է իր հաճախորդների հետ՝ խթանելով նրանց կայուն զարգացման նախաձեռնություններին, ինչպես նաև տրամադրելով ֆինանսական և խորհրդատվական աջակցություն:

Նպատակ ունենալով խթանել կայուն ֆինանսավորումը՝ Արմավիսբանկը պատրաստվում է ներդնել նոր վարկային գործիքներ, որոնք կհամապատասխանեն էներգիայի արդյունավետության, վերականգնվող էներգիայի, կանայք բիզնեսում և այլ միջազգային պրակտիկայում ընդունված պահանջներին: Բացի այդ, նախատեսում ենք ներդնել Կայուն ֆինանսավորման Տաքսոնոմիան և այն կիրառելի դարձնել Բանկի վարկային պորտֆելի դասակարգման և հաշվետվողականության գործընթացում՝ ապահովելով միանշանակություն, թափանցիկություն և միջազգային չափանիշներին համապատասխանություն: Հարկ է նշել, որ 2025թ-ի տարեվերջին Բանկի կանաչ և կայուն նախագծերի պորտֆելը կազմել է շուրջ 39 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կանայք բիզնեսում վարկային պորտֆելը՝ շուրջ 75 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկն այս համատեքստում ունի արդեն իսկ ձևավորված որոշակի պորտֆել:

Բանկը նաև սկսել է համագործակցություն բնապահպանական կազմակերպությունների և միջազգային կառույցների հետ՝ համատեղ ծրագրեր մշակելու և ֆինանսավորելու նպատակով:

Բանկը 2024թ-ի հունվարից համագործակցում է PCAF (Partnership For Carbon Accounting Financials) կազմակերպության հետ, որի մեթոդաբանությունը օգնում է ֆինանսական հաստատություններին հաշվարկել իրենց ածխածնի արտանետումները՝ այդպիսով նպաստելով ավելի պատասխանատու և թափանցիկ ֆինանսական գործունեության զարգացմանը: Համագործակցության շրջանակում Բանկը 2025թ-ին հրապարակել է իր [Ջերմոցային գազերի արտանետումների](#) հաշվետվությունը՝ լինելով առաջինը ՀՀ բանկային համակարգում:

Կայուն ֆինանսավորման իր գործունեությունը ընդլայնելով՝ Արմավիսբանկը կազմակերպել է և շարունակելու է կազմակերպել դասընթացներ և սեմինարներ, որոնք կօգնեն հաճախորդներին հասկանալ իրենց նախագծերի՝ շրջակա միջավայրի վրա ունեցած ազդեցությունը: Մասնավորապես, Բանկն ապրիլին կազմակերպել էր «Կանաչ Կլիմայի Հիմնադրամի (GCF) հավատարմագրումը և դրա ընձեռած հնարավորությունները» թեմայով սեմինար-քննարկում, որի ընթացքում քննարկվել են Բանկի հավատարմագրումն ու այն հնարավորությունները, որոնք բացվում են ՀՀ կլիմայական ռազմավարության իրականացման և Հայաստանում կանաչ տնտեսության զարգացման համար: Այս համատեքստում Բանկը ՎՋԵԲ-ի հետ նախատեսում է սեմինար-քննարկում, որի նպատակն է բարձրացնել շահագրգիռ կողմերի տեղեկացվածությունը միջազգային լավագույն փորձի վերաբերյալ և խթանել կայուն նախագծերի ֆինանսավորման հնարավորությունների ընդլայնումը Հայաստանում:

Բանկը, ԵՆԲ-ի հետ տեխնիկական աջակցության ծրագրի շրջանակում մշակել է [Կլիմայական անցումային պլան](#), որի նպատակն է ապահովել Բանկի գործունեության համապատասխանեցումը Փարիզյան համաձայնագրի նպատակներին և խթանել կայուն ֆինանսավորման աճը:

Այս նախաձեռնությունները կօգնեն Արմավիսբանկին ամրապնդել իր դիրքը կայուն ֆինանսավորման ոլորտում՝ նպաստելով շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը և կայուն տնտեսական զարգացմանը:

Վարկային պորտֆելում ընդգրկված են նաև Ներդրումային դեպարտամենտի կողմից տրված վարկերը և քարտային վարկերը, որոնք Բանկի ընդհանուր վարկային ներդրումներում ոչ էական կշիռ են կազմել, այդ իսկ պատճառով 2025թ-ի համար մանրամասն չեն ներկայացվել:

3.4.7.2 Ներդրումային ծառայություններ

Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ հայկական, ամերիկյան, եվրոպական և այլ երկրների ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, արժեթղթերով ռեպո և մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ, պահառուական ծառայություններ, սվոփ, օպցիոն, ֆորվարդ, ֆյուչերս և այլն:

Բրոքերային գործունեության շրջանակներում Բանկն իր անունից և հաճախորդի հաշվին կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին հաճախորդի հանձնարարականների հիման վրա իրականացնում է արժեթղթերի առք/վաճառք, ինչպես նաև այլ գործողություններ և գործարքներ՝ կապված բրոքերային գործունեության իրականացման հետ:

Արժեթղթերի պահառության շրջանակներում Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է հետևյալ ծառայությունները

Հաճախորդի արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների գրանցում.

Հաճախորդի արժեթղթերի անվանատեր հանդես գալը.

Հաճախորդի համար առանձին դեպո հաշվի բացում և վարում.

Հաճախորդին արժեթղթերի վերաբերյալ թողարկողից, Կենտրոնական դեպոզիտարիայից և այլ պահառուից ստացված ամբողջական տեղեկատվության տրամադրում.

Արժեթղթերի պահառությանն առնչվող և օրենքով թույլատրվող այլ ծառայություններ:

Բանկը պահառության ծառայություններ է մատուցում ՀՀ տարածքում և դրանից դուրս շրջանառվող ազատ շրջանառության իրավունքով ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի համար:

Դրամային իրացվելիության կառավարման նպատակով Բանկն իր հաշվետեր հաճախորդներին առաջարկում է ռեպո գործարքների կնքում մինչև 3 ամիս ժամկետով: Ռեպո գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ պետական պարտատոմսերը և Բանկի կողմից Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային նստաշրջանում գնանշվող կորպորատիվ պարտատոմսերը:

Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև արժեթղթերի բորսայական ու արտաբորսայական շարժի ապահովման, միջազգային տիրություն շրջանառվող արժեթղթերի ձեռքբեման, կորպորատիվ հաճախորդների արժեթղթերի թողարկման, տեղաբաշխման կազմակերպման և այլ ծառայություններ:

3.4.7.3 Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

Հաշվարկադրամարկղային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի կողմից մատուցվում են հետևյալ հիմնական ծառայությունները.

- հաշիվների բացում և վարում, վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցում, այդ թվում՝ էլեկտրոնային եղանակով,
- Բանկը մատուցում է հիմնական փոխարկելի արժույթներով առքի ու վաճառքի գործառնություններ, ինչպես նաև հաճախորդներին առաջարկում է սվոպ, օպցիոն, ֆորվարդ և ֆյուչերս ածանցյալ գործիքներ,
- ՀՀ դրամով և արտարժույթով դրամային փոխանցումներ Bank mail, SWIFT վճարային համակարգերի, ինչպես նաև Visa B2B connect ծառայության միջոցով,
- ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներով և հուշադրամներով գործառնությունների, ինչպես նաև մետաղական հաշիվներով գործառնությունների իրականացում,
- Ինտերնետ-թրեյդինգ համակարգերի միջոցով միջազգային ֆինանսական շուկաներից, մասնավորապես՝ արժեթղթերով ու ածանցյալ գործիքներով գործառնություններից օգտվելու հնարավորության ընձեռում,
- Ինտերնետ-բանկինգ համակարգի միջոցով հաշիվները ցանկացած վայրից և ցանկացած ժամանակ կառավարելու հնարավորության ընձեռում,
- անհատական պահախցիկների տրամադրման և սպասարկման ծառայություն,
- MasterCard Standart, MasterCard Gold, MasterCard Business, MasterCard World Elite, MasterCard World և MasterCard Business Preferred պլաստիկ քարտերի թողարկում և սպասարկում,
- ՊՈՍ տերմինալերի տեղադրում և սպասարկում:

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Հիմնական շուկաները

- 3.4.8 Բանկը, հավատարիմ մնալով իր որդեգրած քաղաքականությանը, շարունակում է գործունեություն ծավալել և մասնագիտանալ կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցման ոլորտում՝ իր առջև ունենալով Հայաստանում այդ ուղղությամբ առաջատար բանկ դառնալու տեսլականը՝ առաջնահերթություն տալով կանաչ և կայուն նախագծերին:
- 3.4.9 Բանկն առանձնանում է կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկվող համալիր ծառայությունների լայն տեսականիով՝ սկսած ավանդական բանկային ծառայություններից (վճարահաշվարկային, վարկային ծառայություններ, դեպոզիտային ճկուն սխեմաներ, առևտրի ֆինանսավորում և այլն) մինչև ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ (այլընտրանքային ֆինանսավորում, ֆակտորինգ, ֆորվարդ, սվոփ, օպցիոն և այլն):
- 3.4.10 Առևտրի ֆինանսավորումը, ֆակտորինգային ծառայությունները, ինչպես նաև ապրանքային և ֆինանսական ֆյուչերսները հիմնականում ուղղված են արտահանման և ներմուծման ոլորտում գործող հաճախորդներին՝ նպատակ ունենալով պահպանել նրանց մրցունակությունը տեղական և միջազգային շուկաներում, ընձեռելով նոր շուկաներ ներթափանցելու հնարավորություն: 2008թ.-ից Բանկն անդամակցում է Factors Chain International-ին (Միջազգային ֆակտորինգային ասոցիացիա), ինչը հնարավորություն է տալիս Բանկին միջազգային ֆակտորինգային գործառնություններ իրականացնել ավելի քան 90 երկրում գտնվող շուրջ 400 անդամ-բանկերի միջոցով:
- 3.4.11 Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը: Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ ամերիկյան, եվրոպական, ռուսական ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, ապրանքային ֆյուչերսներ, օտարերկրյա արժեթղթերով ռեպո մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ և այլն:
- 3.4.12 Ֆինանսավորման ածանցյալ գործիքների միջոցով Բանկի հաճախորդներն առավել արդյունավետ կարող են իրականացնել իրենց ռիսկերի դիվերսիֆիկացումը, ինչպես նաև դրամական հոսքերի կառավարումը:
- 3.4.13 Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկում է արժեթղթերի թողարկման ու տեղաբաշխման կազմակերպման ծառայություններ:
- 3.4.14 Բանկը շարունակում է իր ակտիվ մասնակցությունը ՀՀ արժեթղթերի շուկայի ֆինանսական միջնորդության ոլորտի օրենսդրական դաշտի բարեփոխումներին վերաբերող նախաձեռնություններին:

3.4.15 Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է անհատականացված (tailor-made) պրոդուկտների փաթեթ՝ արժեթղթերի անհատական, կոլեկտիվ և այլ տիպի պորտֆելների ձևավորում, բրոքերային ու պահառուական ծառայություններ, ներդրումային գործառնությունների վերաբերյալ խորհրդատվության մատուցում: Ճկունությունը հաճախորդների հետ աշխատելիս կարևոր գործոն է Բանկի առաջանցիկ զարգացման ապահովման «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» բրենդի առաջնական գործում:

3.4.16 Բանկն իր հաճախորդների հետ ձևավորում է երկարատև ու գործընկերային հարաբերություններ, որոնց հիմքում ընկած են սերտ ու փոխշահավետ համագործակցությունը: Հնուտ և փորձառու անձնակազմի շնորհիվ Բանկը բացահայտում է հաճախորդների կարիքները և ժամանակին տալիս բարձրակարգ ֆինանսական լուծումներ:

3.4.17 Հաշվի առնելով բանկային համակարգում առկա մրցակցությունը՝ Բանկը մշտապես իրականացնում է մրցակցային դիրքի վերլուծություններ, շուկայում գործող ծառայությունների պայմանների և տոկոսադրույքների ուսումնասիրություններ:

3.4.18 Շարունակաբար կատարելագործել և զարգացնել Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը՝ համահունչ դարձնելով Բանկի առջև դրված խնդիրները: Առավել մեծ ուշադրություն է դարձվելու Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող ոլորտների զարգացմանը, Բանկում հաճախորդների սպասարկման նոր որակի տեխնոլոգիաների ներդրմանը և հաճախորդներին որակյալ ծառայությունների մատուցմանը:

3.4.19 Բանկը մշտապես ձգտել է առաջատար դիրքեր գրավել և այդ դիրքերը պահպանել բարձրակարգ բանկային ծառայությունների որակական հատկանիշների ապահովմամբ, ինչպես նաև առաջատար դիրքերում է որոշակի ծառայությունների մատուցմամբ և ներդրմամբ, մասնավորապես՝

- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ,
- Լիզինգային ֆինանսավորում
- Բանկային երաշխիքների տրամադրում
- Կանաչ և կայուն ֆինանսավորում
- Մետաղական հաշիվներով գործառնություններ,
- Ոսկու ձուլակտորների առք ու վաճառք,
- Պարտատոմսերի տեղաբաշխման/թողարկման կազմակերպում, ինչպես նաև գործառնություններ երկրորդային շուկայում,
- Կորպորատիվ հաճախորդների համար համալիր լուծումներ:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների տեսականին և ծավալները շարունակում են ընդլայնվել հետևյալ գործոնների առկայության պարագայում՝ սպասարկման որակ, աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմ, նոր տեխնոլոգիաների կիրառում, տարածքի՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխանող պայմաններ: Այս շրջանակում Բանկի գործունեության ծավալների և աշխատակազմի ավելացմանը զուգընթաց, ինչպես նաև հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների քանակի ավելացման ու որակի բարելավման անհրաժեշտությունից ելնելով՝ Բանկը նախատեսում է 2026 թվականին

տեղափոխվել նոր, ժամանակակից և տեխնոլոգիապես հագեցած գլխամասային գրասենյակ: Նոր շենքը կբացի լայն հնարավորություններ՝ ինչպես նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրման, այնպես էլ բարձր էներգաարդյունավետ և էկոլոգիական լուծումների իրականացման համար: Նոր գրասենյակը նախագծված է՝ ապահովելու առավել արդյունավետ և հարմարավետ աշխատանքային միջավայր, որտեղ ներդրված են ժամանակակից թվային համակարգեր, «կանաչ» շինարարական սկզբունքներ և էներգախնայող տեխնոլոգիաներ՝ նվազագույնի հասցնելու համար շենքի ածխածնային ազդեցությունը:

3.4.19 Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունի, և հիմնական նպատակներից մեկը ոչ միայն գործող գործընկերային հարաբերությունների խորացումն է, այլև նոր կապերի ստեղծումն ու ընդլայնումը: Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը հնարավորություն է տալիս Բանկին իր հաճախորդներին առաջարկել հստակ նպատակայնություն ունեցող բարենպաստ պայմաններով վարկային գործիքներ, մեծացնել որոշակի ոլորտներում պորտֆելի ծավալը, ներգրավել նոր հաճախորդներ: Միևնույն ժամանակ միջազգային ֆոնդերը տրամադրում են նաև տեխնիկական աջակցություն և մասնագիտական գիտելիքներն ավելացնելու բազմաթիվ հեռահար դասընթացներ, ինչը բարձրացնում է Բանկի ներքին կարողությունները: Հետագայում ևս Բանկն իր հաճախորդներին կառաջարկի արդյունավետ համակցված վարկատեսակներ և այլ գործիքներ՝ պահպանելով հիմնականում կորպորատիվ հաճախորդների ներգրավման և սպասարկման սկզբունքները: Մասնավորապես.

- ՎՋԵԲ-ի հետ համատեղ համագործակցության ողջ ընթացքում հաջողությամբ ֆինանսավորվել են ՓՄՁ, Առևտրի ֆինանսավորման և էներգախնայողության մի շարք ծրագրեր: 2025թ.-ին շարունակվել է ՎՋԵԲ-ի հետ համագործակցությունը SMEC և MSME գործիքների ուղղությամբ՝ ներգրավելով 2 պայմանագրերի գծով 2-րդ տրանշները 8 մլն ԱՄՆ դոլար ծավալով: ԱՖԾ-ի սահմանաչափը 2025թ.-ին կազմել է 28.5 մլն ԱՄՆ դոլար, որը ՀՀ բանկային համակարգում ամենամեծ սահմանաչափերից է: 2025թ-ի մայիսի 13-15-ը Լոնդոնում կայացած ՎՋԵԲ-ի 34-րդ բիզնես համաժողովի շրջանակում Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (TFP) ոլորտում նախորդ տարվա ցուցանիշների արդյունքներից ելնելով՝ «ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ-ն արժանացել է **«2024թ-ի Ամենաակտիվ Թողարկող Բանկը Հայաստանում»** և **«Տարվա Կանաչ Գործարք»** մրցանակներին: ՎՋԵԲ-ի կողմից «Ամենաակտիվ Թողարկող Բանկ» մրցանակին Բանկն արժանանում է արդեն **յոթերորդ տարին** անընդմեջ: Հատկանշական է, որ կլիմայական անցման պլանավորման ուղղությամբ ներքին կարողությունների ձևավորման Բանկի փորձը ՎՋԵԲ-ի 34-րդ բիզնես համաժողովի շրջանակում ներկայացվել է որպես Հայաստանից լավագույն օրինակ՝ տեղ գտնելով ՎՋԵԲ-ի [Climate transition of the financial sector 2025](#) զեկույցում՝ ընդգծելով Բանկի առաջատար դերը կայուն ֆինանսավորման և կլիմայական կարողությունների զարգացման գործում:
- Բանկը ԱՋԲ-ի հետ համագործակցում է Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (ԱՖԾ) շրջանակում 9 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափով: Բանկն Ասիական Զարգացման Բանկի (ԱՋԲ) կողմից, Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակում երեք անգամ

արժանացել է «Առաջատար գործընկեր բանկ Հայաստանում» (“Leading partner bank in Armenia”) մրցանակին:

- Բանկը ակտիվ մասնակցություն ունի KfW բանկի և EIB կողմից ԳՀՀ-ի միջոցով իրականացվող մի շարք ծրագրերին: Ավելին՝ 2025թ-ին, ընդլայնելով համագործակցության շրջանակը, միացել է նաև KfW բանկի «Վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետության խթանման 7-րդ փուլին: Ծրագրի միջոցները պետք է ուղղվեն վերականգնվող էներգիայի ոլորտում ներդրումների ֆինանսավորմանը և էներգաարդյունավետ ներդրումների ֆինանսավորմանը: Նշված ծրագիրը հնարավորություն է տալիս Բանկին հաճախորդներին առաջարկել մատչելի և մրցունակ դրամային վարկեր:
- Շարունակվել է Եվրոպական Ներդրումային Բանկի (ԵՆԲ)-ի հետ համագործակցությունը 2024թ-ին ստրագրված 16 մլն եվրո ընդհանուր ծավալով վարկային պայմանագրի շրջանակում՝ Հայաստանում մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) ֆինանսական հասանելիությունն ընդլայնելու նպատակով:
- 2025թ-ի փետրվարի 28-ին Բանկն առաջին անգամ ՀՀ-ում կնքել է 20 մլն եվրո ծավալով երաշխիքային գործիքի պայմանագիր Եվրոպական Ներդրումային Ֆոնդի (EIF) հետ: Նոր ֆինանսական միջոցները նպատակ ունեն խթանելու Հայաստանի տնտեսության զարգացմանը՝ աջակցելով փոքր ու միջին ձեռնարկություններին (ՓՄՁ) և կանանց ձեռներեցությանը: Միաժամանակ այս գործիքը մեծացնում է ՀՀ ՓՄՁ-ների հասանելիությունը ֆինանսներին:
- 2025 թվականի փետրվարի 18-ին Հարավային Կորեայում տեղի ունեցած Կանաչ Կլիմայի Հիմնադրամի (GCF) Խորհրդի 41-րդ տարեկան ժողովի ընթացքում Բանկը ստացավ հավատարմագրում՝ դառնալով Հայաստանի Հանրապետությունում GCF-ի կողմից հավատարմագրված առաջին և միակ մասնավոր կառույցը: Հավատարմագրված լինելով GCF-ի կողմից՝ ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ը ստանձնում է էկոլոգիապես կայուն նախագծերի ֆինանսավորման առաջամարտիկի դեր՝ աջակցելով տեղական ընկերություններին և կազմակերպություններին՝ իրականացնելով կանաչ ներդրումներ: Բանկը կկենտրոնանա էներգաարդյունավետության, վերականգնվող էներգիայի, կայուն ենթակառուցվածքների, գյուղատնտեսության և այլ բնապահպանական նախագծերի ֆինանսավորման վրա, որոնք կնպաստեն ՀՀ կլիմայական ռազմավարության իրականացմանը:
- Բանկի և Եվրոպական Ներդրումային Բանկի (ԵՆԲ) միջև կնքված **Greening Financial Systems Technical Assistance Program (GFS TAP)** տեխնիկական աջակցության ծրագրի շրջանակում ԱրմՍՎԻՍԲանկը պաշտոնապես հրապարակել է իր առաջին [Կլիմայական անցումային պլանը](#)՝ ներկայացնելով Բանկի կլիմայական փոփոխություններին արձագանքելու առաջին համալիր ռազմավարական փաստաթուղթը, որը համահունչ է Փարիզի համաձայնագրի նպատակներին և ՀՀ ջերմոցային գազերի ցածր արտանետումներով զարգացման երկարաժամկետ (մինչև 2050թ.) ռազմավարությանը:
- Բանկը 2024թ-ի հունվարից համագործակցում է PCAF (**Partnership For Carbon Accounting Financials**) կազմակերպության հետ, որի մեթոդաբանությունը օգնում է ֆինանսական հաստատություններին հաշվարկել իրենց ածխածնի արտանետումները, այդպիսով նպաստելով ավելի պատասխանատու ֆինանսական գործունեության զարգացմանը: Այս համագործակցությամբ Բանկը կարողացել է ունենալ իր 2023թ. և 2024թ. [GHG](#)

[արտանետումների հաշվետվությունները](#) և համապատասխանեցնել իր գործունեությունը միջազգային կլիմայական նպատակներին:

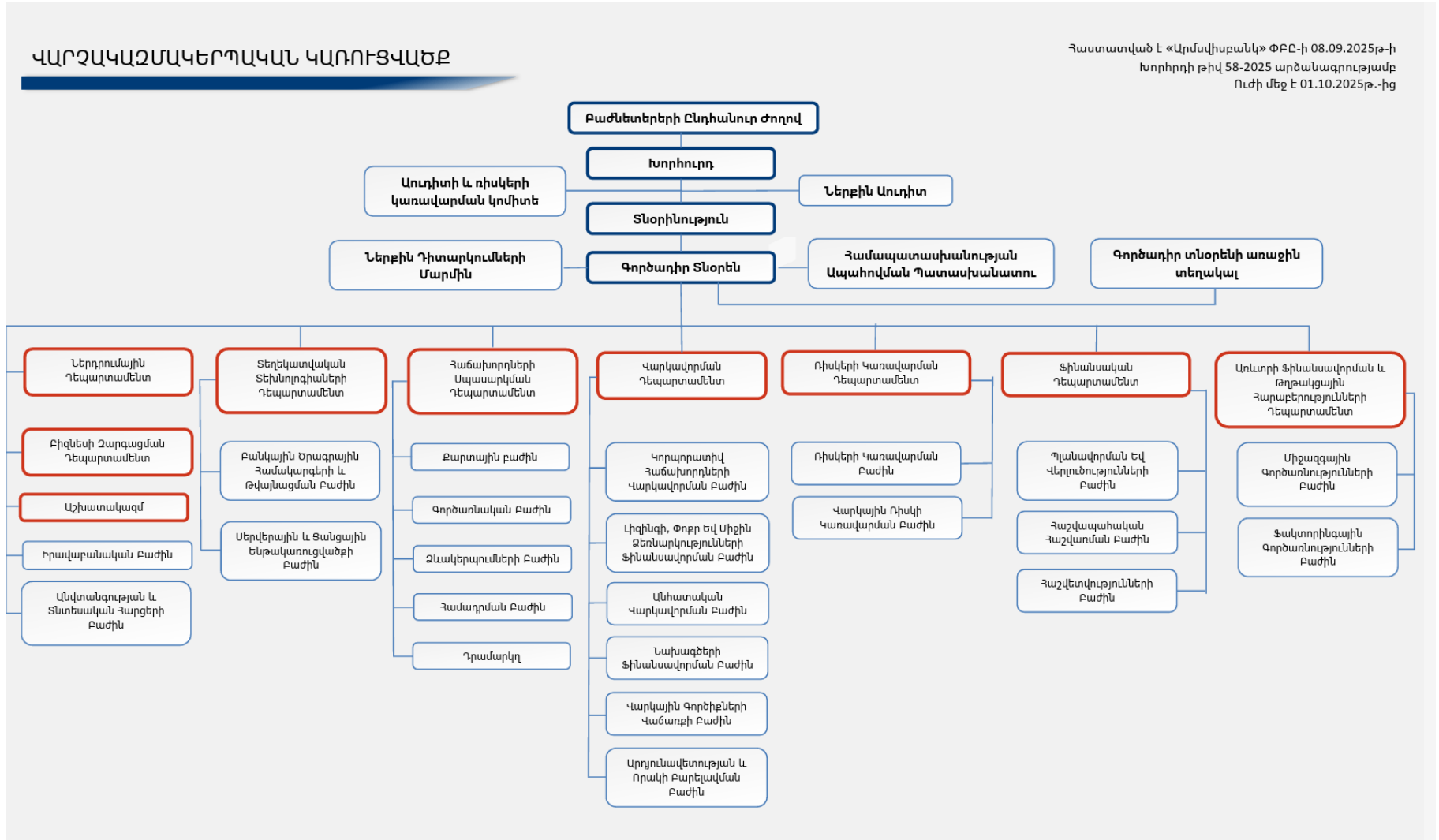
- Բանկը 2025թ-ի հունվարին միացել է Միավորված ազգերի կազմակերպության Շրջակա միջավայրի ծրագրի ֆինանսական նախաձեռնությանն (UNEP FI) անդամակցությանը, որով հավաստում է իր հանձնառությունը որպես ՄԱԿ-ի Պատասխանատու բանկային գործունեության սկզբունքների (PRB) ստորագրող կողմ:
- Բանկը միացել է **BACEE** միությանը, ինչը հնարավորություն կտա ընդլայնել իր տարածաշրջանային և միջազգային գործընկերային կապերը, ինչպես նաև օգտվել BACEE-ի կողմից առաջարկվող ծառայություններից: Անդամակցելով BACEE-ին՝ Բանկը ստացել է հնարավորություն ընդլայնելու գործընկերային ցանցը, մասնակցելու BACEE-ի միջոցառումներին և օգտվելու բրենդի առաջխաղացման հարթակներից: Միաժամանակ, կարող է ստանալ խորհրդատվություն միջազգային լավագույն գործելակերպերի վերաբերյալ՝ հատկապես AML/Compliance, առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային բանկային հարաբերությունների ուղղություններով:
- Բանկի [Climate Intelligence: ArmSwissBank Leads Green](#) արշավը ճանաչվել է հաղթող հեղինակավոր [IPRA Golden World Awards 2025](#) մրցանակաբաշխության **“Climate Change and Literacy”** անվանակարգում: Արշավը հաջողությամբ բարձրացրել է կլիմայական գործողությունների մասին իրազեկվածությունը, ներդրել է կանաչ գործելակերպեր Բանկի գործունեության մեջ և ներգրավել է գործընկերներ Հայաստանում ու միջազգային հարթակներում: Այն արտացոլում է Բանկի հանձնառությունը կայուն ֆինանսների և կլիմայի վերաբերյալ գիտակցված որոշումների խթանման ոլորտում:
- Մասնագետների պատրաստման/վերապատրաստման գծով շարունակական աշխատանքներն են իրականացվել, մասնավորապես.
  - ✓ **UN SSE ակադեմիայի** կողմից կազմակերպված **IFRS կայունության բացահայտման ստանդարտներ** դասընթացին մասնակցել է Բանկի 6 աշխատակից և ստացել սերտիֆիկատներ:
  - ✓ Բանկի 1 աշխատակից մասնակցել է **House of Training-ի** և **ATTF Luxembourg-ի** կողմից կազմակերպված **«Sustainable Finance Certification Programme»** ծրագրին և ստացել վկայական:
  - ✓ Բանկի 7 աշխատակից մասնակցել է **Candriam ակադեմիայի** կողմից կազմակերպված դասընթացներին և ստացել համապատասխան վկայականներ:
  - ✓ Բանկի 1 աշխատակից մասնակցել է **UNEP FI PRB ակադեմիայի** կողմից կազմակերպված **Getting Started in Responsible Banking** դասընթացին և ստացել վկայական:
  - ✓ Բանկի 7 աշխատակից մասնակցել են **CSRD Institute-ի** կողմից կազմակերպված **CSRD Fundamentals դասընթացին** և ստացել վկայականներ:
  - ✓ Բանկի 1 աշխատակից մասնակցել է **GARP սոնջիալայի Foundations of Financial Risk (FFR)** դասընթացին և ստացել վկայական:
  - ✓ Բանկի 7 աշխատակից մասնակցել է **Frankfurt School of Finance and Management** բարձրագույն բիզնես դպրոցի դասընթացներին և ստացել համապատասխան վկայականներ
  - ✓ 2 աշխատակից մասնակցել է **Climate Bonds Initiative-ի** կողմից կազմակերպված **Sustainable Finance and Transition Planning to Reduce Methane Emissions in Agriculture** դասընթացին և ստացել վկայականներ:

- ✓ Բանկի աշխատակիցները մասնակցել են մի շարք տեղական և միջազգային ֆորումների, որոշ դեպքերում հանդես գալով որպես խոսնակ՝ ներկայացնելով Բանկի փորձը, նախաձեռնությունները և կայուն ֆինանսավորման ուղղությամբ ձեռնարկվող քայլերը:
- Հիփոթեքային վարկավորման շրջանակում Բանկը շարունակում է համագործակցել «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» և «Բնակարան Երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ների ծրագրերի հետ, ինչպես նաև վերջինիս կողմից ֆինանսավորվող «Մատչելի բնակարան զինձառայողին» ծրագրի և «Երեխա ունեցող ընտանիքների բնակարանային ապահովության 2024-2026 թվականների պետական աջակցության» ծրագրի հետ:
- Նախաարտահանման և հետարտահանման վարկերի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում Բանկը շարունակելու է խորացնել «Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալություն» ԱՓԲԸ-ի ապահովագրական վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման վարկավորումը: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենակապիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները:
- Եվրասիական Չարգացման Բանկը (ԵԱԶԲ) և Տնտեսական Համագործակցության Միջազգային Բանկը (ՏՀՄԲ) որպես Բանկի հետ համագործակցող կառույցներ հնարավորություն են տալիս իր ծածկույթում գտնվող երկրների շրջանակներում մատուցել Առևտրի ֆինանսավորման տարբեր գործիքների ծառայություններ (Ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ, RCA-ների ֆինանսավորում), սակայն որոշ գործիքների դեպքում (օրինակ RCA-ների վերաֆինանսավորում) կիրառվող տոկոսադրույքի ոչ գրավիչ լինելու պատճառով այս շրջանում լայնորեն չի կիրառվում:
- Թղթակցային հարաբերությունների ընդլայնման, ինչպես նաև ներդրումային ծառայությունների առաջնդման շրջանակում ստեղծվել է.
  - ✓ BCC բանկի հետ կնքվել է Արտարժույթի շուկայում գործարքների իրականացման գլխավոր համաձայնագիր, որն ի լրումն ստանդարտ արտարժույթային գործարքների հնարավորություն է տալիս իրականացնել ֆորեքս գործարքներ
  - ✓ BNB բանկի հետ կնքվել է Արտարժույթային շուկայում գործարքների իրականացման գլխավոր համաձայնագիր, որը հնարավորություն է տալիս իրականացնել ֆորեքս գործարքներ
  - ✓ Բացվել է թղթակցային ռուբլու հաշիվ ռուսական Solid Բանկում, որը հնարավորություն է տալիս տեղաբաշխել ավանդ՝ օվերնայթ կամ ժամկետային ձևաչափով:
  - ✓ Բացվել է թղթակցային ռուբլու հաշիվ ռուսական Մոսկովմերքցանկում, որը հնարավորություն է տալիս տեղաբաշխել ավանդ՝ օվերնայթ կամ ժամկետային ձևաչափով:
  - ✓ Բացվել է թղթակցային եվրո հաշիվ իտալական Banca Popolare di Sondrio ում, որը հնարավորություն է տալիս աշխատել նաև առևտրի ֆինանսավորման գործիքներով:
  - ✓ Իրականացվել է Վիզա ընկերության հետ B2B վճարային համակարգի ներդրման գործընթացը, որը միտված է զարգացնել կորպորատիվ հաճախորդների փոխանցումների աշխարհագրությունը ինչպես ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, այդպես էլ մի շարք այլ արժույթներով:
  - ✓ Ստորագրվել է համաձայնագիր Евразийская перестраховочная компания (ЕПК)-ի հետ առևտրի ֆինանսավորման ուղղությամբ համագործակցության նպատակով:

- Բանկը, ներկայումս համագործակցում է UBS Switzerland AG, UnicreditBank Austria AG, ODDO BHF, Banco Popolare di Sondrio, Visa International, Bank of Georgia, TBC Bank, China Construction Bank, Mashreq Bank, Zhejiang Chouzhou Commercial Bank, Մոսկովայի Բանկ, BCC և BNB բանկերի հետ, ինչի շնորհիվ իր հաճախորդներին առաջարկվում է տարբեր երկրներ միջազգային փոխանցումների իրականացման հնարավորություններ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման լուծումներ, ոսկով գործարքներ, ֆորեքս գործարքներ և այլն:
- 2025 թվականի նոյեմբերին Բանկը ներմուծել է 9 կգ **Valcambi Suisse** շվեյցարական ոսկու ձուլակտորներ՝ նպատակ ունենալով շարունակել գործունեության այս ուղղության զարգացումը նաև 2026 թ-ին:
- Բանակցություններ են տարվում Visa կազմակերպության հետ վճարային նոր գործիքի՝ **Visa Direct-ի** ներդրման ուղղությամբ, որը հնարավորություն կտա իրականացնել ֆիզիկական անձանց փոխանցումներ տեղական արժույթով, ինչպես նաև քարտից քարտ փոխանցումներ: Հարկ է նշել, որ Վիզա B2B ծառայության ներդրումից ի վեր Բանկը հնարավորություն է ստացել իրականացնել արտարժույթային փոխանցումներ շուրջ 120 երկիր ինչպես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով, այնպես էլ տեղական և բազմաթիվ այլ փոխարկելի արժույթներով: 2025թ-ի ապրիլ ամսից ի վեր Բանկն իրականացրել է շուրջ 300 միլիոն ԱՄՆ դոլար ծավալով փոխանցումներ, իսկ նոյեմբերից սկսած արդեն հնարավորություն ունի ստանալ Visa համակարգի հետ անդամակցող բանկերից մուտքային փոխանցումներ:
- Բանակցություններ են տարվում ODDO BHF և Bank of Georgia բանկերի հետ ԱՄՆ դոլարով փոխանցումների իրականացման նպատակով:
- Թղթակցային հաշիվներ են բացվել Азиатско-Тихоокеанский Банк (АТБ) և Центр-Инвест բանկերում:
- Ներդրվել է ներքին աշխատանքների արդյունավետության բարելավման նոր մեխանիզմներ, մասնավորապես, ներդրվել է Իրավաբանական անձ և ԱԶ վարկառուների վարկերի մասով NACE կոդերի հաշվառման մեխանիզմ՝ հաշվետվողականության հնարավորությամբ, կնքվել է համագործակցության պայմանագիր OCTO BI ընկերության հետ, որի արդյունքում Բանկը ստացել է հասանելիություն Բանկային համակարգի համեմատական վերլուծություններ և հաշվետվություններ պարունակող հարթակին:
- Ակտիվացվել է ARCA Pay համակարգը, ինչպես նաև ARCA QR համակարգը մոբայլ հեռախոսներով վճարումներ կատարելու համար
- Ընթացիկ իրականացվել են նոր շենքի տեղափոխման ուղղությամբ մարքեթինգային աշխատանքներ, այդ թվում՝ Բանկի նոր ռեբրենդինգի, պաշտոնական կայք-էջի նոր տարբերակի մեկնարկման և մարքեթինգային գործիքների արդիականացմանն ուղղված աշխատանքներ: Ակտիվ մասնակցություն է ցուցաբերվել Բանկի գործընկերների կողմից կազմակերպվող ցուցահանդեսներին, կոնֆերանսներին և այլ միջոցառումներին, որտեղ ներկայացվել են Բանկի ծառայությունները: Նկարահանվել են իմիջային հոլովակներ Բանկի պրոդուկտների վերաբերյալ, ինչպես նաև գովազդային արշավներ են իրականացվել Բանկի նոր պրոդուկտների մեկնարկի ժամանակ:

Բանկի կառուցվածքը

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ: Ստորև ներկայացվում է Բանկի ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը:

Բանկի զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու տարվա ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական աճ չի գրանցվել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

Ստորև բերված աղյուսակում Պոտենցիալ ներդրողների համար ներկայացված է համապարփակ տեղեկատվություն նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվապասիվային ցուցանիշների փոփոխությունների վերաբերյալ:

Բանկի ներգրաված և տեղաբաշխված միջոցների ցուցանիշներ 2023-2026թթ.

Հազար ՀՀ դրամ

Միջոցների ներգրավում	2026/31/03	2025/31/12	2024/31/12	2023/31/12	Աճ/ Նվազում/%
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	13,603,807	13,787,248	4,080,320	2,781,530	(183,441)/ - 1.33%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	192,641,180	181,820,486	173,610,357	160,775,017	10,820,694 / 5.95%
Միջոցների տեղաբաշխում	2026/31/03	2025/31/12	2024/31/12	2023/31/12	Աճ/ Նվազում/%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	227,563,848	227,791,866	214,175,895	178,523,416	(228,018)/ - 0.10%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	14,828,546	15,416,468	12,859,519	11,576,216	(587,922)/ - 3.81%
Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված)	179,965,782	190,625,891	206,199,959	211,064,031	(10,660,109)/ - 5.59%

Բանկի շահույթի կանխատեսումը

Բանկի 2026-2028թթ-ի հեռանկարային զարգացման ծրագրով 2026թ-ի համար կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծությունը կազմում է 12.0 մլրդ ՀՀ դրամ:

Կանխատեսվող չբաշխված շահույթի մեծությունը հաշվարկվում է որպես Բանկի եկամուտների և համապատասխան ծախսերի կանխատեսվող մեծությունների տարբերություն: Ընդ որում 2025թ համար Բանկը շահութաբաժինների բաշխում չի նախատեսում:

3.6.1 Թեև համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական համակարգի ներկայիս զարգացումներով պայմանավորված անորոշությունը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության ծավալների հետագա աճի վրա, սակայն դիվերսիֆիկացված ու առողջ վարկային պորտֆելն ու հիմնականում բարձր եկամտաբերությամբ պետական պարտատոմսերով ձևավորված արժեթղերի պորտֆելը հնարավորություն կտան ապահովել կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծության կատարումը:

3.6.2 Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական համակարգերի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսեր,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսեր:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

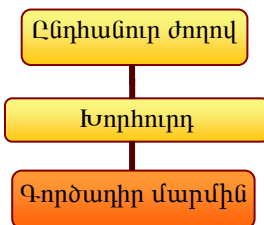
- ավանդատուների վարքագիծ,
- ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքների վարքագիծ,
- փոխարժեքների վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը:

Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.7.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ նաև՝ ժողով),
- Խորհուրդը,
- Գործադիր մարմին:

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է ստորև

3.7.2 Բանկի կանոնադրությամբ Բանկի կառավարման մարմիններին վերապահված են հետևյալ

իրավասությունները.

3.7.2.1 Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (Ժողով)

Ժողովը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ժողովի բացառիկ իրավասություններն են՝

ա) Բանկի Կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Բանկի Կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,

բ) Բանկի վերակազմակերպումը,

գ) Բանկի լուծարումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,

դ) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցը Բանկի արտահերթ Ընդհանուր ժողովներում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ Ընդհանուր ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

ե) բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի մեծացումը,

զ) Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

է) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահաբաժինների չափի հաստատումը,

ը) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքման մասին որոշումների ընդունումը՝ օրենքով սահմանված դեպքերում,

թ) բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան) և բաժանումը,

ժ) օրենքով սահմանված դեպքերում Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համաձայնությունը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին),

ժա) Բանկի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետզնումը օրենքով նախատեսված դեպքերում,

ժբ) Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

ժգ) օրենքով և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ

3.7.2.2 Բանկի խորհուրդը

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված են ժողովի բացառիկ իրավասությանը:

Խորհրդի բացառիկ իրավասություններն են՝

ա) որոշել Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ընդունել Բանկի զարգացման տնտեսական ծրագրեր, Բանկի ֆինանսական դրության առողջացման ծրագրեր,

բ) գումարել Բանկի տարեկան և արտահերթ Ընդհանուր ժողով, հաստատել Ընդհանուր ժողովի օրակարգը,

- գ) սահմանել Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտները, ձևավորել Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը, հաստատել նրա տարեկան աշխատանքային ծրագիրը, հաստատել ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման և վարձատրության պայմանները,
- դ) լուծել Ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման և գումարման հետ կապված հարցերը, այդ թվում՝ սահմանել Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բաժնետերերի ցուցակի կազմման ամսաթիվը,
- ե) նշանակել Բանկի Գործադիր տնօրենին, վաղաժամկետ դադարեցնել նրա լիազորությունները, Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ նշանակել Բանկի գլխավոր հաշվապահին և Գործադիր տնօրենի տեղակալներին:
- զ) հաստատել Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը և դրա կատարողականը,
- է) հաստատել Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը և հաստիքացուցակը, հաստատել Բանկի Գործադիր տնօրենի աշխատավարձը, սահմանել Բանկի աշխատակիցների աշխատանքի վարձատրման առավելագույն և նվազագույն սահմանները,
- ը) օրենքով սահմանված կարգով որոշել Բանկի գույքի (ներառյալ թողարկվող բաժնետոմսերի) շուկայական արժեքը,
- թ) սահմանել Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքները, հիմունքները, եղանակները, կանոնները, ձևերը և կարգերը,
- ժ) սահմանել Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի վճարի չափը,
- ժա) Ընդհանուր ժողովին ներկայացնել առաջարկություններ տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ,
- ժբ) օգտագործել Բանկի պահուստային հիմնադրամը, Ընդհանուր ժողովի լիազորությամբ հաստատել շահույթից ձևավորված այլ ֆոնդերի օգտագործման կարգը,
- ժգ) սահմանել վարկավորման, դրամարկղային սպասարկման, տնտեսական գործունեության, արժեթղթերով գործառնությունների, այլ ներդրումների իրականացման քաղաքականությունը,
- ժդ) օրենքով սահմանված կարգով որոշում ընդունել Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-50%-ի չափով),
- ժե) որոշում ընդունել դուստր ընկերությունների ստեղծման, նրանց և այլ անձանց կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցության չափի մասին,
- ժզ) որոշում ընդունել շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքի կնքման մասին,
- ժէ) հաստատել Գործադիր տնօրենի կողմից Բանկի պարտապանների պարտավորությունների վրա տոկոսների հաշվարկի դադարեցման, պարտքերի զեղչման կամ ներման հարցերի վերաբերյալ որոշումներ ընդունելու կարգը,
- ժը) տարեկան Ընդհանուր ժողովի գումարումից առաջ նախնական հաստատել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները,
- ժթ) որոշումներ ընդունել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ստեղծման և լուծարման մասին,
- ի) հաստատել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները,

իա) հաստատել Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի ընդունման, հաստատման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, դրանք ուժը կորցրած ճանաչելու կարգը,

իբ) Բանկի պարտատուների և այլ արժեթղթերի թողարկման մասին որոշման ընդունումը, դրանց տեղաբաշխման և մարման կարգի և պայմանների սահմանումը

իգ) իրականացնել սույն Կանոնադրությամբ և օրենքով Խորհրդին վերապահված այլ լիազորություններ

3.7.2.3 Բանկի գործադիր մարմինը

Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնում է գործադիր մարմինը:

Բանկի գործադիր մարմինը.

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում են Տնօրինությունը և Բանկի Գործադիր տնօրենը. Գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ: Գործադիր տնօրենը նշանակվում է Խորհրդի կողմից, Գործադիր տնօրենի տեղակալները՝ Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Գործադիր տնօրեն, նրա տեղակալ, Տնօրինության անդամ չի կարող լինել այն անձը, որին օրենքով արգելված է լինել Բանկի ղեկավար և/կամ որը չի համապատասխանում Կենտրոնական բանկի որակավորման համապատասխանության չափանիշներին: Տնօրինության քանակական կազմը սահմանվում է Խորհրդի կողմից: Տնօրինության անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Տնօրինության կազմում պարտադիր ընդգրկվում են բանկի Գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալը (տեղակալները), գլխավոր հաշվապահը: Բանկի Տնօրինության կազմում Խորհրդի որոշմամբ կարող են ընդգրկվել նաև Բանկի աշխատակից հանդիսացող այլ անձինք:

Տնօրինությունը լիազորված և իրավասու է.

ա) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագիրը,

բ) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Խորհրդի կողմից հաստատվող կարգերը, կանոնակարգերը, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների կանոնադրությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը, հաստիքացուցակը և այլ ներքին իրավական ակտերը,

գ) իր իրավասությունների սահմաններում հաստատել Բանկի գործունեության հետ կապված ընթացակարգեր, հրահանգներ և այլ ներքին իրավական ակտեր,

դ) հաստատել Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, բացառությամբ անհատական սակագների,

ե) որոշում ընդունել Բանկի պարտապանների պարտքի վրա տույժերի հաշվարկի դադարեցման, հաշվարկված տույժերի և տուգանքների զեղչման կամ ներման մասին՝ Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և գումարների (սահմանաչափերի) սահմաններում,

զ) ապահովել ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը,

է) կազմավորել մշտապես գործող աշխատանքային, խորհրդակցական և այլ տիպի մարմիններ,

ը) հաստատել ստորաբաժանումների կողմից ներկայացվող հաշվետվությունները, աշխատանքային գործունեության պլանները և դրանց կատարողականը,

թ) տրամադրել վարկեր՝ Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով,

ժ) քննարկել մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ և հիմնարկներ ստեղծելու, դրանց գործունեությունը դադարեցնելու նպատակահարմարության հարցերը,

ժա) քննարկել ներքին և արտաքին աուդիտորների, ինչպես նաև այլ արտաքին մարմինների կողմից իրականացվող ստուգման արդյունքները, անհրաժեշտության դեպքում դրանց վերաբերյալ որոշումներ կայացնել,

ժբ) իրականացնել օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի և Տնօրինության կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ բանկի գործունեության հետ կապված այլ իրավասություններ

3.7.3 Տեղեկություններ Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ.

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ ԷյՋ -ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունհինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Միևնույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսույոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Խորհուրդ

N	Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
1	Վարտան Սիրմակետ	Բանկի խորհրդի նախագահ	Ժնև, Նան դ'Արժանի 22 բիս, 1223 Կոլոնի	<p>ա) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.</p> <p>բ) գումարում է խորհրդի նիստերն ու նախագահում է դրանք.</p> <p>գ) կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի և Խորհրդի նիստերի արձանագրության վարումը.</p> <p>դ) նախագահում է Ընդհանուր ժողովում,</p> <p>ե) կազմակերպում է Խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքները,</p>	<p>«ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ի Տնօրեն,</p> <p>«ՋԻ. ԷՖ. ԷՄ. ՈՒՌՉԼԱՆԴ» Ս.Ա.-ի վերջնական շահառուն է,</p> <p>«ԱՀՀ Ֆանդ» ՓԲԸ-ի գործադիր մարմնի ղեկավար, տնօրեն</p> <p>«ԱՀՀ Թրասթ» ՓԲԸ գործադիր մարմնի ղեկավար, տնօրեն</p> <p>«Վ.Պ.Բ.Պ.» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է և տնօրեն</p> <p>«Թեքնոսերտ» Ս.Ա.-ի նախագահ, 80% մասնակից է</p> <p>«Խրոնո Սթար Անդամների</p>

					<p>Միջազգային Խումբ Ֆրանկ Մյուլլեր» Ս.Ա.-ի 60% մասնակից է և տնօրեն</p> <p>«Տ.Ս.Ա.» ՍՊԸ-ի 100% մասնակից է</p> <p>«ԿԱՇԻ» ԲԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>«ՖՂՍ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է</p> <p>«ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառու է</p> <p>«Իտարկո Քոնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է</p> <p>«Վեհ Արարատ» ՍՊԸ-ի 50% մասնակից է</p> <p>«Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ- 50% բաժնետեր է</p> <p>«Հայաստանի բիզնես իմնադրամ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>«Հայկ ֆուտբոլային ակումբ» ՓԲԸ-ի 25% բաժնետեր է</p> <p>«ֆուտբոլային ակումբ Արարատ» ՀԶ ՓԲԸ-ի 19, 763729 % բաժնետեր է</p> <p>«Հայս» ՍՊԸ-ի 37,5% մասնակից է</p> <p>«Ագրոպերսպեկտիվա» ՓԲԸ-ի 100%</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>բաժնետեր է</p> <p>«Տիգրան երկրորդ» ՓԲԸ-ի 40% բաժնետեր է</p> <p>«Էյ Դաբլյու Այ Գրուպ» ՓԲԸ-ի 15.91% բաժնետեր է</p> <p>«Գենթող Գլոբալ Վելթ Մենեջմենթ» Ս.Ա. ընկերության խորհրդի նախագահն է</p> <p>ՄՈՆՏԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ-ի հիմնադիրն է</p> <p>ԿՀՀ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ-ի հիմնադիրն է</p> <p>«Հով Պատ» ՍՊԸ-ի 100% բաժնետեր</p> <p>«ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից է</p> <p>«Ֆրանկ սյուլլեր Ուոչլանդ» Ս.Ա.-ի տնօրեն է</p> <p>«Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչ Դիստրիբյուշն» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>Շվեյցարիայի «Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչլանդ ԲԸ» Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Ֆրանկ Սյուլլեր Փերֆում Լիմիթեդ»-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Ուոչ Փարթս Դիվելփմենթ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>է</p> <p>«ԱՄԻՏԵՔ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>ԷՅԷԼՋԻ ԴԵՎԵԼՈԹՄԵՆԹ ԿՈՆՑԵՊՏ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԳՈԼԴԵՆ ՖԻՇ-Կ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Տեխնոսերտ» Ս.Ա.-ի 80% մասնակից է և նախագահ</p> <p>«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից է</p> <p>«Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է</p> <p>«ԱԼԵՔՊՈԼ ՓՐՈՋԵԿԹՍ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ՌԵՆԵՍԱՆՍ ՓՐՈՋԵԿԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն Լիմիտիդ» ՍՊԸ-ի աննուղակի մասնակից է</p> <p>Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն (Ասիա) ԴիԷմՍիՍի վերջնական շահառուն է</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>«ԷՖԷՄԹԻԷՄ ԷՅԷՄ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Եվրոսվիս MCHH» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Լավսերտ» ՓԲԸ Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԱՄՈՒՐ ՔՆՍՏՐԱՔՇՆԱ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Հով Պատ» ՍՊԸ-ի Վարտան Սիրմակետը 100% մասնակից</p> <p>«ՔԱՓԱՐՄ» ՓԲԸ-ի բաժնետեր</p> <p>«Հայաստանի բիզնեսի զարգացում» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր</p> <p>«ՊԼԱՆԵՏԱ ՖԻՇ» ՍՊԸ-ի իրական շահառուն է</p> <p>«ՄԱՐՇԱԼԼ ԷՆԴ ՄԻԼԼԵՐ» ՍՊԸ-ի իրական շահառուն է</p> <p>«ԷՍԷՌԷԼ ԴԵՎԵԼՈՓՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԱՍՏՂԻԿ 21» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Օլդ սիթի» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>«ՄՈՆԲԼԱՆ» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«Մ. ԷՆԵՐԳՈ ԻՆՎԵՍՏ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«Մ. ՓՐՈՓԵՐՏԻՍ» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ՍԱՍՍԵՔՍ» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԼՈՒՍԱՎԱՆ ԴԻՎԵԼՓՄԸՆԹ» ՓԲԸ- ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԷՍ. ՏԵՔՍԻԼ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԷՍ. ԷԿՈՊԱՆԵԼ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԷՍ. ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՓԲԸ անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԷՍ. ՖՈՒԴՍ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԹՈՓՍԵՐՏ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԼԱՎՍԵՐՏ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից</p> <p>«ԷՍ ԷՅՉ ՓՐՈՓԵՐՏԻՍ» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից</p>
--	--	--	--	--	--

					«ԷՄ ՖԻՆԱՆՍ ԷՅ ԷՄ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից
2	Արմենակ Դարբինյան	Բանկի Խորհրդի անդամ	Ա.Տիգրանյան նրբ., 7 տուն	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	Տնտեսագիտության և կառավարման ինստիտուտ ՄՊԸ-ի մասնակից, գործադիր տնօրեն
3	Րաֆֆի Բայրոզյան	Բանկի Խորհրդի անդամ	1262 Էյսինս, Առնեքս փողոց 3, Շվեյցարիա	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք / առաջա- րկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականու- թյուններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության	«ԱՐՑԱԽ ՀԷԿ» ԲԲԸ-ի Խորհրդի անդամ

				միջոցով:	
4	Արտավազ Սարգսյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Արաբկիր, Գյուլբենյան փ. 44 շ., 11 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«ՄՈԳՈ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ- ի Խորհրդի անկախ անդամ , «ԷՅ ԲԻ ՓԱՐԹՆԵՐՍ» / “AB Partners” ՍՊԸ-ի համահիմնադիր, 40% բաժնեմասնակից, նախագահող տնօրեն
5	Մերուժան Գալստյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Ք. Երևան, Ծարավ Աղբյուրի փողոց, 55/5 շենք, 39 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«Մասկսուս» ՍՊԸ, 100% բաժնետեր, տնօրեն

Գործադիր մարմին

Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
Գևորգ Մաչանյան	Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթաշեն 4-րդ թաղամաս, 13 շենք, բնակարան 18	Իրականացնում է Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը:	«ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ «ՌԱԵԼ ԳԷՍ» ՍՊԸ 36% բաժնեմասնակից
Գրիգոր Մովսիսյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ	ՀՀ, ք. Վաղարշապատ, Ն. Հակոբյան փողոց, 4-րդ փակուղի, 3ատուն	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:	Ադեն Ռեզորթ ՍՊԸ, 100 % բաժնեմասնակից «ԱՖՐԻԿՅԱՆՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔ» ՍՊԸ, 50% մասնակիցն է «ԱԿՎԱՆԱՐ» ՍՊԸ-ի 50% բաժնեմասնակիցն է
Գրիգոր Հովհաննիսյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկավարամենտի տնօրեն	ք. Երևան, Վ. Համբարձումյան 14/4, բն.18	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:	

Արա Սակարյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն	ք. Երևան, Արդության փ., տուն 21	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությանը և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Արկաղի Փինայան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Հ. Քոչար, 147/1, բն. 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությանը և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	«Գազաթ» Համատիրություն նախագահ
Անժեկա Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն	Ք. Երևան, Օրբելի 67/2, բն. 107	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությանը և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	

Մեղրակ Բաղդասարյան	Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ	Կոտայքի մարզ, գ. Առինջ, Դուրյան թաղամաս 1փ., տուն 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Հայկ Մուրադյան	Տնօրինության անդամ- Հաճախորդների սպաս արկման ղեկավարամեն տի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Օրբելի փ. 63/1, բն. 25	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Աստղիկ Վանյան	Տնօրինության անդամ - Ռիսկերի կառավարման ղեկավարամենտի տնօրեն	Ք.Երևան, Լ.Ներսիսյան 3, բն. 8	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	«Վաստ բիզնես» ՍՊԸ 100% բաժնեմասնակից

3.7.4 Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև սույն փաստաթղթի ներկայացման

պահի դրությամբ շահերի բախման դեպքեր և հիմքեր չկան:

Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.8.1 Բանկում ներդրված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները համապատասխանում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին», «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին:

Հսկող անձինք

3.9.1 Բանկի հսկող անձինք են հանդիսանում՝

- Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ԷՅՁԻ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:
- Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Տեղեկություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների, ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2024 և 2025 թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ Աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները) և 2026թ. միջանկյալ հաշվետվությունները ներկայացված են հավելվածներով:

3.10.2 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ազդագրում ներառված վերջին (ամենաթարմ) ֆինանսական հաշվետվության վերջին օրվանից մինչև ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.10.3 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն փաստաթղթի պատրաստմանը նախորդող 12 ամսիների ընթացքում Բանկի նկատմամբ դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ չեն կիրառվել:

Էական պայմանագրեր

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկի կողմից չի կնքվել բնականոն գործունեությունից դուրս որևէ էական պայմանագիր:

Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի, հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը, երրորդ անձանցից վերցված տեղեկություն

Սույն փաստաթղթում պարտատոմսերի թողարկման հիմնական պայմանների և դրանց տնտեսական հիմնավորվածության հետ կապված որևէ խորհրդատու հանդես չի եկել:

Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.armswissbank.am հասցեով:

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐ N 010589 [689253496]

PAYMENT ORDER

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ

ՊԿ\ID 317

Ամսաթիվ\Date 07/05/26 15:21

Դեբետ\Debit

Կրեդիտ\Credit

Գումար\Amount

2500074270098

900005016119

AMD

50,000.00

[711500]

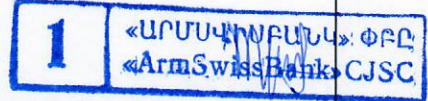
Վճարող\Remitter

«Արմավիսբանկ» ՓԲԸ

Վճարողի բանկ\Remitter's Bank

«Արմավիսբանկ» ՓԲԸ

Վճարողի ՀՎՀՀ\Remitter's Tax Code 2302574955

Շահառու\Beneficiary

Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար

Շահառուի բանկ\Beneficiary's Bank

Կենտրոնական գանձապետարան

Գումարը բառերով\Amount in Words

Յիսուկ հազար դրամ

Նյութակ\Details

13/03/26թ. թիվ 13-2026 արձ. հիման վրա «Արմավիսբանկ» ՓԲԸի կողմից թող Պարտատոմսերի ազդագրի գրանցման համար, հմձ 07.05.2026թ Ձեկուցագրի

Վճարողի ստորագ. ✓
Remitter's Sign.

Կատարող Սանուշակ Կոչեցյան
Maker

Ձևագրողի մուտքի օրգեր\ACCOUNTING ENTRY N 010589 [689253496]

Դեբետ\Debit

Կրեդիտ\Credit

Արժ

Գումար\Amount Լի2

7115000 74270098

3930000 3841013

AMD

50,000.00

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԹԻՎ 13-2026
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ

MINUTES No 13-2026
OF BOARD MEETING OF ARMSWISSBANK CLOSED
JOINT STOCK COMPANY

ք. Ժնև

Geneva

2026թ. մարտի 13-ին, Երևանի ժամանակով ժամը 16:30-ին տեղի ունեցավ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նիստը:

“ARMSWISSBANK” CJSC Board meeting took place on March 13, 2026 at 4:30 PM Yerevan time.

Նիստին մասնակցում էին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նախագահ Վարտան Միրմակեան, Խորհրդի անդամներ Բալոզյան Բալայր, Արմենակ Դարբինյանը, Մերուժան Գալստյանը և Արտավազ Սարգսյանը:

Chairman of the Board Vartan Sirmakes, Board members Raffi Balyozyan, Armenak Darbinyan, Meruzhan Galstyan and Artavazd Sargsyan participated at the meeting.

Նիստին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում էր նաև Գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը:

Gevorg Machanyan, Executive Director of “ARMSWISS-BANK” CJSC participated at the meeting with the right of consulting vote.

Գևորգ Մաչանյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Մերուժան Գալստյանը և Արտավազ Սարգսյանը մասնակցում էին հեռախոսով՝ ուղիղ միացմամբ, իրական ժամանակի ռեժիմում:

Gevorg Machanyan, Armenak Darbinyan, Meruzhan Galstyan and Artavazd Sargsyan participated by direct telephone connection in real time mode.

ՕՐԱԿԱՐԳ

AGENDA

1. «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի կողմից պարտատոմսերի նոր թողարկման առաջարկության քննարկում: (Հավելված 1,2,3)

1. Discussion of the proposal for new issuing bonds by “ARMSWISSBANK” CJSC. (Enclosure 1,2,3)

Օրակարգի հարցով արտահայտվեցին Արմենակ Դարբինյանն ու Արտավազ Սարգսյանը առաջարկելով հավանություն տալ ներկայացված առաջարկությանը:

Armenak Darbinyan and Artavazd Sargsyan spoke up recommending to approve the submitted offer.

Որոշվեց՝

It was decided:

Օրակարգի առաջին հարցով (գեկուցող՝ Գ. Մաչանյան):

Regarding the first question of the agenda (reporter – G.Machanyan):

1. Թողարկել «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում սահմանված պայմաններով՝

1. To issue “ARMSWISSBANK” CJSC bonds on the terms and conditions set forth in the table below.

5

Արժույթ	Թողարկման ծավալ	Ժամկետ	Արժեկտրոն /առավելագույն/, վճարման պարբերականություն	Currency	Total face value	Term	Coupon /maximum/, payment frequency
ՀՀ դրամ	15,000,000,000	3-4 տարի	10.50% կիսամյակային	AMD	15,000,000,000	3-4 years	10.5% semiannual
ԱՄՆ դոլար	10,000,000	3-4 տարի	5.75% կիսամյակային	USD	10,000,000	3-4 years	5.75% semiannual
ԵՎՐՈ	5,000,000	3-4 տարի	4.75% կիսամյակային	EUR	5,000,000	3-4 years	4.75% semiannual

Որոշումն ընդունվեց միաձայն:
 Այլ առաջարկություններ և հատուկ կարծիք չկա:

The decision was made unanimously.
 There are no other proposals and special opinion.

Օրակարգի հարցով քվեարկության արդյունքներն են՝

The results of voting on question of the agenda are the following.

Վ. Սիրմակես	կողմ	V. Sirmakes	pro.
Բ. Բալոզյան	կողմ	R. Balyozyan	pro.
Ա. Դարբինյան	կողմ	A. Darbinyan	pro.
Մ. Գալստյան	կողմ	M. Galstyan	pro.
Ա.Սարգսյան	կողմ	A.Sargsyan	pro.

Օրակարգի հարցով որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2026թ.-ի Մարտի 13-ից:

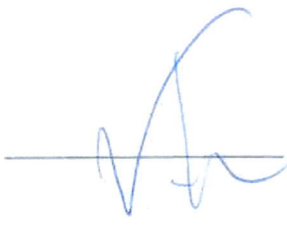
The resolution on the question of the agenda comes into force starting from March 13, 2026.

Սույն արձանագրությունը բաղկացած է 3 (երեք) էջից, կազմվել է մեկ օրինակից, հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

The present minutes consists of 3 (three) pages, is composed in one copy, in Armenian and English languages.

Խորհրդի նախագահ՝

Chairman of the Board:

Վ. Սիրմակես V. Sirmakes

Խորհրդի անդամներ՝

Board members:

Բ. Բալոզյան R. Balyozyan

Ա. Սարգսյան A. Sargsyan

Ա. Դարբինյան A. Darbinyan

Մ. Գալստյան M. Galstyan

Գործադիր տնօրեն՝

Executive Director:

Գ. Մաչանյան

G. Machanyan

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՄԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ
ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ընդհանուր ծավալը՝ 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկել պարտատոմսերը միննույն կամ տարբեր տրանշներով տեղաբաշխելու միջոցով, ամբողջությամբ կամ մաս-մաս, նույն թողարկման պարտատոմսերի հերթական ծավալի վերաբացման, կամ նոր տրանշի թողարկման միջոցով: Յուրաքանչյուր նոր կամ վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական բացված կամ վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտրոնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 300,000 (երեք հարյուր հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

- 1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.
- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում կ/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը կ/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ տարեկան առավելագույնը 10.50%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ): Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ
ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միննույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական ծավալն /առաջին տեղաբաշխման կամ վերաբացված/ ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման/առաջարկի եղանակը, Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար:

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը:

1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.

- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Տեղաբաշխման առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ տարեկան առավելագույնը 5.75%
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը

Բ- արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

Ն- հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

Շ- տարեկան արժեկտրոնի գումարը

Կ- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են ԱՄՆ դոլարով, թողարկման օրվանից: Վճարումներն իրականացվում է ԱՄՆ դոլարով, անկանխիկ եղանակով:

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ԱՄՆ դոլարով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումները և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաբլում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Կազմակերպությունը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Կազմակերպությունը այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Կազմակերպությունը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

- 1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Կազմակերպությունը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.
- 1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.
- 1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.
- 1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ
ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 5,000,000 (հինգ միլիոն) Եվրո.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միննույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական ծավալն /առաջին տեղաբաշխման կամ վերաբացված/ ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման/առաջարկի եղանակը, Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 50,000 (հիսուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 (Մեկ հարյուր) Եվրո:

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը:

1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.

- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Տեղաբաշխման առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ տարեկան առավելագույնը 4.75%
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N- հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են եվրոյով և վճարվում անկանխիկ եղանակով:

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է եվրոյով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումները և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Կազմակերպությունը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Կազմակերպությունը այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Կազմակերպությունը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Կազմակերպությունը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում.

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՄԱՆ ՀԱՅՑ

PURCHASE FORM

Ֆիզիկական անձանց համար

For individuals

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

INFORMATION ABOUT THE INVESTOR

Անուն, ազգանուն Name, surname	
Անձնագրային տվյալներ Passport details	
Բնակության վայրը Residence address	
Կապի միջոցներ (Հեռ, Ֆաքս, Էլ փոստ) Contact details (Tel., Fax, E-mail)	
Արժեթղթերի հաշվի համարը Securities account	
Արժեթղթերի հաշիվը վարող անձի անվանումը Name of the custodian	
Դրամական հաշվի համարը Money account	
Դրամական հաշիվը վարող բանկի անվանում Beneficiary bank	

Ձեռք բերման վերաբերյալ տեղեկատվություն

Information on investment

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	
Արժույթ Currency	
Պարտատոմսերի քանակ Quantity of bonds	
Պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը Total face value	
Գործարքի գումար Transaction amount	

Ես, ստորագրելով սույն փաստաթուղթը, տեղեկացնում եմ, որ.

By signing this document, I verify that:

1. Ծանոթացել եմ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերի Ծրագրային ազդագրին.

I have read the entire Prospectus of “ARMSWISSBANK” CJSC bonds:

2. Գիտակցում եմ սույն պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը.

I realize the risks related to investment in offered bonds

Ներդրող /լիազորված անձ/

Authorised person

Ստորագրություն/կնիք

Signature/seal

Լրացվում է Բանկի լիազորված աշխատակցի կողմից

For the Bank use only

Հայտի ներկայացման ամսաթիվ

Submission date

Վճարման ամսաթիվ

Payment date

Նշում հայտի ընդունված լինելու վերաբերյալ

Accepted

Լիազորված աշխատակից

Authorised employee

Անուն, ազգանուն

ստորագրություն

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՄԱՆ ՀԱՅՑ

PURCHASE FORM

Իրավաբանական անձանց համար

For legal entities

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

INFORMATION ABOUT THE INVESTOR

Անվանում Name	
Գրանցման տվյալներ Registration details	
Գտնվելու վայրը Legal address	
Կապի միջոցներ (Հեռ, Ֆաքս, Էլ փոստ) Contact details (Tel., Fax, E-mail)	
Արժեթղթերի հաշվի համարը Securities account	
Արժեթղթերի հաշիվը վարող անձի անվանումը Name of the custodian	
Դրամական հաշվի համարը Money account	
Դրամական հաշիվը վարող բանկի անվանում Beneficiary bank	

Ձեռք բերման վերաբերյալ տեղեկատվություն

Information on investment

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	AMSWISB2QER2
Արժույթ Currency	
Պարտատոմսերի քանակ Quantity of bonds	
Պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը Total face value	
Գործարքի գումար Transaction amount	

Ես, ստորագրելով սույն փաստաթուղթը, տեղեկացնում եմ, որ.

By signing this document, I verify that:

1. Ծանոթացել եմ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերի ազդագրին.
I have read the entire Prospectus of “ARMSWISSBANK” CJSC bonds:
2. Գիտակցում եմ սույն պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը.
I realize the risks related to investment in offered bonds

Ներդրող /լիազորված անձ/

Authorised person

Ստորագրություն/կնիք

Signature/seal

Լրացվում է Բանկի լիազորված աշխատակցի կողմից

For the Bank use only

Հայտի ներկայացման ամսաթիվ

Submission date

Վճարման ամսաթիվ

Payment date

Նշում հայտի ընդունված լինելու վերաբերյալ

Accepted

Լիազորված աշխատակից

Authorised employee

Անուն, ազգանուն

ստորագրություն

Հաճախորդների սպասարկման
դեպարտամենտի տնօրեն պրն՝

Գիմում

Խնդրում եմ չեղյալ համարել իմ կողմից /--/--/----/ ներկայացված «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարատատոմսերի ձեռք բերման Հայտը:

Գիմող՝
(ստորագրություն)

/--/--/----/

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մարտի 31 2026թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 174, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 12:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլիներ ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Րաֆֆի Բալոգյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան, Արտավազդ Սարգսյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է ինը անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ-Գրիգոր Մովսիսյանը, Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի տնօրեն-Աստղիկ Վանյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Հայկ Մուրադյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արա Մակարյան, Բանկի Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր հաշվապահ Սեդրակ Բաղդասարյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն Անժելա Բարսեղյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ԷՅՁԻ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ԷՅՁԻ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 34 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 39 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2025 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 37.5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2025 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,

բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,

- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտի 2026	31 մարտի 2025
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	377.16	391.57
<< դրամ/1 Եվրո	432.19	423.72

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը

ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրաան արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական

ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեքկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված

արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահա բաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկներում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	243,624	158,074
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներից ստացված վարկերից և փոխառություններից	5,694,263	5,382,695
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,314,238	2,792,486
Տոկոսային եկամուտներ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	2,072,782	2,122,616
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	113,404	131,933
Այլ տոկոսային եկամուտ	909,346	660,236
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	11,347,657	11,248,040

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,185,733	977,852
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ռեպո-հաշիվների հոսանք	3,229,688	3,059,532
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	1,456,230	1,354,674
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	875,579	1,411,705
Այլ տոկոսային ծախսեր	17,069	4,745
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	6,764,299	6,808,508

Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ 4,583,358 4,439,532

Ծանոթագրություն 4.«Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Դրամարկային գործառնություններից	11,726	13,751
Չաշվարկային ծառայություններից	170,040	153,345
Երաշխիքներից, հոծարարներով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	54,125	62,515
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	37,910	33,365
Այլ կոմիսիոն վճարներ	79,004	66,671
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	352,805	329,647

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	52,150	25,259
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,560	985
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	81,297	65,456
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	135,007	91,700

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ 217,798 237,947

Ծանոթագրություն 5. «Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	112,639	57,164
պարտքային արժեթղթերից	107,926	57,164
բաժնետոմսերից	4,713	-
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	112,639	57,164

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	462,210	401,366
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(213,413)	(97,949)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	43,633	(60,620)
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	292,430	242,797

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձաններից և հուշարձաններից</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	(16,473)	1,270
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	15,555	3,838
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	(918)	5,108

Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից 404,151 305,069

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

	01.01.28	01.01.25
<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	130,402	281,133
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	8,837	83
Այլ եկամուտներ**	12,629	9,815
Ընդամենը	151,868	291,031

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	(752,291)	(1,823,819)
Ընդամենը	(752,291)	(1,823,819)

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	879,022	574,956
Գործուղման ծախսեր	10,159	12,405
Ապահովագրության ծախսեր	41,158	28,909
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	2,198	1,723
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	15,238	16,018
Առևտրային և խրոհողատվական ծախսերի գծով ծախսեր	16,690	13,740
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	59,191	41,339
Տրանսպորտային ծախսեր	218	36
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	2,460	2,174
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,484	1,352
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	9,863	5,993
Այլ վարչական ծախսեր**	22,503	6,648
Ընդամենը	1,060,184	705,293

* Աշխատակիցների միջին բվաբանակ	<u>174</u>	<u>167</u>
* Մեկ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	<u>998</u>	<u>1,020</u>

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.01.28</u>	<u>01.01.25</u>
	<u>31.03.28</u>	<u>31.03.25</u>
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	6,000	467
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	696	467
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	17,017	12,747
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	62,901	73,978
Այլ ծախսեր***	22,466	18,145
Ընդամենը	109,080	105,337

11. Հահուքահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18%: Գն հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի զուտարդը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.26 31.03.26	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.25 31.03.25	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Հահույք մինչև հարկումը	3,435,620		2,639,130	
Հահութահարկ	604,858	18	454,541	18
Զնվագեցվող ծախսեր	17,693		15,099	
Գրական(Քաջասական) փոխարժեքային տարբերություն	(154,226)		(154,730)	
Այլ	131,675		145,090	
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	600,000		460,000	

12. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	Սեփական կապիտալում ժամանակավոր	Ֆինանսական արդյունքներով ժամանակավոր	31.12.25
Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ	9,339			9,339
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	1,971			1,971
Պահանջներ բանկերի այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(8,271)			(8,271)
Հանձնարարությունները տրված վարկեր և կանխավճարներ	(464,621)			(464,621)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(682,388)			(507,154)
Ներդրումային արժեքներ	197,591			197,591
Հիմնական միջոցներ	(142,579)			(142,579)
Այլ ակտիվներ	(99,532)			(99,532)
Այլ պահուստներ	14,017			14,017
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)			(1,540)
Այլ պարտավորություններ	150,845			150,845
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(1,025,168)			(849,934)

13. Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,827,351	1,783,871
Կանխիկ դրամ բանկում/տնային	27,579	63,526
Թրթրակցային հաշիվներ ԳԳ ԿԲ-ում	30,355,642	23,369,677
Թրթրակցային հաշիվներ	4,696,312	3,154,817
Ավանդներ բանկերում	10,568,646	3,647,822
Հաշվեզրված տոկոսներ	2,700	648
Արժեզրկումից պահուստներ	(12,024)	(27,252)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	48,466,206	31,993,109

14. Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Արժուքային ակտիվներ	15,694	6,983
Ֆորվարդ գործարքներ		
	15,694	6,983

15. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Դեպոզիտային միջոցներ ԳԳ ԿԲ-ում	140,000	300,000
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	484,090	359,341
Վարկեր բանկերում	7,695,894	7,737,157.00
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	3,569,495	3,410,287
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	-	3,769.00
Ռեպր համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	3,563,157	4,239,322
Այլ հաշիվներ	1,188,089	1,744,764
Հաշվեզրված տոկոսներ	67,883	69,199
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխավորությունների գծով	(104,810)	(145,395)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,603,798	17,718,444

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Վարկեր, այդ թվում՝	100,349,773	103,589,000
Ֆակտորինգ	6,252,202	6,331,833
Վարկային գծեր և օվերդրաֆտ	94,663,796	92,120,061
Ռեպո համաձայնագրեր	1,721,556	1,460,642
Արժեթղթեր	377,672.00	1,403,731
Ֆինանսական վարձավաճառում	18,516,760	17,993,950
Դաշվեզրված տոկոսներ	5,682,089	4,892,653
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	227,563,848	227,791,870
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,454,667)	(6,511,647)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	220,109,181	221,280,223

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	170,817,432	172,317,025
խոշոր ձեռնարկություններ	62,264,179	60,091,029
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	108,553,253	112,225,996
Ֆիզիկական անձից	48,468,295	47,895,500
Ամուսն ձեռնարկատերեր	2,896,033	2,886,692
Դաշվեզրված տոկոսներ	5,682,089	4,892,653
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,454,667)	(6,511,647)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	220,109,181	221,280,223

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Ֆիզիոթերապիա	41,030,331	40,993,437
Սպառողական	6,465,983	5,927,999
Դեմոգրամա պայմանագրեր	413,292	402,365
Այլ	558,689	571,699
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	48,468,295	47,895,500

Դաշվեզրված ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Վարկեր և փոխառություններ, որից	227,563,848	227,791,870
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	9,128,225	8,468,912
ժամկետանց	4,101,127	3,843,805
Ընդամենը վարկեր	227,563,848	227,791,870
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(7,454,667)	(6,511,647)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	220,109,181	221,280,223

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.25	Տոկոսային հարաբերությունը
Արտադրություն	43,237,638	19.00%	45,671,569	20.05%
Ֆիզիոթերապիա վարկեր	41,417,162	18.20%	41,332,097	18.14%
Շիրմանարարություն	59,365,372	26.08%	55,137,020	24.20%
Սանրածախ	26,843,131	11.66%	28,188,468	12.37%
Էլեկտրոֆայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	16,552,038	7.27%	16,846,400	7.40%
Գյուղատնտեսություն	8,736,263	3.84%	8,936,683	3.92%
Տուրիզմ	5,123,298	2.25%	6,323,351	3.65%
Սպառողական վարկեր	5,327,030	2.34%	4,782,341	2.10%
Վարկային քարտի վարկ	1,594,808	0.70%	1,800,231	0.70%
Այլ	19,877,109	8.65%	16,978,719	7.45%
Ընդամենը վարկեր	227,563,848	100%	227,791,870	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով				
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	227,563,848		227,791,870	

Ծանոթագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի

1) ընդհանուր գումարը,	65,856,087
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի ո % -ը),	28.85%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի ո % -ը):	70.63%

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.28	31.12.25
Գնանշվող ներդրումներ		
ԳՅ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	33,657	33,657
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	72,299,104	45,018,768
այլ թվում տոկոսներ	1,642,048	870,574
ԳՅ ոչ պետական պարտատոմսեր	9,907,487	9,681,457
Զգնանշվող ներդրումներ	-	-
ԳՅ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
Ընդամենը ներդրումներ	82,259,823	54,753,457

17. Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ԳԴ դրամ	31.03.28	31.12.25
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	57,559,155	70,525,213
Հաշվեզրված տոկոսներ	331,358	2,154,633
Արժեզրկումից պահուստներ	(198,854)	(214,256)
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	57,691,659	72,465,590

18. Դետզման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.28	31.12.25
Դետզման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	40,014,300	63,460,874
Դետզման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	40,014,300	63,460,874

19. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.28	31.12.25
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	3,169,652	2,586,958
Արժեզրկումից պահուստներ	(489,760)	(489,760)
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	2,679,892	2,097,198

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	31.03.28		31.12.25	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	6.71-9.01	2028-2050	7.00-8.92	2028-2050
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժույթային/	5.89-6.56	2029-2035	5.32-6.17	2029-2035
ԳՅ ոչ պետական պարտատոմսեր/իրանային/	8.74-9.51	2028-2030	8.89-10.28	2028-2029
ԳՅ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	4.71-5.6	2028-2029	4.93-5.5	2028-2029

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Չող և շենքեր	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Սկզբնական արժեք 2026թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	1,932,282	345,995	166,545	179,250	2,624,072
Ավելացում	-	45,142	22,740	4,078	71,960
Օտարում	103,816	109	34,056	643	138,624
2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	1,828,466	391,028	155,229	182,685	2,557,408
Կուճակաձև ՄԱՆ-ԱՎՇՈՒՅՑՈՒՆ					
2026թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	849,754	284,959	115,049	148,239	1,398,001
Հատկացումներ	37,039	7,214	3,891	2,560	50,704
Օտարում	103,818	109	34,056	-	137,983
2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	782,975	292,064	84,884	150,799	1,310,722
ՄԱՍՏՈՐՎԱԾՆ ԱՐՇԵՔ					
2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	1,045,491	98,964	70,345	31,886	1,246,686

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2026թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	163,406	148,460	311,866
Ավելացում	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-
2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	163,406	148,460	311,866
ԱՄՈՐՏԱԶԱՅՈՒՄ			
Սկզբնական արժեք 2026թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	115,644	78,880	194,524
Մասհանճումներ	4,963	5,443	10,406
Արժեզրկում	-	-	-
2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	120,607	84,323	204,930
ՄԱՍՏՈՐՎԱԾՆ ԱՐՇԵՔ			
2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	62,799	64,137	126,936

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Կանխավճարներ և այլ ռեբիտորներ	6,224,176	6,052,526
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	1,705,801	1,682,181
Թանկարժեք մեծադրերի բանկային ստանդարտացված	465,568	465,947
Պահեստ	9,315	9,984
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	202,510	143,727
Այլ ակտիվներ	1,495,104	1,661,122
Այլ ռեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(83,896)	(88,423)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	10,018,778	9,927,064

23. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի նկատմամբ	-	23,032,804
ԳԳ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր		
Ռեպոր համաձայնագրեր	-	23,032,804
Հաշվեզրկված տոկոսներ		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	43,320,256	41,415,535
Այլ բանկերի քրեթանկային հաշիվներ	12,577	12,918
Վարկեր բանկերից	2,902,316	2,284,438
Ռեպոր համաձայնագրեր բանկերից	36,265,467	34,486,016
Ակրեդիտիվ	3,174,589	2,965,251
Այլ պարտավորություններ	965,307	1,666,912
Հաշվեզրկված տոկոսներ		
Ընդամենը պարտավորություններ ԳԳ ԿԲ-ի և բանկերի նկատմամբ	43,320,256	64,448,339

14. Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Արժույթային սվոփեր	39,089	12,426
Ֆորվարդ գործարքներ	126,498	126,498
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	165,587	138,924

24. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Ֆինանսական կազմակերպություններ	44,873,862	28,352,430
Ընթացիկ հաշվարկային հաշիվներ	31,601,408	16,035,880
- <i>նեգիտիվ</i>	31,533,447	14,886,913
ժամկետային ավանդներ	12,855,316	12,936,431
- <i>նեգիտիվ</i>	12,655,316	12,936,431
Յաշվարկված տոկոսներ	382,452	338,007
- <i>նեգիտիվ</i>	382,452	338,007
Այլ պարտավորություններ	34,686	42,012
- <i>նեգիտիվ</i>	19,393	29,566
Իրավաբանական անձինք	99,875,448	104,587,882
Ընթացիկ հաշվարկային հաշիվներ	20,756,511	25,169,123
- <i>նեգիտիվ</i>	19,187,612	23,158,755
ժամկետային ավանդներ	57,567,941	60,869,130
- <i>նեգիտիվ</i>	25,978,177	26,346,303
Յաշվարկված տոկոսներ	826,952	567,489
- <i>նեգիտիվ</i>	810,945	547,362
Այլ պարտավորություններ	20,824,044	17,982,140
- <i>նեգիտիվ</i>	20,425,572	17,959,973
Անհատ ձեռնարկատերեր	6,577,888	5,470,281
Ընթացիկ հաշիվներ	6,557,583	5,450,441
- <i>նեգիտիվ</i>	6,557,583	5,450,441
ժամկետային ավանդներ	19,631	19,445
- <i>նեգիտիվ</i>	19,631	19,445
Յաշվարկված տոկոսներ	674	395
- <i>նեգիտիվ</i>	674	395
Ֆիզիկական անձինք	41,413,882	43,409,896
Ընթացիկ հաշիվներ	16,145,071	17,317,784
- <i>նեգիտիվ</i>	3,928,332	3,300,405
ժամկետային ավանդներ	24,376,834	25,642,553
- <i>նեգիտիվ</i>	16,337,541	15,882,571
Յաշվարկված տոկոսներ	422,476	382,433
- <i>նեգիտիվ</i>	282,580	244,339
Այլ պարտավորություններ	469,801	87,128
- <i>նեգիտիվ</i>	80,912	86,958
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	192,641,180	181,820,489

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	74,995,131	65,290,747
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	74,995,131	65,290,747

26. Այլ փոխառու միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Միջազգային ծրագրերով ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	22,591,684	20,772,469
Վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկեր	3,335,257	3,420,056
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	13,603,806	13,787,248
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	39,530,747	37,979,773

28. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Ավանդների ապահովագրության գծով	33,556	33,585
Ստացված կամխաղճարներ	135,841	257,136
Պարտավորություններ հարկերի գծով	1,418,016	1,428,788
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	344,876	391,968
Սպազա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	5,256	5,940
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	791,365	474,092
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	115,899	81,888
Այլ անձանց ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	3,901	22,453
Պահուստներ	872,794	573,049
Այլ	219,863	320,397
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,941,367	3,589,296

29. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Ստորադաս փոխառություն	30,158,090	30,145,959
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	30,158,090	30,145,959

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սովորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Ենթիոն եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում՝	47,787,852	48,044,468
- գլխավոր պահուստ	45,000,000	45,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,134,703	1,134,703
- վերագնահատման պահուստներ	1,632,949	1,909,763
Զբաղիչ կապիտալ	28,987,355	28,151,715
ընթացիկ տարվա	2,835,620	11,743,650
ճախարհ տարվա	26,151,715	14,408,065
Ընդամենը կապիտալ	92,960,735	90,401,929

2026թ. մարտի 31-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, էյչ-Վի-Էս ԶԶԻ-ը, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի Նշանակալից մասնակիցներն են, էյչ-Վի-Էս ԶԶԻ-ը, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին: Բանկի Նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.03.26թ. դրությամբ կազմում է 112 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ՀՀ դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Կարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.12.25
Զօգտագործված վարկային գծեր	14,885,347	15,323,881
Տրամադրված երաշխիքներ	37,134,175	38,375,098
Կարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(672,794)	(573,049)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	51,156,728	54,125,730

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Դեբիտոր ՀՀ դրամ	31.03.26		31.12.25	
	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Դեբիտոր անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Դեբիտոր անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	5,807,316	1,885,290	5,352,622	1,609,059
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	3,792,689	790,387	5,352,258	3,013,576
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	5,807,330	784,241	5,097,584	2,757,345
Մնացորդներ մարտի 31-ի դրությամբ	3,492,675	1,891,436	5,607,316	1,865,290
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	89,076	42,777	501,054	171,287
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	36,034,333	1,187,284	45,468,538	1,126,398
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	24,785,381	1,726,780	140,870,510	8,583,149
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	27,740,184	1,786,122	150,324,715	8,502,263
Մնացորդներ մարտի 31-ի դրությամբ	33,079,530	1,127,942	36,034,333	1,187,284
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	707,868	27,532	3,507,499	110,417
Տոկոսային եկամուտ	1,092	-	-	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,972	-	9,287	-
Թողարկված պարտատոմսեր	25,836,438	259,472	25,932,510	283,812
Ստորադաս փոխառություն	30,158,090	-	30,145,959	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	6,355	1,018	28,408	4,414
Այլ եկամուտ	-	-	-	-

Դեբիտոր անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.26	31.03.25
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	124,728	113,203
Ընդամենը դեբիտոր անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	124,728	113,203

Ռիսկի կառավարում

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Դետրալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

31.03.26

Հազար ՀՀ դրամ	ԳԳ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳԲԿ երկրներ	ՏԳԲԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Պահանջներ միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ կԲ-ում	35,465,502	1,390,661	2,251,258	9,358,785	48,466,206
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,564,010	749,406	-	290,382	16,603,798
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ	217,374,761	2,242,538	85,328	406,554	220,109,181
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	81,605,963	653,860	-	-	82,259,823
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	57,691,659	-	-	-	57,691,659
Դետզմնան պայմանագրերով զրավարված ներդրումային արժեքրեր	40,014,300	-	-	-	40,014,300
Այլ ակտիվներ	9,892,805	911	-	125,062	10,018,778
Ընդամենը ակտիվներ	457,609,000	5,037,376	2,336,586	10,180,783	475,163,745
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	39,181,904	752,194	487	3,385,671	43,320,256
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	138,054,737	2,273,307	41,843,251	10,469,885	192,641,180
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրեր	49,125,689	117,013	22,980,910	2,771,519	74,995,131
Այլ փոխառու միջոցներ	25,326,940	-	-	13,603,807	39,530,747
Ատորադաս փոխառություն	-	-	30,158,090	-	30,158,090
Այլ պարտավորություններ	3,935,251	-	-	6,116	3,941,367
Ընդամենը պարտավորություններ	256,224,521	3,142,514	94,982,738	30,236,998	384,586,771
Թուտ ռիսկ	201,384,479	1,894,862	(92,646,152)	(20,056,215)	80,576,974

31.12.25

Հազար ՀՀ դրամ	ԳԳ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳԲԿ երկրներ	ՏԳԲԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Պահանջներ միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ կԲ-ում	25,193,664	2,981,878	737,941	3,079,626	31,993,109
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,044,672	1,661,899	-	11,873	17,718,444
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ	218,320,279	2,450,841	61,542	447,561	221,280,223
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	54,304,647	448,810	-	-	54,753,457
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	72,465,500	-	-	-	72,465,500
Դետզմնան պայմանագրերով զրավարված ներդրումային արժեքրեր	63,460,874	-	-	-	63,460,874
Այլ ակտիվներ	9,822,036	302	-	104,726	9,927,064
Ընդամենը ակտիվներ	459,611,762	7,543,730	799,483	3,643,786	471,598,761
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	59,816,091	1,666,060	527	2,965,661	64,448,339
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	122,281,132	3,809,770	44,437,013	11,292,574	181,820,489
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրեր	39,309,438	117,691	23,073,998	2,789,620	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	24,192,525	-	-	13,787,248	37,979,773
Ատորադաս փոխառություն	-	-	30,145,959	-	30,145,959
Այլ պարտավորություններ	3,582,322	-	-	6,974	3,589,296
Ընդամենը պարտավորություններ	249,181,508	5,593,521	97,657,497	30,842,077	383,274,603
Թուտ ռիսկ	210,430,254	1,950,209	(96,858,014)	(27,198,291)	86,324,158

Շուկայական ռիսկ

**Շուկայական ռիսկ – Ոչ անտրային
Տոկոսադրույքի ռիսկ**

Հոդվածի անվանումը	31.03.20		31.12.25	
	ՀՀ դրամ	Աբսոլյուտ	ՀՀ դրամ	Աբսոլյուտ
	%	%	%	%
Աղբյուրներ				
Մասնաբաժնի ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Փոխառվածքի և այլ ֆին. կազմ. միջոցներ, այլ բովանդակությամբ	8.59%	3.36%	8.59%	4.79%
- միջբանկային վարկեր				
- միջբանկային անպայման				
- միջբանկային անպայման սկզբում				
Հաճախորդներին արված վարկեր և փոխառություններ	12.46%	7.81%	12.37%	7.74%
Առևտրային մատակարարական և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.88%	4.40%	11.85%	4.34%
Միջև մարման ժամկետը գահվող արժեթղթեր	12.25%		12.25%	
Փարտավորություններ				
Փարտավորությունների բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միջոցներ	7.40%	4.11%	7.57%	5.58%
Փարտավորությունների համախառնների միջոցներ	10.65%	5.44%	9.80%	5.39%
Փարտավորությունների բանկի կողմից բազմակից արժեթղթերի գծով	10.03%	5.76%	9.77%	5.72%
Մտքադաս փոխառություն	12.22%		12.22%	

Քաղաք ԳԳ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.03.20

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Միմլն. 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ԳԳ դրամ	0.5	-	-	-	3,124,232	-3,125,127
ԱՄՆ դոլար	0.5	- 895	-	134,447	-	-134,447
ԳԳ դրամ	-0.5	-	-	-	3,325,053	3,325,850
ԱՄՆ դոլար	-0.5	897	-	137,114	-	137,114

Քաղաք ԳԳ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.12.25

Արժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Միմլն. 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ԳԳ դրամ	0.5	- 3,601	-	88	3,543,809	-3,547,488
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	118,161	13,624	-131,785
ԳԳ դրամ	-0.5	3,616	-	89	3,773,166	3,776,861
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	120,538	13,964	134,520

Արտադրույքի ռիսկ

Քաղաք ԳԳ դրամ

Արտադրույք	31.03.20		31.12.25	
	Փոփոխություններ արտադրության փոխադրումներում, տոկոս	Ազդեցությունները հարկում շահույթի	Փոփոխություններ արտադրության փոխադրումներում, տոկոս	Ազդեցությունները հարկում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	31,705	5%	28,335
Եվրո	3%	-2,069	3%	2,089

Հազար ՀՀ դրամ

31.03.26

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՎՏՈՒՆԵՐ				
Պրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,230,360	38,232,403	1,003,443	48,466,206
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,314,175	8,063,986	225,637	16,603,798
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	171,152,033	47,171,926	1,785,222	220,109,181
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	70,464,031	11,795,792	-	82,259,823
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	57,691,659	-	-	57,691,659
Հետզման ասանդազներով գրավարված ներդրումային արժեքեր	40,014,300	-	-	40,014,300
Այլ ակտիվներ	7,845,879	1,801,078	371,821	10,018,778
Ընդամենը ակտիվներ	364,712,437	107,065,185	3,386,123	475,163,745
ՊԱՐՑԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	38,148,518	3,476,073	1,695,665	43,320,256
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	118,298,500	72,754,260	1,588,420	192,641,180
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	52,853,607	22,141,524	-	74,995,131
Այլ փոխառու միջոցներ	32,016,152	7,514,595	-	39,530,747
Ստորադաս փոխառություն	30,158,090	-	-	30,158,090
Այլ պարտավորություններ	3,871,995	68,287	1,085	3,941,367
Ընդամենը պարտավորություններ	275,346,862	105,954,739	3,285,170	384,586,771
Ցուտ դիրք 2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	89,365,575	1,110,445	100,953	90,576,974
Վարկային ձևակապումով պայմանավորված պարտավորություններ 2026թ մարտի 31-ի դրությամբ	44,342,773	6,272,361	541,604	51,156,728

Հազար ՀՀ դրամ

31.12.25

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՎՏՈՒՆԵՐ				
Պրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,410,705	21,546,971	3,035,433	31,993,109
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,164,336	9,553,807	301	17,718,444
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	169,043,695	50,331,971	1,904,557	221,280,223
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	43,635,399	11,118,058	-	54,753,457
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	72,465,590	-	-	72,465,590
Հետզման ասանդազներով գրավարված ներդրումային արժեքրթեր	63,460,874	-	-	63,460,874
Այլ ակտիվներ	7,337,972	2,589,092	-	9,927,064
Ընդամենը ակտիվներ	371,518,571	95,139,899	4,940,290	471,598,760
ՊԱՐՑԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	58,201,214	3,359,680	2,887,445	64,448,339
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	119,314,686	60,495,397	2,010,406	181,820,489
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	43,059,895	22,230,852	-	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	30,167,669	7,812,104	-	37,979,773
Ստորադաս փոխառություն	30,145,959	-	-	30,145,959
Այլ պարտավորություններ	3,491,749	96,792	755	3,589,296
Ընդամենը պարտավորություններ	284,381,172	93,994,825	4,898,606	383,274,603
Ցուտ դիրք 2025թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	87,137,399	1,146,074	41,884	88,324,157
Վարկային ձևակապումով պայմանավորված պարտավորություններ 2025թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,195,045	7,424,978	506,709	54,126,730

Հետևյալ աղյուսակով ներկայացվում են ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք ժամանակամիջոցների:

31.03.26

Չափաբան	Չափաբան		Թվականը և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱՎՑԻՎԱՆԵՐ								
Գրանցված միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	-	-	48,466,206	-	-	-	-	48,466,206
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	7,761,455	7,475,247	248,104	1,134,630	-	16,619,436
Հանձնարարություններ տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	1,487,810	1,644,252	18,088,893	19,860,034	54,229,258	84,706,631	40,092,360	220,109,238
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,480,764	113,123	3,430,999	14,766,211	61,468,726	82,259,823
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	616,365	-	300,925	-	56,774,369	57,691,659
Հետզման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	-	-	35,001,821	5,012,479	-	-	-	40,014,300
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	1,487,810	1,644,252	112,415,504	32,460,883	58,209,286	100,607,472	158,335,455	465,160,662
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	72,395,350	5,182,950	7,663,648	27,449,705	14,872,042	127,563,695
Պարտավորություններ հանձնարարությունների նկատմամբ	-	-	66,679,551	8,725,885	30,438,025	39,964,062	2,286,548	148,094,071
Բանկի կողմից քողարկված արժեթղթեր	-	-	288,622	4,928,464	14,847,058	54,930,987	-	74,995,131
Ստորադաս փոխառություն	-	-	148,534	-	-	30,009,556	-	30,158,090
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	-	-	139,512,057	18,837,299	52,948,731	152,354,310	17,158,590	380,810,987
Զուտ դիրք	1,487,810	1,644,252	(27,096,553)	13,623,584	5,260,555	(51,746,838)	141,176,865	84,349,675
Կուտակված ճեղքվածք			(27,096,553)	(13,472,969)	(8,212,414)	(59,959,252)	81,217,613	

31.12.25

Չափաբան	Չափաբան		Թվականը և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱՎՑԻՎԱՆԵՐ								
Գրանցված միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	-	-	31,993,109	-	-	-	-	31,993,109
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	9,628,563	6,995,850	134,605	966,357	-	17,725,375
Հանձնարարություններ տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	1,381,919	1,500,613	11,390,728	23,257,436	53,015,696	89,577,874	41,156,008	221,280,274
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	17,187	1,567,269	4,726,745	12,825,178	35,617,078	54,753,457
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	2,046,785	256,277	-	70,162,528	72,465,590
Հետզման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	-	-	58,228,698	5,232,176	-	-	-	63,460,874
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	1,381,919	1,500,613	111,258,285	39,099,516	58,133,323	103,369,409	146,935,614	461,678,679
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	74,201,398	6,333,587	8,025,895	25,601,424	16,630,656	130,792,960
Պարտավորություններ հանձնարարությունների նկատմամբ	-	-	70,417,588	13,294,725	25,433,008	42,145,324	2,303,918	153,594,563
Բանկի կողմից քողարկված արժեթղթեր	-	-	-	412,638	18,829,367	46,048,742	-	65,290,747
Ստորադաս փոխառություն	-	-	145,959	-	-	30,000,000	-	30,145,959
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	-	-	144,764,945	20,040,950	52,288,270	143,795,490	18,934,574	379,824,229
Զուտ դիրք	1,381,919	1,500,613	(33,506,660)	19,058,566	5,845,053	(40,426,081)	128,001,040	81,854,450
Կուտակված ճեղքվածք			(33,506,660)	(14,448,094)	(8,603,041)	(49,029,122)	78,971,918	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ 31.03.26

Միջին ակտիվներ	485,736,084
Միջին կապիտալ	95,389,679

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման ռեպչեր

Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)
 «31» մարտի 2026թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	31.03.26	31.12.25
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	48,466,206	31,993,109
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	14	15,694	6,983
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	16,603,798	17,718,444
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16	220,109,181	221,280,223
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	82,259,823	54,753,457
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	57,691,659	72,465,590
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	18	40,014,300	63,460,874
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	19	2,679,892	2,097,198
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,373,622	1,363,413
Շահութահարկի գծով կանխավճար			
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	(477,405)	(600,159)
Այլ ակտիվներ	22	10,018,778	9,927,064
Ընդամենը՝ ակտիվներ		478,755,548	474,466,196
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	23	43,320,256	64,448,339
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	14	165,587	138,924
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	192,641,180	181,820,489
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	74,995,131	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	26	39,530,747	37,979,773
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		494,692	400,965
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	547,763	249,775
Այլ պարտավորություններ	28	3,941,367	3,589,296
Ստորադաս փոխառություն	29	30,158,090	30,145,959
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		385,794,813	384,064,267
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	30	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Պահուստներ՝		47,767,652	48,044,466
Գլխավոր պահուստ		45,000,000	45,000,000
Վերազմահատման պահուստներ		2,767,652	3,044,466
Չբաշխված շահույթ (վնաս)		28,987,335	26,151,715
Ընդամենը՝ կապիտալ*		92,960,735	90,401,929
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		478,755,548	474,466,196

*Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.03.26թ. դրությամբ կազմում է 112 մլրդ ՀՀ դրամ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2026թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)

«31» մարտի 2026թ

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Շանթա գրություն	31.03.26	31.03.25
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		5,482,651	2,980,647
Ստացված տոկոսներ		11,873,161	11,212,591
Վճարված տոկոսներ		(6,236,253)	(6,851,362)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		358,580	344,841
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(147,006)	(101,688)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		112,639	57,164
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնականություններից օգուտ/(վնաս)		462,210	401,366
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		694,528	1,094,685
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(553,200)	(499,620)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(1,082,008)	(2,677,330)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		21,369,969	2,395,601
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		9,754,566	8,149,680
այդ թվում՝			
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		199,284	(7,640,822)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ նվազում (ավելացում)		8,524,398	9,489,056
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)		(522,810)	(1,477,011)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		1,553,694	7,778,457
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		11,615,403	(5,754,079)
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		9,630,531	(4,374,491)
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		1,984,872	(1,379,588)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		26,852,620	5,376,248
Վճարված շահութահարկ		(506,273)	(1,501,497)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		26,346,347	3,874,751
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		x	x
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(655,804)	(86,980)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		8,837	83
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(646,967)	(86,897)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		x	x
Վճարված շահաբաժիններ			
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(19,529,015)	(3,002,630)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		959,958	160,726
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(275,819)	4,140,342
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		10,097,557	1,813,887
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		(8,747,319)	3,112,325
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(655,812)	760,481
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		16,296,249	7,660,660
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում		32,319,283	27,451,143
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում		48,615,532	35,111,803

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

15.04.2026թ.

Բանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)
 «31» մարտի 2026թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(նագար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Երբիժում եկամտավճար	Գլխավոր պահուստ	Բնութագրված արժեքով կամ համարադրված միջանկյալ արժեքով կամ համարադրված միջանկյալ արժեքով	Այլ բնագրի ակտիվների վերաժամանակումները	Գրաշեղծ շահույթ/վնաս	Ընդամենը կապիտալ
Հոդվածներ	1	4	5	7	9	10	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)							
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2025թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,207,663)	1,134,703	19,408,065	72,540,853
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշտումներ							
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,207,663)	1,134,703	19,408,065	72,540,853
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժմեռտմանի (քաժմեռանաժմի) գծով, առ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				956,009		2,179,130	3,135,139
Շահույթաժամներ							
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ակնագում (մվազեցում),							
Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված							
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝							
Մասնաժամներ գլխավոր պահուստին							
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31 մարտի 2025թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(3,251,654)	1,134,703	21,587,195	75,675,992
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)							
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2026թ.	10,000,200	6,205,548	45,000,000	1,909,763	1,134,703	26,151,715	90,401,929
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշտումներ							
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	45,000,000	1,909,763	1,134,703	26,151,715	90,401,929
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժմեռտմանի (քաժմեռանաժմի) գծով, առ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				(276,813)		2,835,620	2,558,807
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝							
Մասնաժամներ գլխավոր պահուստին							
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31 մարտի 2026թ.	10,000,200	6,205,548	45,000,000	1,632,949	1,134,703	28,987,335	92,960,735

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2026թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6)
 «31» մարտի 2026թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01.01.26 31.03.26	01.01.25 31.03.25
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	11,347,657	11,248,040
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,764,299)	(6,808,508)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,583,358	4,439,532
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	352,805	329,647
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(135,007)	(91,700)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		217,798	237,947
Եկամուտ շահաբաժիններից			
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	404,151	305,069
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	151,868	291,031
Գործառնական եկամուտներ		5,357,175	5,273,579
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից	7	(752,291)	(1,823,819)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,060,184)	(705,293)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(109,080)	(105,337)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10		
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		3,435,620	2,639,130
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(600,000)	(460,000)
Շահույթը (վնասը) հարկումից հետո		2,835,620	2,179,130
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուսրացված շահույթ			
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		2,835,620	2,179,130
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ		(337,577)	1,165,864
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ		60,764	(209,855)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(276,813)	956,009
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,558,807	3,135,139

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2026թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
01.01.26 - 31.03.26թթ.

(հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	16,205,748	1,000,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	112,315,906	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	20.15%	6.2%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ² Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	20.15%	8.3%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.30%	11.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	39.69%	15.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	180.69%	60.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	397.85%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	207.66%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	153.12%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	138.79%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	12.80%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	63.28%	500.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.59%	5.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.85%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ¹ Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.04%	10.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ² Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	5.0%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը`		4%, 15%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	-0.23%	7.00%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	-0.06%	7.00%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլով	0.03%	7.00%	խախտում առկա չէ
Այլ	X	X	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2026թ.

Բանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2025թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևանի Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ Բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ համաձայն հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտի անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնադրքի» (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀՀՄՄԽ կանոնագիրք), որոնք կիրառելի են հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝

որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների Ծանոթագրություն 4.6-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ Ծանոթագրություն 35.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդաբանության հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել է թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:
- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների

ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:

- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմը:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ հանգամանքներ

Ընկերության 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որի 2025թ. ապրիլի 30-ի եզրակացությունում արտահայտվել է չձևափոխված կարծիք նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՀՀՄՍԻ կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Բանկը լուծարելու կամ Բանկի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական

խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

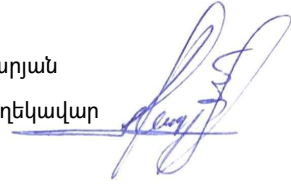
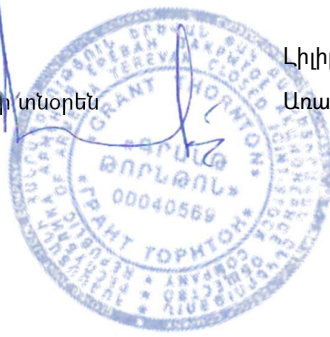
Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտորի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը՝ Լիլիթ Բաղդասարյանն է:

Արմեն Հովհաննիսյան
«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Լիլիթ Բաղդասարյան
Առաջադրանքի ղեկավար

30 ապրիլի, 2026թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2025թ.	2024թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	5	43,046,061	41,439,737
Այլ տոկոսային եկամուտ	5	1,987,095	1,297,077
Տոկոսային ծախսեր	5	(27,699,642)	(28,140,511)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		17,333,514	14,596,303
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6	2,111,321	1,551,040
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	6	(483,312)	(335,655)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		1,628,009	1,215,385
Զուտ առևտրային եկամուտ	7	1,878,494	1,772,459
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	8	(7,835,913)	(2,098,897)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչման գծով զուտ օգուտ		86,010	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչման գծով օգուտ		1,001,530	183,141
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(398,079)	(224,750)
Այլ գործառնական եկամուտ	9	977,668	591,937
Անձնակազմի գծով ծախսեր	10	(2,463,832)	(2,971,807)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	18,19	(257,979)	(268,523)
Այլ ծախսեր	11	(975,536)	(740,078)
Շահույթ մինչև հարկումը		10,973,886	12,055,170
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(1,854,023)	(2,240,300)
Տարվա շահույթ		9,119,863	9,814,870

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2025թ.	2024թ.
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների վերագնահատումից օգուտ		59,048	52,219
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(10,629)	(9,399)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում		48,419	42,820
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ		7,451,198	7,541,169
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(47,784)	28,057
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		(1,332,615)	(1,362,461)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		6,070,799	6,206,765
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո		6,119,218	6,249,585
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		15,239,081	16,064,455

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	31,990,579	27,139,747
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	14	6,983	35,781
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	16,152,027	13,962,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	220,401,268	204,925,841
Ներդրումային արժեթղթեր	17	127,177,598	116,048,596
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	17	63,448,293	90,151,363
Հիմնական միջոցներ	18	1,767,883	1,925,452
Ոչ նյութական ակտիվներ	19	137,342	117,082
Բռնագանձված ակտիվներ	20	2,097,198	1,750,995
Հետաձգված հարկային ակտիվ	12	-	643,713
Այլ ակտիվներ	21	10,030,950	11,322,484
Ընդամենը՝ ակտիվներ		473,210,121	468,023,940
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	62,786,808	84,664,361
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	14	138,925	80,370
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	181,820,486	173,610,357
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	24	65,290,747	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	25	37,979,773	29,629,001
Ստորադաս փոխառություններ	26	30,145,959	30,148,534
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություն		346,512	1,098,856
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	305,897	-
Այլ պարտավորություններ	27	4,036,058	3,898,796
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		382,851,165	392,904,065

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
	Ծանոթ.		
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	28	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		45,000,000	40,000,000
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ		1,954,374	(4,164,844)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,558,768
Չբաշխված շահույթ		25,640,066	21,520,203
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		90,358,956	75,119,875
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		473,210,121	468,023,940

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 2026թ. ապրիլի 30-ին:

Գևորգ Մաչատյան
Գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրու- մային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխու- թյան պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,164,844)	1,558,768	21,520,203	75,119,875
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,119,863	9,119,863
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	8,581,563	-	-	8,581,563
Իրացումից շահույթին փոխանցված զուտ գումար	-	-	-	(1,071,317)	-	-	(1,071,317)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	(47,784)	-	-	(47,784)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ	-	-	-	(1,343,244)	-	-	(1,343,244)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	6,119,218	-	9,119,863	15,239,081
Հատկացում պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Հաշվեկշիռը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	45,000,000	1,954,374	1,558,768	25,640,066	90,358,956

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրու- մային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխու- թյան պահուստ	Հիմնական միջոցների վերազնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,420
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,814,870	9,814,870
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	7,795,400	-	-	7,795,400
Իրացումից շահույթին փոխանցված զուտ գումար	-	-	-	(202,012)	-	-	(202,012)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	28,057	-	-	28,057
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(1,371,860)	-	-	(1,371,860)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	6,249,585	-	9,814,870	16,064,455
Հաշվեկշիռը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,164,844)	1,558,768	21,520,203	75,119,875

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2025թ.	2024թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	10,973,886	12,055,170
Ճշգրտումներ		
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման ծախս	7,835,913	2,098,897
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	257,979	268,523
Ստացվելիք տոկոսներ	(485,032)	(218,030)
Վճարվելիք տոկոսներ	54,136	(2,770)
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ	(688)	(1,299)
Արտարժույթի փոխարկումից վնաս	398,079	224,750
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ օգուտ	(69,561)	(21,386)
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ վնաս	87,353	24,296
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	19,052,065	14,428,151
(Ավելացում) նվազում գործառնական ակտիվներում		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(2,600,230)	(1,528,013)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(23,504,470)	(37,174,261)
Բռնագանձված ակտիվներ	(1,029)	(878,810)
Այլ ակտիվներ	1,426,744	(5,055,018)
Ավելացում (նվազում) գործառնական պարտավորություններում		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	(22,387,246)	(6,810,542)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8,559,980	14,945,886
Այլ պարտավորություններ	(205,748)	2,041,905
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեության համար օգտագործված մինչև շահութահարկը	(19,659,934)	(20,030,702)
Վճարված շահութահարկ	(3,000,001)	(1,286,614)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(22,659,935)	(21,317,316)

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2025թ.	2024թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների առք	(24,401)	(102,184)
Հիմնական միջոցների վաճառք	688	1,261
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(13,576,642)	(15,775,129)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք	36,742,375	27,405,562
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(62,895)	(41,504)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	23,079,125	11,488,006
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	19,703,485	12,539,792
Այլ փոխառու միջոցների մարում	(12,010,185)	(11,365,500)
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	26,552,190	23,130,656
Պարտքային արժեթղթերի մարում	(30,871,988)	(7,578,808)
Ստորադաս փոխառության ստացում	-	3,702,238
Ստորադաս փոխառության մարում	-	(5,642,307)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(108,291)	(105,600)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	3,265,211	14,680,471
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	3,684,401	4,851,161
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	27,139,747	23,499,645
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	22,098	(25,133)
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	1,144,333	(1,185,926)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (Ծանոթագրություն 13)	31,990,579	27,139,747
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	44,548,124	42,518,784
Վճարված տոկոսներ	(27,645,506)	(28,143,281)

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հիմնական գործունեությունները ներառում են ավանդների ընդունում և հաճախորդների հաշիվների սպասարկում, վարկավորում, երաշխիքների տրամադրում, կանխիկի և հաշվարկային գործառնություններ, ինչպես նաև արժեթղթերի և արտարժույթի հետ կապված գործառնություններ:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՄ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 07 հոկտեմբերի 2004 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N84 արտոնագրային համարով:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 168 մարդ (2024թ.՝ 172 մարդ):

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված ՖՀՄՄ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Բանկն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Բանկի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը շարունակում է բախվել մի շարք ներքին և արտաքին մարտահրավերների՝ պայմանավորված աշխարհաքաղաքական լարվածությամբ, տարածաշրջանային անվտանգության խնդիրներով և գլոբալ տնտեսության փոփոխվող ռիսկերով: Այնուամենայնիվ, հայկական բիզնեսը աստիճանաբար հարմարվում է նոր պայմաններին՝ դիվերսիֆիկացնելով մատակարարման շղթաները, ընդլայնելով արտահանման շուկաները և կիրառելով առավել ճկուն գործառնական մոդելներ: Ներդրումային միջավայրի բարելավմանն, ինստիտուցիոնալ կարողությունների ամրապնդմանն ու մասնավոր հատվածի զարգացմանն ուղղված պետական բարեփոխումները ստեղծում են երկարաժամկետ տնտեսական կայունության հիմքեր:

2025թ. Հայաստանի տնտեսության ոլորտային պատկերը հակասական է. մի կողմից շարունակվում է առևտրի, ծառայությունների և շինարարության կայուն աճը, մյուս կողմից դիտվում է արդյունաբերության նկատելի անկում: Աճող ոլորտները մեծապես շահում են ներմուծման ընդլայնումից, սպառողական ակտիվությունից, ինչպես նաև զբոսաշրջության վերականգնումից, որն ավելացնում է ծառայությունների պահանջարկը: Շինարարության աճը պայմանավորված է ինչպես մասնավոր ներդրումներով, այնպես էլ բնակարանաշինության շարունակական բարձր պահանջարկով, ինչը դարձնում է այն տնտեսության

ամենաակտիվ ճյուղերից մեկը: Ընդհանուր առմամբ, տնտեսության շարժիչ ուժը շարունակում են մնալ սպառման վրա հիմնված ոլորտները:

2025թ. Հայաստանի ֆինանսական ոլորտը, ընդհանուր առմամբ, մնում է կայուն՝ բանկային համակարգի բավարար կապիտալացվածությամբ, իրացվելիության համապատասխան մակարդակներով և ՀՀ Կենտրոնական բանկի շարունակական վերահսկողությամբ պայմանավորված: Չնայած արտաքին ռիսկերի աճին և գլոբալ ֆինանսական անորոշություններին՝ ֆինանսական հաստատությունները շարունակում են առանցքային դեր խաղալ տնտեսական ակտիվության աջակցման գործում՝ իրականացնելով վարկավորման, վճարահաշվարկային ծառայությունների և ռիսկերի կառավարման արդյունավետ գործառույթներ:

2025թ. պետական բյուջեի համաձայն՝ Հայաստանի տնտեսական աճը նախատեսված է 5.1%, իսկ 2026թ.՝ 5.4%:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման ձևը

Բանկը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ըստ իրացվելիության՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվության համապատասխան հոդվածային տողի ակտիվների/պարտավորությունների մեծ մասը ստանալու/մարելու Բանկի մտադրության և ակնկալվող կարողության վրա: Հաշվետու ամսաթվից (ընթացիկ) հետո 12 ամսվա և հաշվետու ամսաթվից (ոչ ընթացիկ) հետո ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում ակտիվների/պարտավորությունների ստացման կամ մարման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 34-ում:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2025թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻՍ) և ՖՀՄՍ մեկնաբանությունների կոմիտեի կողմից:

<<ՄՍ 21 «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ» ստանդարտի փոփոխությունը՝ կապված «Փոխանակելիության բացակայության» հետ առաջին անգամ կիրառվել է 2025թ., որը սահմանում է պահանջներ՝ գնահատելու, թե երբ է արժույթը փոխարկելի այլ արժույթի նկատմամբ, և երբ՝ ոչ: Ստանդարտի այս փոփոխության ընդունումը ազդեցություն չի ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Բանկի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻՍ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Բանկի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

- ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

2024թ. ապրիլին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում» ստանդարտը, որը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտը: Չնայած ՖՀՄՍ 18-ը ներառում է ՀՀՄՍ 1-ի բազմաթիվ պահանջներ, այն ներկայացնում է նոր պահանջներ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կառուցվածքը բարելավելու և ներդրողներին ավելի մանրամասն ու օգտակար տեղեկատվություն տրամադրելու նպատակով, ներառյալ՝

- շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում երկու նոր ենթագումարի սահմանում՝ գործառնական շահույթ և շահույթ կամ վնաս մինչև ֆինանսավորումը և հարկերը
- շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտների և ծախսերի դասակարգում հետևյալ հինգ կատեգորիաներից մեկում՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, հարկեր և ընդհատված գործառնություններ
- ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափանիշների բացահայտման նոր պահանջ
- ֆինանսական հաշվետվություններում և կից ծանոթագրություններում ներկայացվող տեղեկատվության միավորման և տարանջատման սկզբունքների բարելավում

Նախկինում ՀՀՄՍ 1-ում ներառված որոշ բացահայտման պահանջներ տեղափոխվել են ՀՀՄՍ 8՝ առանց էական փոփոխությունների: Սա հատկապես վերաբերում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և գնահատման անորոշության աղբյուրների բացահայտումներին: Այս փոփոխությունների արդյունքում ՀՀՄՍ 8-ը կվերանվանվի «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքներ»:

Ի հավելումն, ՀՀՄՍ 7 «Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին» ստանդարտում կատարվել են սահմանափակ փոփոխություններ, որոնք ներառում են անուղղակի մեթոդով պատրաստված հաշվետվության գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքերի որոշման մեկնարկային կետի փոփոխությունը «շահույթ կամ վնասից» «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և շահաբաժիններից և տոկոսներից դրամական հոսքերի դասակարգման ընտրանքի վերացումը: Բացի այդ, կան հետևողական փոփոխություններ մի շարք այլ ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում:

ՖՀՄՍ 18-ը ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ ավելի վաղ կիրառման հնարավորությամբ: ՖՀՄՍ 18-ը կկիրառվի հետընթաց՝ կիրառելով հատուկ անցումային դրույթներ:

Բանկը ներկայում գնահատում է ՀՀՄՍ 18-ի ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններին վրա:

Ղեկավարության գնահատմամբ չի ակնկալվում, որ այլ նոր ստանդարտները, փոփոխությունները և մեկնաբանությունները, որոնք չեն կիրառվել ընթացիկ տարում, էական ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ) (ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար)
- «Բնությունից կախված էլեկտրաէներգիային հղումով պայմանագրեր» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ) (ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար)
- ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների տարեկան բարեփոխումներ - Հատոր 11 (ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար):

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով: Ֆինանսական գործիքները ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով, ինչպես նաև իրական արժեքով: Որոշ հիմնական միջոցներ հաշվառվում են վերագնահատված արժեքներով:

Համադրելի տեղեկատվություն

Համադրելի տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

Շահույթ կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ներկայացման հիմնական փոփոխությունը հանդիսանում է «այլ արժեզրկման ծախսեր» տողի ներկայացումը «պարտքային կորուստների գծով ծախս» տողում:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Բանկը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բխվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ծախսերի հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Բանկը զգալի առաջընթաց է գրանցել կլիմայական ռիսկը իր ռիսկերի շրջանակում ներառելու հարցում, ներառյալ ռիսկերի համապատասխան չափումների մշակումը և պատասխանատու աշխատողի ստեղծումը, որը պատասխանատու է ամբողջ խմբի քաղաքականության, գործընթացների և վերահսկողության մշակման համար՝ կլիմայական ռիսկերը հիմնական ռիսկերի կատեգորիաների կառավարման մեջ ինտեգրելու նպատակով:

Բացի այդ, Բանկը վերագնահատել է իր մոդելները՝ հաշվի առնելով կլիմայական ռիսկերը և դրանց ազդեցությունը վարկառուի պարտքային ռիսկի վրա: Այս տարի Բանկը նաև կատարելագործել է տվյալների հավաքագրման իր համակարգերը՝ կլիմային առնչվող իր նպատակներին հասնելու համար: Օրինակ, Բանկը ներդրել է մեխանիզմներ՝ հաճախորդների անցումային և ֆիզիկական ռիսկերի ենթարկվածության հետ կապված տեղեկատվության հավաքագրման և այդպիսի ազդեցության գնահատման համար՝ հասկանալու համար կլիմայական ռիսկերի ազդեցությունը կորպորատիվ հաճախորդների վրա ազդեցության ենթարկված հատվածներում: Բանկը նաև զգալի առաջընթաց է գրանցել կլիմայական ռիսկի սցենարների մշակման գործում, որոնք կօգտագործվեն կանխատեսվող տեղեկատվության վրա կլիմայի ռիսկի ազդեցությունը գնահատելու համար. և բարելավելու իր աշխատակիցների գիտելիքներն ու կարողությունները կլիմայական ռիսկի հետ կապված հարցերի վերաբերյալ: Թեև առաջընթաց է գրանցվել, Բանկը գիտակցում է հետագա ջանքերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Բանկի ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Բանկի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են կամ ուղղակիորեն շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում կամ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող) իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր արտարժույթային գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	381.36	396.56
<< դրամ/1 Եվրո	449.01	413.89

4.4 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման մեմարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի գծով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(զ) - ում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.5 Շահութահարկ

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափման ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

ա) Ճանաչում և սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

բ) Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է անորոշագրված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է՝

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը,
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության

հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեզրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

գ) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տե՛ս նաև Ծանոթագրություն 4.6(գ)) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/վնասը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները

չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխառությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոփով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

դ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

ե) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն զտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

զ) Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է Ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2 և փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում

դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:

- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեզրկված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են Ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ Ծանոթագրություն 4.6(գ)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
  - պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
  - Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
  - հավանականությունը, որ փոխառուն կանխկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
  - ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,
- Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխառության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
  - Փոխառության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխառության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
  - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
  - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Այդ նպատակով Բանկը գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները՝ հիմնվելով ակնկալվող

վճարումների ներկա արժեքի վրա՝ պարտատիրոջ կրած պարտքային կորուստները փոխհատուցելու համար: Նվազեցումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.6.1 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, << ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6.2 Ածանցյալ գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոփեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ:

Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.6.3 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6.4 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝

շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6.5 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.6.6 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.7 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կամ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կամ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

Բանկը որպես վարձադու

Որպես վարձատու՝ Բանկը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և գործառնական, եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

Վարձակալության մեկնարկն այն ամսաթիվն է, երբ վարձակալին իրավունք ունի օգտվել վարձակալած ակտիվը օգտագործելու իր իրավունքից: Դա վարձակալության սկզբնական ճանաչման ամսաթիվն է: Ֆինանսական վարձակալության մեկնարկից հետո Բանկը ճանաչում է վարձակալության զուտ ներդրումը, որը ստացվելիք նվազագույն վարձավճարն է, որը գեղջվում է վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքով: Համախառն ներդրման և ներկայիս արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է որպես ֆինանսական վարձակալության չվաստակված եկամուտ:

Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են զուտ ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում վարձակալության առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

4.8 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա: Թանկարժեք մետաղները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ ակտիվներ հոդվածում:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույթ (%)
Շենքեր	30	3.33
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	6	16.67
Տրանսպորտային միջոցներ	7	14.29
Այլ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Շենքը վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես

կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.11 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.12 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվի հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

4.13 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են << կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը, միջազգային կազմակերպություններից վարկերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Երբ Բանկը գնում է իրեն պատկանող արժեթղթերը, դրանք դուրս են գրվում հաշվեկշռից, և հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված գումարի տարբերությունն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

4.14 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

Բանկի թողարկված ոչ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը համապատասխանում են փոխատվության հանձնառության սահմանմանը և կիրառվում է ՖՀՄՍ 9-ը:

4.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է Ծանոթագրություն 4.14-ում:

4.16 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.17 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվություններում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

4.18 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

4.18.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(բ)):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու

մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

4.18.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է ձեռք բերվել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 32):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման օպցիոններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման օպցիոն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման օպցիոնը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս Ծանոթագրություն 35.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(զ)):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 30:

5 Զուտ տոկոսային եկամուտ և ծախս

	2025թ.	2024թ.
Արդյունավետ փոկադրույքի մեթոդով հաշվարկված փոկոսային եկամուտ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,779	3,440
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,346,873	516,030
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,682,593	20,096,096
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10,492,433	12,206,848
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,514,224	8,617,323
Այլ	2,159	-
	43,046,061	41,439,737
Այլ փոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ	1,987,095	1,297,077
	1,987,095	1,297,077
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	45,033,156	42,736,814
Ընդամենը տոկոսային ծախս		
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10,826,691	9,885,717
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	5,505,518	8,022,861
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,354,376	4,585,863
Ստորադաս փոխառություն	3,665,000	3,713,596
Այլ փոխառու միջոցներ	2,339,482	1,918,435
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	8,575	14,039
Ընդամենը տոկոսային ծախս	27,699,642	28,140,511
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	17,333,514	14,596,303

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ և ծախս

	2025թ.	2024թ.
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	1,173,820	907,502
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	692,361	432,139
Վճարային քարտերով գործառնություններ	215,604	190,965
Բրոկերային գործառնություններ	29,536	17,828
Հաշվարկային գործառնություններ	-	2,606
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,111,321	1,551,040

	2025թ.	2024թ.
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	160,078	134,124
Արմենիան Քարդ համակարգին վճարումներ	178,735	111,159
Բրոկերային գործառնություններ	86,615	70,490
Այլ ծախսեր	57,884	19,882
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	483,312	335,655

7 Չուտ առևտրային եկամուտ

	2025թ.	2024թ.
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	1,780,573	1,676,734
Ածանցյալ գործիքներից օգուտ	97,921	95,725
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,878,494	1,772,459

8 Պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)

	2025թ.				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	(22,098)	-	-	(22,098)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	8,630	-	-	8,630
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	(242,898)	378,104	7,372,925	7,508,131
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17	(47,784)	-	-	(47,784)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17	(4,625)	-	-	(4,625)
Այլ ակտիվներ	21	(12,794)	-	-	(12,794)
Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ	29	406,453	-	-	406,453
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս		84,884	378,104	7,372,925	7,835,913

	2024թ.				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	25,133	-	-	25,133
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	(32,414)	-	-	(32,414)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16	223,484	1,341,795	389,733	1,955,012
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17	28,057	-	-	28,057
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17	3,089	-	-	3,089
Այլ ակտիվներ	21	232	-	-	232
Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ	29	119,788	-	-	119,788
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս		367,369	1,341,795	389,733	2,098,897

9 Այլ գործառնական եկամուտ

	2025թ.	2024թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	855,813	523,415
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ	59,477	1,138
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	33,599	43,741
Շահաբաժիններից եկամուտ	2,201	3,199
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	688	1,299
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	6,430	-
Այլ եկամուտ	19,460	19,145
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտ	977,668	591,937

10 Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2025թ.	2024թ.
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	2,433,735	2,959,203
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	28,360	10,196
Այլ	1,737	2,408
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,463,832	2,971,807

11 Այլ ծախսեր

	2025թ.	2024թ.
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	213,942	152,842
Վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	125,581	120,200
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	89,160	99,927
Ապահովագրության գծով ծախսեր	99,473	67,775
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	61,379	66,248
Ներկայացուցչական ծախսեր	85,390	57,691
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	78,454	14,148
Վճարներ ֆինանսական հաշտարարին	46,874	42,905
Գործուղման ծախսեր	35,988	31,366
Անվտանգության գծով ծախսեր	9,831	8,334
Գրասենյակային ծախսեր	8,837	5,585
Վարկերի հավաքագրման վճարներ	33,262	-
Գովազդի ծախսեր	17,626	11,860
Կարճաժամկետ և փոքրաժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	1,115	3,721
Բարեգործական ծախսեր	18,852	9,363
Այլ ծախսեր	49,772	48,113
Ընդամենը այլ ծախսեր	975,536	740,078

12 Շահութահարկի գծով ծախս

	2025թ.	2024թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,375,519	2,433,752
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(127,862)	-
Հետաձգված հարկ	(393,634)	(193,452)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,854,023	2,240,300

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<< դրամով)

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	2025թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	10,973,886		12,055,170	
Շահութահարկ	1,975,299	18	2,169,931	18
Չնվազեցվող ծախսեր	89,975	1	106,593	1
Արտարժույթի դրական փոխարժեքային տարբերություն	(83,389)	(1)	(36,224)	-
Նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	(127,862)	(1)	-	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,854,023	17	2,240,300	19

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ՝

	2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2025թ.		
				Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9,339	(3,978)	-	5,361	5,361	-
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	1,971	-	-	1,971	1,971	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(8,271)	(14,274)	-	(22,545)	-	(22,545)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(464,621)	515,854	-	51,233	51,233	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	986,493	(8,601)	(1,343,244)	(365,352)	-	(365,352)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	197,591	(29,194)	-	168,397	168,397	-
Հիմնական միջոցներ	(230,741)	(8,193)	-	(238,934)	-	(238,934)
Բոնազանձված ակտիվներ	88,162	-	-	88,162	88,162	-
Այլ ակտիվներ	(99,532)	(8,595)	-	(108,127)	-	(108,127)
Պահուստներ	14,017	19,569	-	33,586	33,586	-
Վարձակալության գծով պարտավորություն	(1,540)	5,527	-	3,987	3,987	-
Այլ պարտավորություններ	150,845	(74,481)	-	76,364	76,364	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	643,713	393,634	(1,343,244)	(305,897)	429,061	(734,958)

	2024թ.			2025թ.		
	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,814	4,525	-	9,339	9,339	-
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	6,202	(4,231)	-	1,971	1,971	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(4,368)	(3,903)	-	(8,271)	-	(8,271)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(562,272)	97,651	-	(464,621)	-	(464,621)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,358,357	(4)	(1,371,860)	986,493	986,493	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	206,523	(8,932)	-	197,591	197,591	-
Հիմնական միջոցներ	(241,605)	10,864	-	(230,741)	-	(230,741)
Բռնագանձված ակտիվներ	88,162	-	-	88,162	88,162	-
Այլ ակտիվներ	(81,934)	(17,598)	-	(99,532)	-	(99,532)
Պահուստներ	9,673	4,344	-	14,017	14,017	-
Վարձակալության գծով պարտավորություն	(1,540)	-	-	(1,540)	-	(1,540)
Այլ պարտավորություններ	40,109	110,736	-	150,845	150,845	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	1,822,121	193,452	(1,371,860)	643,713	1,448,418	(804,705)

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,847,397	1,831,028
Թղթակցային հաշիվներ << ԿԲ-ում	23,369,677	18,988,186
Թղթակցային հաշիվներ այլ բանկերում	3,154,817	5,975,799
Մինչև 90 օր տևողությամբ ավանդային հաշիվներ բանկերում	3,648,471	396,615
	32,020,362	27,191,628
Պարտքային կրոուստների գծով պահուստ	(29,783)	(51,881)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,990,579	27,139,747

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները << ԿԲ-ում ներառում են նաև << բանկային օրենսդրության համաձայն << ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի (2024թ՝ 4%) չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 15%-ի չափով (2024թ՝ արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով, որից 12%-ը << դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով): Այդ միջոցները 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 20,324,562 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 18,042,387 հազար դրամ):

<< դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի թղթակցային հաշիվներ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), բացառությամբ << ԿԲ-ի, որի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.	2024թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	51,881	26,748
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(22,098)	25,133
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,783	51,881

14 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Արժույթի և տոկոսադրույքի սվոփերը դրամական միջոցների մեկը մյուսով փոխարինման ապահովումներ են: Սվոփերը հանգեցնում են արտարժույթների տնտեսական փոխանակման: Բանկի պարտքային ռիսկը ներկայացնում է սվոփային պայմանագրերի փոխարինման պոտենցիալ ծախս, այն դեպքում, եթե պայմանագրային կողմերը չմարեն իրենց պարտավորությունները:

Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորու- թյունների իրական արժեք
Արտաժութային սվոփ պայմանագրեր	7,158,113	6,983	12,426
Արժեթղթերի ֆորվարդ պայմանագրեր	1,888,112	-	126,499
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	9,046,225	6,983	138,925

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
Արտաժողովին սվոփ պայմանագրեր	3,330,473	35,781	14,705
Արժեթղթերի ֆորվարդ պայմանագրեր	2,043,343	-	65,665
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	5,373,816	35,781	80,370

15 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	4,243,889	11,053,790
Բանկերին տրամադրված վարկեր	7,781,522	-
Վարկային կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	2,343,640	1,555,367
Ներդրումային կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	1,047,417	250,362
Դեպոնացված միջոցներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	659,341	398,536
Ստացվելիք գումարներ վճարահաշվարկային գործառնություններից	95	72,348
Այլ հաշիվներ	126,407	674,137
	16,202,311	14,004,540
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(50,284)	(41,654)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,152,027	13,962,886

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում դեպոնացված միջոցները ներառում են 300,000 հազար << դրամի << ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոնացված միջոցներ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2024թ՝ 260,000 հազար << դրամ):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի որևէ ֆինանսական կազմակերպության նկատմամբ պահանջներ, որի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

	2025թ.	2024թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	41,654	74,068
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	8,630	(32,414)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50,284	41,654

2025թ. և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի համախառն հաշվեկշռային արժեք
<< պետական արժեթղթեր	4,385,687	4,162,604	11,169,325	10,659,583
Ոչ պետական պարտատուներ	85,193	81,285	427,478	394,207
Ընդամենը գրավադրված ակտիվներ և հակադարձ ռեպո պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	4,470,880	4,243,889	11,596,803	11,053,790

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.			31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր						
Հիփոթեքային վարկեր	41,332,097	(422,975)	40,909,122	38,853,780	(367,619)	38,486,161
Սպառողական վարկեր	4,376,970	(243,562)	4,133,408	3,517,799	(197,345)	3,320,454
վարկային քարտեր	1,600,231	(82,148)	1,518,083	1,562,435	(74,817)	1,487,618
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	405,372	(1,257)	404,115	410,796	(875)	409,921
	47,714,670	(749,942)	46,964,728	44,344,810	(640,656)	43,704,154
Առևտրային վարկեր						
Առևտուր	26,651,206	(587,258)	26,063,948	26,172,824	(1,429,349)	24,743,475
Արդյունաբերություն	57,464,674	(3,283,405)	54,181,269	64,307,451	(3,689,321)	60,618,130
Գյուղատնտեսություն	7,621,759	(409,625)	7,212,134	8,047,733	(388,076)	7,659,657
Շինարարություն	47,842,287	(1,647,901)	46,194,386	36,542,680	(356,658)	36,186,022
Ծառայությունների մատուցում	10,696,647	(281,564)	10,415,083	12,046,661	(1,771,840)	10,274,821
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ	17,993,954	(282,921)	17,711,033	11,886,078	(191,804)	11,694,274
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	1,065,124	(1,984)	1,063,140	-	-	-
Այլ	10,741,545	(145,998)	10,595,547	10,827,658	(782,350)	10,045,308
	180,077,196	(6,640,656)	173,436,540	169,831,085	(8,609,398)	161,221,687
Ընդամենը	227,791,866	(7,390,598)	220,401,268	214,175,895	(9,250,054)	204,925,841

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 345,174 հազար << դրամ (2024թ.՝ 876,661 հազար << դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 61,565,390 հազար << դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 27.03%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով տաս վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց (2024թ.՝ 57,127,824 հազար << դրամ, 26.67%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 917,428 հազար << դրամ (2024թ.՝ 1,334,246 հազար << դրամ):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ փոխառու և կապակցված կողմերի խումբ, որոնց վարկի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս վարկերի համախառն արժեքը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 10,314,848 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 16,477,396 հազար դրամ, համախառն վարկային պորտֆել, որը տրամադրվել է երկու փոխառու և կապակցված կողմերի խմբին):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	43,419,741	253,169	671,900	44,344,810
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	22,087,403	87,060	69,753	22,244,216
Մարված ակտիվներ	(21,544,238)	(95,621)	(44,519)	(21,684,378)
- փոխանցում Փուլ 1	87,875	(31,992)	(55,883)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(170,315)	173,008	(2,693)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(98,660)	(40,616)	139,276	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	3,265,946	(178,266)	23,092	3,110,772
Վերականգնում	-	-	104,089	104,089
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(404,839)	(404,839)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,047,752	166,742	500,176	47,714,670

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	137,084,207	14,891,480	17,855,398	169,831,085
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	177,899,094	595,656	32,506	178,527,256
Մարված ակտիվներ	(160,925,049)	(628,272)	(1,588,914)	(163,142,235)
- փոխանցում Փուլ 1	15,262,702	(13,215,001)	(2,047,701)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,190,359)	1,415,511	(225,152)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(2,243,003)	(203,245)	2,446,248	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	5,538,397	(647,976)	(962,494)	3,927,927
Վերականգնում	-	-	2,796,176	2,796,176
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(11,863,013)	(11,863,013)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	171,425,989	2,208,153	6,443,054	180,077,196
2024թ.				
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	32,617,613	9,867	74,765	32,702,245
Մարված ակտիվներ	(19,032,542)	(23,226)	(789,409)	(19,845,177)
- փոխանցում Փուլ 1	98,292	(98,292)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(229,610)	250,119	(20,509)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(333,954)	(77,488)	411,442	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(536,430)	(20,314)	(279,458)	(836,202)
Վերականգնում	-	-	1,606	1,606
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(3,245)	(3,245)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	43,419,741	253,169	671,900	44,344,810

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	146,197,833
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	137,826,260	12,866,949	3,198,686	153,891,895
Մարված ակտիվներ	(131,012,180)	(1,809,568)	(1,833,574)	(134,655,322)
- փոխանցում Փուլ 1	922,731	(922,731)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,778,641)	1,988,962	(210,321)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(677,794)	(6,218,148)	6,895,942	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	6,702,016	(2,097,533)	(157,596)	4,446,887
Վերականգնում	-	-	5,978,489	5,978,489
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	137,084,207	14,891,480	17,855,398	169,831,085

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	410,797	39,375	190,484	640,656
- փոխանցում Փուլ 1	6,490	(6,490)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,629)	4,020	(2,391)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(3,017)	(73,889)	76,906	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(49,415)	66,904	239,956	257,445
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	104,962	1,069	46,560	152,591
Վերականգնում	-	-	104,089	104,089
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(404,839)	(404,839)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	468,188	30,989	250,765	749,942

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,335,260	2,201,475	5,072,663	8,609,398
- փոխանցում Փուլ 1	1,958,016	(1,821,463)	(136,553)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(5,012)	80,123	(75,111)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(27,475)	(330,308)	357,783	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(1,691,885)	210,453	7,067,978	5,586,546
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	1,393,440	99,678	18,431	1,511,549
Վերականգնում	-	-	2,796,176	2,796,176
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(11,863,013)	(11,863,013)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,962,344	439,958	3,238,354	6,640,656

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757
- փոխանցում Փուլ 1	3,929	(3,929)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,529)	13,955	(12,426)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(10,410)	(4,319)	14,729	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(68,003)	14,858	91,415	38,270
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	199,638	1,444	2,186	203,268
Վերականգնում	-	-	1,606	1,606
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(3,245)	(3,245)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	410,797	39,375	190,484	640,656

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	6,946,132
- փոխանցում Փուլ 1	69,605	(69,605)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(9,184)	110,833	(101,649)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(6,198)	(929,675)	935,873	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(580,709)	(524,208)	(434,245)	(1,539,162)
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվների գծով	672,558	1,849,701	730,377	3,252,636
Վերականգնում	-	-	5,978,489	5,978,489
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,335,260	2,201,475	5,072,663	8,609,398

Բանկի վարկային պորտֆելը հիմնականում ապահովված է անշարժ գույքի գրավով և պորտֆելի համախառն չափի աճը, վարկային ռիսկի բարձրացումը և փուլերի միջև տեղաշարժերը չեն հանգեցրել ակնկալվող պարտքային կորուստների աճի բարձր ապահովվածության արդյունքում: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 35.2-ում:

Բանկն ընդունել է արժեթղթեր՝ որպես գրավ առևտրային վարկերի համար, որոնք թույլատրվում են վաճառել կամ վերագրավառնել: 2025թ. և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի համախառն հաշվեկշռային գումար	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի համախառն հաշվեկշռային գումար
<< պետական արժեթղթեր	1,584,989	1,470,496	440,359	410,796
Ընդամենը գրավադրված արժեթղթեր և հետզնման պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	1,584,989	1,470,496	440,359	410,796

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 34-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 35-ում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է Ծանոթագրություն 31-ում:

Ֆինանսական վարձակալության գծով տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև.

	2025թ.	2024թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	7,900,351	4,655,949
Մինչև 1 տարի և 5 տարուց ավելի	15,426,404	10,793,472
5 տարուց ավելի	438,928	160,326
	23,765,683	15,609,747
Ֆինանսական վարձակալության գծով չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ	(5,771,729)	(3,723,669)
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ՝ նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	17,993,954	11,886,078

Ֆինանսական վարձակալության զուտ ներդրումների գծով արժեզրկման պահուստները ներառված են վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստում և 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 282,921 հազար << դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 191,804 հազար << դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության զուտ ներդրումների գծով ենթադրվող տոկոսադրույքը կազմում է 7-15 %:

17 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	71,958,672	70,941,675
	71,958,672	70,941,675
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(201,677)	(218,882)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	71,756,995	70,722,793
Հերզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
<< պետական պարտատոմսեր	4,533,408	7,462,144
	4,533,408	7,462,144
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(12,580)	-
Ընդամենը հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,520,828	7,462,144

Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.	2024թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	218,882	215,793
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(4,625)	3,089
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	214,257	218,882

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
<< պետական պարտատոմսեր	10.09-14.16	2033-2047	10.09-14.16	2033-2047

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>		
<< պետական պարտատոմսեր	45,701,790	35,790,915
<< կորպորատիվ պարտատոմսեր	9,606,533	9,429,437
Բաժնային գործիքներ	112,280	105,451
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	55,420,603	45,325,803

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	2025թ.	2024թ.
<< պետական պարտատոմսեր	58,927,465	82,689,219
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	58,927,465	82,689,219

Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.	2024թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	401,447	373,390
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(47,784)	28,057
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	353,663	401,447

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով և ամոտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը 63,460,873 հազար << դրամ համախառն գումարով (2024թ.՝ 90,151,363 հազար << դրամ) գրավադրվել էին այլ բանկերից և իրավաբանական անձանցից հետգնման պայմանագրերով ներգրավված միջոցների դիմաց (տե՛ս Ծանոթագրություն 22, 23):

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Բանկը տարվա ընթացքում ամոտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2024թ.՝ ոչինչ):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
<< պետական պարտատոմսեր	3.6-13	2026-2050	3.6-13	2025-2050
<< կորպորատիվ պարտատոմսեր	4.5-12.75	2026-2029	4.5-12.75	2025-2029

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային արժեթղթերը ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերն են.

	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար << դրամ	
		2025թ.	2024թ.	2025թ.	2024թ.
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	92,705	85,876
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	3.68	3.68	19,575	19,575
				112,280	105,451

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ Ընկերության բաժնային գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2024թ. և 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

18 Հիմնական միջոցներ

	Շենքեր	Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Գրասենյակային սարքավորում	Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	59,065	176,731	341,232	166,545	332,520	2,888,987
Ավելացում/վերաչափում	-	-	5,399	7,906	-	88,879	102,184
Օտարում	-	-	(7,178)	(11,812)	-	-	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	59,065	174,952	337,326	166,545	421,399	2,972,181
Ավելացում	-	-	5,861	18,540	-	33,374	57,775
Օտարում	-	-	(2,944)	(11,480)	-	-	(14,424)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	59,065	177,869	344,386	166,545	454,773	3,015,532
Կուտակված մաշվածություն							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	78,034	59,034	137,177	243,522	77,995	237,040	832,802
Տարվա ծախս	78,034	31	8,402	36,089	18,920	91,441	232,917
Օտարում	-	-	(7,178)	(11,812)	-	-	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	156,068	59,065	138,401	267,799	96,915	328,481	1,046,729
Տարվա ծախս	78,034	-	9,574	28,825	18,134	80,777	215,344
Օտարում	-	-	(2,944)	(11,480)	-	-	(14,424)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	234,102	59,065	145,031	285,144	115,049	409,258	1,247,649
Հաշվեկշիռային արժեք							
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,656,826	-	36,551	69,527	69,630	92,918	1,925,452
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,578,792	-	32,838	59,242	51,496	45,515	1,767,883

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի շենքի վերագնահատումը կատարվել է 2022թ. անկախ գնահատողների կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատում 517,152 հազար << դրամ գումարով: Իրական արժեքով շենքի գնահատման համար Ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Հիմնական միջոցների իրական արժեքի հիերարխիայի համար տե՛ս Ծանոթագրություն 32.3-ը:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի վերագնահատված արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց իրական արժեքից:

Եթե վերագնահատված հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կունենան հետևյալ տեսքը՝

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն	(312,701)	(294,307)
Հաշվեկշռային արժեք	239,124	257,518

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել գլխամասային գրասենյակի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության այլ պարտավորություններ տողում (տե՛ս Ծանոթագրություն 27):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 429,329 հազար << դրամ (2024թ. 338,380 հազար << դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2024թ.՝ նույնպես):

19 Ոչ նյութական ակտիվներ

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Ավելացում	5,574	35,930	41,504
Օտարում	(2,898)		(2,898)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,700	191,756	303,456
Ավելացում	51,954	10,941	62,895
Օտարում	(13,741)	(16,175)	(29,916)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	149,913	186,522	336,435

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Կուրակված ամորտիզացիա			
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Մասհանումներ	13,244	22,362	35,606
Օտարում	(2,860)	-	(2,860)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,566	121,808	186,374
Հաշվեկշռային արժեք			
Մասհանումներ	23,750	18,885	42,635
Օտարում	(13,741)	(16,175)	(29,916)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	74,575	124,518	199,093
Հաշվեկշռային արժեք			
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,134	69,948	117,082
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	75,338	62,004	137,342

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 38,021 հազար << դրամ (2024թ. 42,769 հազար << դրամ):

20 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Անշարժ գույք	2,097,198	1,750,995
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	2,097,198	1,750,995

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

21 Այլ ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Չհաշվանցված գործարքներ*	-	3,295,616
Դերիտորական պարտքեր	116,346	65,729
Պետական բյուջեից սուբսիդիաների գծով ստացվելիք գումարներ	347,810	305,238
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(27,740)	(40,534)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	436,416	3,626,049
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,239,534	6,464,900
Այլ կանխավճարներ	1,542,196	411,000
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	1,330,860	734,475
Թանկարժեք մետաղներ	465,948	72,615
Նյութեր	9,984	10,141
Այլ	6,012	3,304
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	9,594,534	7,696,435
Ընդամենը այլ ակտիվներ	10,030,950	11,322,484

* 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են հաճախորդին առնչվող գործարքներ, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներից, բայց հաշվանցվել են տարեվերջից անմիջապես հետո:

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

	2025թ. Փուլ 1	2024թ. Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	40,534	40,302
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(12,794)	232
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,740	40,534

22 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետգնման պայմանագրեր << ԿԲ հետ	23,032,804	68,592,101
Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	34,486,016	12,841,874
Վարկեր բանկերից	2,284,438	500,695
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	2,965,251	2,704,744
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	12,918	19,946
Այլ պարտավորություններ	5,381	5,001
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	62,786,808	84,664,361

Հետգնման պայմանագրերով ներգրավված վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 4,533,408 հազար << դրամ համախառն գումարով ամորտիզացված և 58,927,465 հազար << դրամ գումարով իրական արժեքով այլ համապարփակ արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով (2024թ.՝ 7,462,144 հազար << դրամ և 81,687,536 հազար << դրամ) (տե՛ս Ծանոթագրություն 17):

Բանկերից ստացված վարկերը ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2024: նույնպես):

23 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
ՀՀ Կառավարություն		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	126,895	7,080,119
Ժամկետային ավանդներ	8,404,371	6,322,134
	8,531,266	13,402,253
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	63,619,770	57,396,214
Ժամկետային ավանդներ	66,326,524	65,542,263
Հետգնման պայմանագրեր	-	1,001,327
	129,946,294	123,939,804
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	17,337,940	12,943,218
Ժամկետային ավանդներ	26,004,986	23,325,082
	43,342,926	36,268,300
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	181,820,486	173,610,357

Ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ (ժամկետային) ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովվածություն տրամադրված

վարկերի գծով 28,089,509 հազար << դրամ գումարով (2024թ. 33,388,608 հազար << դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ տաս հաճախորդների (ներառյալ փոխկապակցված անձինք) ավանդների ընդհանուր գումարը (ներառյալ փոխկապակցված անձինք) կազմում է 119,898,565 հազար << դրամ (2024թ. 144,245,605 հազար << դրամ) կամ հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 65.9% (2024թ. 83.1%):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի փոխկապակցված հաճախորդների երկու խումբ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10% -ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 74,329,239 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 112,564,517 հազար դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետգնման պայմանագրերով ներգրավված վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 1,001,683 հազար << դրամ գումարով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող << պետական պարտատոմսերով (Ծանոթագրություն 17):

24 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Պարտատոմսեր	65,290,747	69,773,790
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	65,290,747	69,773,790

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Պարտատոմսի տեսակը	Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը		Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք	
			Քանակ	%			
AMSWISB2DER0	01.06.20	ԱՄՆ դոլար	100	100,000	6	01.06.2026	10,000,000
AMSWISB2FER5	28.09.20	<< դրամ	50,000	200,000	8.5	28.09.2026	10,000,000,000
AMSWISB2HER1	01.06.23	<< դրամ	50,000	120,000	11.75	01.06.2027	6,000,000,000
AMSWISB2IER9	01.06.23	ԱՄՆ դոլար	100	100,000	6	01.06.2027	10,000,000
AMSWISB2JER7	01.06.23	Եվրո	100	94,000	4.5	01.06.2027	9,400,000
AMSWISB2KER5	21.10.24	<< դրամ	50,000	93,000	10	21.10.2026	4,650,000,000
AMSWISB2LER3	12.08.24	<< դրամ	50,000	100,000	10	12.08.2027	5,000,000,000
AMSWISB2MER1	10.06.24	<< դրամ	50,000	100,000	10.2	10.06.2028	5,000,000,000
AMSWISB2NER9	21.10.24	ԱՄՆ դոլար	100	81,486	6	21.10.2027	8,148,600
AMSWISB2OER7	10.06.24	ԱՄՆ դոլար	100	150,000	6.25	10.06.2028	15,000,000
AMSWISB2PER4	10.06.24	Եվրո	100	32,005	5	10.06.2028	3,200,500
AMSWISB2RER0	16.06.25	<< դրամ	50,000	140,000	10.25	16.06.2029	7,000,000,000
AMSWISB2SER8	16.06.25	<< դրամ	50,000	140,000	10.5	16.06.2030	7,000,000,000

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ արժեթուղթ (2024թ.՝ նույնպես):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի փոխկապակցված հաճախորդների մեկ խումբ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ), որոնց պարտատոմսերի մնացորդները գերազանցում են սեփական

կապիտալի 10% -ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 26,023,015 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 29,503,774 հազար դրամ):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2024թ.՝ ոչինչ):

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը շրջանառվում և գնանշվում են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

25 Այլ փոխառու միջոցներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	20,772,469	22,204,392
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	13,787,248	4,080,320
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	3,420,056	3,344,289
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	37,979,773	29,629,001

Այլ փոխառու միջոցները ունեն ինչպես հաստատուն, այնպես էլ փոփոխական տոկոսադրույքներ:

Վարկերը ՀՀ ԿԲ-ից ներառում են վարկեր ստացված Գերմանա-հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և Զարգացման և Եվրոպական ներդրումային Բանկից ստացված վարկերը:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը չի ունեցել միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պայմանագրային պարտավորությունների խախտում:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2024թ.՝ նույնպես):

26 Ստորադաս փոխառություններ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառություններ	30,145,959	30,148,534
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	30,145,959	30,148,534

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ վարկային համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2024թ.՝ ոչինչ):

Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառությունների մնացորդը 2025թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև.

Տրամադրման տարի	Արժույթ	%	Մարման ժամկետ, տարի	Գումար, հազար << դրամ
2021թ.	<< դրամ	11.75	7	10,054,726
2022թ.	<< դրամ	11.75	7	12,023,178
2023թ.	<< դրամ	13.5	7	8,068,055
Ընդամենը ստորադաս փոխառություններ				30,145,959

27 Այլ պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	486,040	888,724
Կրեդիտորական պարտքեր	858,350	1,138,170
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	30,703	97,045
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,375,093	2,123,939
Ավելացված արժեքի հարկի գծով պարտավորություն	1,333,202	735,364
Պարտավորություններ այլ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	150,669	137,633
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	257,136	387,039
Պահուստներ*	914,018	507,565
Այլ	5,940	7,256
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	2,660,965	1,774,857
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,036,058	3,898,796

*Պահուստները ստեղծվել են ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստներից: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերաբերյալ վերլուծությունը տե՛ս Ծանոթագրություն 29-ում:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել գլխամասային գրասենյակի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս Ծանոթագրություն 18):

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

	2025թ.	2024թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	97,045	99,727
Ավելացում/վերաչափում	33,374	88,879
Տոկոսի կուտակում	8,575	14,039
Վճարումներ	(108,291)	(105,600)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,703	97,045

2025թ. ՖԵՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 11.87% (2024թ.՝ 11.51%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է Ծանոթագրություն 35.3-ում:

28 Սեփական կապիտալ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 10,000,200 հազար << դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 600 հազար << դրամ անվանական արժեքով:

2025թ. և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են .

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Էջ-Վի-Էս Հոլդինգ Ջի Էմ Բի Էջ	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖԵՄՍ Դիստրբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100	10,000,200	100

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն << օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն << օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով:

Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	9,440,101	7,869,936
Տրամադրված երաշխիքներ	39,375,098	30,798,927
Ֆակտորինգային պայմանագրեր	5,883,580	5,284,278
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	54,698,779	43,953,141

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տե՛ս Ծանոթագրություն 16-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

	2025թ.	2024թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	507,565	387,777
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	406,453	119,788
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	914,018	507,565

30 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում ղեռնա կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեսը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

	2025թ.		2024թ.	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվեդրություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	6,409,050	616,675	7,774,771	597,557
Տարվա ընթացքում ավելացում	5,853,312	4,820,510	10,277,737	1,351,987
Տարվա ընթացքում նվազում	(6,597,218)	(3,519,767)	(11,643,458)	(1,332,869)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	5,665,144	1,917,418	6,409,050	616,675
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(111,191)	(27,928)	(156,818)	(6,498)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,553,953	1,889,490	6,252,232	610,177

	2025թ.		2024թ.	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Այլ ակտիվներ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	4,894,778	43,740	-	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(2,010,196)	(40,328)	-	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,884,582	3,412	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	8,822	-	9,276	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	4,476	-	3,305	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(4,030)	-	(3,759)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,268	-	8,822	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	46,427,703	302,521	56,790,104	308,222
Տարվա ընթացքում ավելացում	144,386,128	10,408,803	98,751,769	5,148,713
Տարվա ընթացքում նվազում	(154,739,714)	(9,499,547)	(109,114,170)	(5,154,414)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,074,117	1,211,777	46,427,703	302,521
Թողարկված պարտատոմսեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	29,409,659	310,840	29,790,559	389,335
Տարվա ընթացքում ավելացում	11,248,266	223,492	9,125,811	175,446
Տարվա ընթացքում նվազում	(14,725,415)	(194,870)	(9,506,711)	(253,941)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,932,510	339,462	29,409,659	310,840
Սպորադաս փոխառություն				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	30,148,534	-	32,161,126	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	3,665,000	-	7,545,640	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(3,667,575)	-	(9,558,232)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,145,959	-	30,148,534	-

	2025թ.		2024թ.	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Այլ պարտավորություններ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Տարվա ընթացքում ավելացում	742,444	200	-	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(721,444)	(200)	-	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,000	-	-	-
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
	128,610	42,650	859,825	25,565
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվեդրվություն				
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	442,162	190,220	717,875	73,823
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	(9,269,506)	(131,979)	(9,887,826)	(28,471)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	27,097	4,629	28,722	1,285
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	(460)	(2)	(16)	(53)
Զուտ առևտրային եկամուտ	185,217	4,806	135,933	1,281
Արժեզրկման (ծախս) հակադարձում	45,627	(21,430)	(16,458)	1,211
Այլ եկամուտ	36,209	608	19,969	766
Այլ ծախս	-	(34,950)	(2,055)	(13,300)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	931,938	926,857
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	931,938	926,857

Բաժնետերերին, ղեկավար անձնակազմին և կապակցված անձանց տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 2026-2044թթ. ընկած ժամանակահատվածում և դրանց միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 8.53% (2024թ.՝ 9.48%):

32 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի հտրհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չզննանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, չզննանշվող ածանցյալ

Ֆինանսական գործիքները, շենքերը, այնպես էլ ոչ-պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Բանկի ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	31,990,579	-	31,990,579	31,990,579
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	16,152,027	-	16,152,027	16,152,027
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	220,302,548	220,302,548	220,401,268
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	92,723,237	-	92,723,237	76,277,823
Այլ ակտիվներ	-	436,416	-	436,416	436,416

				31 դեկտեմբերի 2025թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	62,786,808	-	62,786,808	62,786,808
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	181,820,486	-	181,820,486	181,820,486
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	65,290,747	-	65,290,747	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	-	37,979,773	-	37,979,773	37,979,773
Ստորադաս փոխառություն	-	-	30,873,737	30,873,737	30,145,959
Այլ պարտավորություններ	-	1,375,093	-	1,375,093	1,375,093

				31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	27,139,747	-	27,139,747	27,139,747
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	13,962,886	-	13,962,886	13,962,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	204,875,567	204,875,567	204,925,841
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	87,748,279	-	87,748,279	78,184,937
Այլ ակտիվներ	-	3,626,049	-	3,626,049	3,626,049

Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	84,664,361	-	84,664,361	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	175,358,952	-	175,358,952	173,610,357
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	70,233,698	-	70,233,698	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	-	28,504,727	-	28,504,727	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	-	-	28,811,755	28,811,755	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	-	2,123,939	-	2,123,939	2,123,939

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքները կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 18% տարեկան (2024թ. 5% մինչև 18.9% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, ստորադաս փոխառություններ, թողարկված արժեթղթեր

Հաճախորդների ավանդների, ստորադաս փոխառությունների, թողարկված արժեթղթերի իրական արժեքները գնահատվում են օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող գործիքների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	114,235,788	-	114,235,788
Բաժնային գործիքներ	-	112,280	-	112,280
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	6,983	-	6,983
Ընդամենը	-	114,355,051	-	114,355,051

	31 դեկտեմբերի 2025թ.			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	138,925	-	138,925
Ընդամենը	-	138,925	-	138,925

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	127,909,571	-	127,909,571
Բաժնային գործիքներ	-	105,451	-	105,451
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	35,781	-	35,781
Ընդամենը	-	128,050,803	-	128,050,803

Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	80,370	-	80,370
Ընդամենը	-	80,370	-	80,370

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Գնանշվող ներդրումներ

Բոլոր ցուցակված արժեթղթերը և պարտատոմսերը թողարկվել են Հայաստանում հրապարակայնորեն գնանշվող ընկերությունների կողմից:

Զգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող զգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու նպատակով:

Զգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չզգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և Եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և Եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո

ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, արպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը:

Ընդհանրապես, Բանկի կողմից իրականացվող ածանցյալները չեն շրջանառվում գործող շուկաներում: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը, օր.՝ շուկայի արժույթի փոխանակման դրույքը (մակարդակ 2): Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային ֆորվարդային պայմանագրերից:

32.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի և վերստուգիչ հանձնաժողովի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական մոտեցումը, որն արտացոլում է նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում է վերոնշյալ հոդվածի հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Շենքը վերագնահատվել է 2022թ -ին՝ կիրառելով շուկայական, եկամտային և ծախսային մեթոդների համադրություն:

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2025թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ապահովում
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ - հակադարձ հետզնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 15)	4,243,889	-	4,243,889	-	(4,470,880)	(226,991)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ - հակադարձ հետզնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 16)	1,470,496	-	1,470,496	-	(1,584,989)	(114,493)
Ընդամենը	5,714,385	-	5,714,385	-	(6,055,869)	(341,484)

Ֆինանսական պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ - հետզնման պայմանագրերով վարկեր (Ծանոթ. 22)	57,518,820	-	57,518,820	(63,460,873)	-	(5,942,053)
Ընդամենը	57,518,820	-	57,518,820	(63,460,873)	-	(5,942,053)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ապահովում
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ - հակադարձ հետզնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 15)	11,053,790	-	11,053,790	-	(11,596,803)	(543,013)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ - հակադարձ հետզնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 16)	410,796	-	410,796	-	(440,359)	(29,563)
Ընդամենը	11,464,586	-	11,464,586	-	(12,037,162)	(572,576)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների չուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ապահովում
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ - հետգնման պայմանագրերով վարկեր (Ծանոթ. 22)	81,433,975		81,433,975	(89,149,680)	-	(7,715,705)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ - հետգնման պայմանագրերով վարկեր (Ծանոթ. 23)	1,001,327		1,001,327	(1,001,683)	-	(356)
Ընդամենը	82,435,302		82,435,302	(90,151,363)	-	(7,716,061)

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չգեղջված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 35.3-ում:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	5 տարուց 1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,990,579	-	31,990,579	-	-	-	31,990,579
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	6,983	-	6,983	-	-	-	6,983
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,148,880	7,018,268	15,167,148	984,879	-	984,879	16,152,027
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17,154,329	80,123,357	97,277,686	82,993,692	40,129,890	123,123,582	220,401,268
Ներդրումային արժեթղթեր	-	4,245,307	4,245,307	12,954,758	109,977,533	122,932,291	127,177,598
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	59,021,428	4,426,865	63,448,293	-	-	-	63,448,293
Այլ ակտիվներ	436,416	-	436,416	-	-	-	436,416
	116,758,615	95,813,797	212,572,412	96,933,329	150,107,423	247,040,752	459,613,164

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<< դրամով)

	31 դեկտեմբերի 2025թ.						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	56,179,013	6,488,801	62,667,814	118,994	-	118,994	62,786,808
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	12,734	7,405	20,139	27,928	90,858	118,786	138,925
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	85,467,486	43,498,026	128,965,512	50,563,393	2,291,581	52,854,974	181,820,486
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	19,243,595	19,243,595	46,047,152	-	46,047,152	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	1,921,861	8,084,551	10,006,412	21,557,141	6,416,220	27,973,361	37,979,773
Ստորադաս փոխառություն	145,959	-	145,959	30,000,000	-	30,000,000	30,145,959
Այլ պարտավորություններ	1,353,223	19,091	1,372,314	2,779	-	2,779	1,375,093
	145,080,276	77,341,469	222,421,745	148,317,387	8,798,659	157,116,046	379,537,791
Զուտ դիրք	(28,321,661)	18,472,328	(9,849,333)	(51,384,058)	141,308,764	89,924,706	80,075,373
Կուտակված ճեղքվածք	(28,321,661)	(9,849,333)		(61,233,391)	80,075,373		

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	-	27,139,747	-	-	-	27,139,747
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	35,781	-	35,781	-	-	-	35,781
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,609,806	185,379	12,795,185	1,167,701	-	1,167,701	13,962,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	19,427,582	60,016,391	79,443,973	84,722,617	40,759,251	125,481,868	204,925,841
Ներդրումային արժեթղթեր	406,688	8,071,840	8,478,528	14,131,562	93,438,506	107,570,068	116,048,596
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	90,151,363	-	90,151,363	-	-	-	90,151,363
Այլ ակտիվներ	3,626,049	-	3,626,049	-	-	-	3,626,049
	153,397,016	68,273,610	221,670,626	100,021,880	134,197,757	234,219,637	455,890,263

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
Պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	82,004,016	2,588,865	84,592,881	71,480	-	71,480	84,664,361
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	14,865	3,844	18,709	14,497	47,164	61,661	80,370
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	81,446,776	59,178,098	140,624,874	28,227,191	4,758,292	32,985,483	173,610,357
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	19,311,682	19,311,682	50,462,108	-	50,462,108	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	1,047,074	5,827,979	6,875,053	16,466,233	6,287,715	22,753,948	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	148,534	-	148,534	22,000,000	8,000,000	30,000,000	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	2,032,864	64,054	2,096,918	27,021	-	27,021	2,123,939
	166,694,129	86,974,522	253,668,651	117,268,530	19,093,171	136,361,701	390,030,352
Զուտ դիրք	(13,297,113)	(18,700,912)	(31,998,025)	(17,246,650)	115,104,586	97,857,936	65,859,911
Կուտակված ճեղքվածք	(13,297,113)	(31,998,025)		(49,244,675)	65,859,911		

35 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկման ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Տնօրինության խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի հտորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Վարկային կոմիտե

Վարկային կոմիտեն իրականացնում է վարկային ռիսկի ընդհանուր կառավարումը և վերահսկողությունը, հաստատում է վարկեր իրեն հատկացված սահմանաչափերի շրջանակներում:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է հիմնականում ներդրումային ռիսկերի կառավարման սկզբունքների, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի մշակման և կիրառման համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես ակնկալվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը, որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ»:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է ղեկավարությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, ռիսկի աստիճանի փոփոխության և այլ ցուցանիշների վերաբերյալ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ արտարժույթային դիրքերի կառավարման համար, ինչպես նաև ձեռք է բերում բանկային ռիսկերի համապարփակ, անշարժ և շարժական գույքի ապահովագրության վկայագրեր:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

35.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորվածություններ: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՌԿՎ պարտքային ռիսկի կառավարման խմբի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին:

35.1.1 Պարտքային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 35.1.2-ում:

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Բարձր	1,847,397	-	-	1,847,397
Ստանդարտ	30,172,965	-	-	30,172,965
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	32,020,362	-	-	32,020,362
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(29,783)	-	-	(29,783)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	31,990,579	-	-	31,990,579
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	16,202,311	-	-	16,202,311
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	16,202,311	-	-	16,202,311
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(50,284)	-	-	(50,284)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	16,152,027	-	-	16,152,027

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Բարձր	47,047,752	-	-	47,047,752
Ստանդարտ	-	132,792	-	132,792
Ցածր	-	33,950	-	33,950
Չաշխատող	-	-	500,176	500,176
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	47,047,752	166,742	500,176	47,714,670
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(468,188)	(30,989)	(250,765)	(749,942)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	46,579,564	135,753	249,411	46,964,728
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	171,425,989	-	-	171,425,989
Ստանդարտ	-	1,350,864	-	1,350,864
Ցածր	-	857,289	-	857,289
Չաշխատող	-	-	6,443,054	6,443,054
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	171,425,989	2,208,153	6,443,054	180,077,196
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(2,962,344)	(439,958)	(3,238,354)	(6,640,656)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	168,463,645	1,768,195	3,204,700	173,436,540
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ	76,492,080	-	-	76,492,080
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	76,492,080	-	-	76,492,080
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(214,257)	-	-	(214,257)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	76,277,823	-	-	76,277,823
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ վարկանիշ	114,235,788	-	-	114,235,788
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	114,235,788	-	-	114,235,788
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(353,663)	-	-	(353,663)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	464,156	-	-	464,156
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	464,156	-	-	464,156
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(27,740)	-	-	(27,740)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	436,416	-	-	436,416
Փոխաբովության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	54,698,779	-	-	54,698,779
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	54,698,779	-	-	54,698,779
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ*	(914,018)	-	-	(914,018)

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Բարձր	1,831,028	-	-	1,831,028
Ստանդարտ	25,360,600	-	-	25,360,600
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	27,191,628	-	-	27,191,628
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(51,881)	-	-	(51,881)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	27,139,747	-	-	27,139,747
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	14,004,540	-	-	14,004,540
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,004,540	-	-	14,004,540
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(41,654)	-	-	(41,654)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	13,962,886	-	-	13,962,886
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Բարձր	43,419,741	-	-	43,419,741
Ստանդարտ	-	197,509	-	197,509
Ցածր	-	55,660	-	55,660
Չաշխատող	-	-	671,900	671,900
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	43,419,741	253,169	671,900	44,344,810
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(410,797)	(39,375)	(190,484)	(640,656)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	43,008,944	213,794	481,416	43,704,154
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	137,011,457	-	-	137,011,457
Ստանդարտ	-	14,660,841	-	14,660,841
Ցածր	72,750	230,639	-	303,389
Չաշխատող	-	-	17,855,398	17,855,398
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	137,084,207	14,891,480	17,855,398	169,831,085
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(1,335,260)	(2,201,475)	(5,072,663)	(8,609,398)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	135,748,947	12,690,005	12,782,735	161,221,687
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ	78,403,819	-	-	78,403,819
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	78,403,819	-	-	78,403,819
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(218,882)	-	-	(218,882)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	78,184,937	-	-	78,184,937

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները				
Ստանդարտ վարկանիշ	127,909,571	-	-	127,909,571
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	127,909,571	-	-	127,909,571
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(401,447)	-	-	(401,447)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	3,666,583	-	-	3,666,583
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	3,666,583	-	-	3,666,583
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(40,534)	-	-	(40,534)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	3,626,049	-	-	3,626,049
Փոխարկության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ				
Ստանդարտ	43,953,141	-	-	43,953,141
	43,953,141	-	-	43,953,141
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ*	(507,565)	-	-	(507,565)

Ածանցյալ գործարքների հետևանքով առաջացող պարտքային ռիսկը բացահայտվում է Ծանոթագրություն 14-ում:

*Արժեզրկումից պահուստը ներկայացնում է ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Փոխարկության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխարկությունների պահուստներում:

35.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6.(գ)):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտնվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշից մեկ նիշ ցածրին:

- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սովետական) վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ թողարկողները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սովետական վարկանիշից մեկ նիշ ցածրին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են որպես բարձր վարկանիշ ունեցող, մինչև 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ կամ ցածր և ավելի քան 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատազանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորությունների համար միջին 12-ամսյա PD-ները ըստ յուրաքանչյուր վարկանիշի.

	Վարկանիշ	2025թ.	2024թ.
		12-ամսյա PD –ի միջակայք	12-ամսյա PD –ի միջակայք
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.20-4.82%	1.28-4.62%
	Ոչ ստանդարտ	25.68-35.14%	23.23-30.42%
	Չաշխատող	100%	100%
Վարկեր կոմերցիոն հաճախորդներին	Ստանդարտ	2.41%	2.05%
	Ոչ ստանդարտ	35.80%	33.24%
	Չաշխատող	100%	100%

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

	Վարկանիշ	2025թ.	2024թ.
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA –ից A-	Բարձր	0.001-0.03%	0.001-0.05%
BBB+ –ից B-	Ստանդարտ	0.05-5.63%	0.09-5.53%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	10.08%	5.53-25.7%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փոլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- զանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթղթ/իրական արժեթղթ՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ

- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների նպատակով բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են, բացառությամբ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի, փոխառությունների և պարտքային ներդրումային արժեթղթերի, որոնց պայմանագրային վճարումները 30 օր ժամկետանց են:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտազանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- Բանկը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտազանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ծախսումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների

փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 4.6(գ) -ում:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտազանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական զեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի

վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու դիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է Ծանոթագրություն 4.6(գ) -ի գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (<Բ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Ակնկալվող պարտքային կորուստների մակրոտնտեսական ճշգրտումը հաշվարկելու համար Ընկերությունն օգտագործում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակ՝ որպես իր մոդելների տնտեսական ներածություն, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ/նվազում
- ՀՆԱ (արտահայտված ՀՀ դրամով)
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Շինարարություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի պաշտոնական փոխարժեք
- Գնաճ

35.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվներն հիմնականում տեղաբաշխված են ՀՀ տարածքում:

35.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք

- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

Բանկը չի ունեցել որևէ ֆինանսական գործիք, որի կորուստների գծով պահուստը ճանաչված չէ գրավի առկայության պատճառով:

Առևտրային կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետզնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Անշարժ գույք	180,919,894	173,461,079
Շարժական գույք	15,628,022	14,594,711
Հիմնական միջոցներ	2,498,120	3,120,337
Պաշարներ	2,177,328	1,032,619
Այլ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	6,217,179	5,474,531
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	9,086,114	5,966,982
Դրամական միջոցներ	687,175	1,809,485
Ապահովվածություն չունեցող	710,225	553,217
Այլ	9,867,809	8,162,934
Ընդամենը համախառն վարկեր և փոխատվություններ	227,791,866	214,175,895

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

2025 թ. դեկտեմբերի 31-ին կորպորատիվ հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված վարկերի և փոխատվությունների զուտ հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 3,204,700 հազար << դրամ (2024թ.՝ 12,782,735 հազար << դրամ), իսկ այդ նույն վարկերի և փոխատվությունների դիմաց գրավի (հիմնականում արտադրական գույք) գումարը՝ 4,869,857 հազար << դրամ (2024թ՝ 6,201,661 հազար << դրամ):

35.2 Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելիներ: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և

վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

35.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

<Ետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով՝ ներառյալ հեջավորման գործիքների ազդեցությունը: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները, ներառյալ հեջերի և որպես դրամական միջոցների հոսքերի հեջ բնորոշված սվոփերի ազդեցությունները, 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի կամ սվոփի իրացման ժամկետների: Կապիտալ ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Արտարժույթ

2025թ.

	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Ընդամենը
<< դրամ	+1.5	(89,627)	(10,144,079)	(10,233,706)
ԱՄՆ դոլար	+2.0	(10,989)	(245,531)	(256,520)
Եվրո	+2.0	-	(959)	(959)
<< դրամ	-1.5	89,627	12,166,322	12,255,949
ԱՄՆ դոլար	+2.0	10,989	224,047	235,036
Եվրո	+2.0	-	1,081	1,081

Արտարժույթ	2024թ.			
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Ընդամենը
<< դրամ	+1.5	-	(11,626,511)	(11,626,511)
ԱՄՆ դոլար	+2.0	(16,009)	(792,134)	(808,143)
Եվրո	+2.0	-	(2,103)	(2,103)
<< դրամ	-1.5	-	11,628,585	11,628,585
ԱՄՆ դոլար	+2.0	16,009	795,588	811,597
Եվրո	+2.0	-	2,113	2,113

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2025թ.			2024թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	<< դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	<< դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Պահանջներ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ	8.76	5.56	-	10.53	4.42	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15.05	8.08	-	13.51	7.87	19.54
Ներդրումային արժեթղթեր	10.36	4.67	-	10.42	5.23	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6.89	1.13	17.86	7.29	2.30	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10.18	4.68	6.70	10.17	4.76	7.49
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.27	5.79	-	9.90	5.60	-
Այլ փոխառու միջոցներ	7.40	4.31	-	6.58	4.92	-
Ստորադաս փոխառություն	12.93	-	-	12.93	-	-
Այլ պարտավորություններ	11.87	-	-	11.51	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանափակ արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամավարություն է օգտագործվում ռիսկերը սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

<ետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի << դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա (կապված արտարժույթային սվոփերի և որպես դրամական միջոցների հոսքերի հեջ օգտագործված արտարժույթի ֆորվարդների պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխմամբ և կապիտալի գործիքների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Ազատ փոխարկելի արժույթ	(10)	656,836	(10)	(429,738)
Ազատ փոխարկելի արժույթ	10	(656,836)	10	429,738

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.			
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ/ թանկարժեք մետաղներ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,405,479	21,785,751	2,799,349	31,990,579
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,225,101	7,926,603	323	16,152,027
<աճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	168,052,788	50,448,685	1,899,795	220,401,268
Ներդրումային արժեթղթեր	116,071,290	11,106,308	-	127,177,598
<ետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	63,448,293	-	-	63,448,293
Այլ ակտիվներ	358,078	78,338	-	436,416
Ընդամենը	363,561,029	91,345,685	4,699,467	459,606,181

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ/ թանկարժեք մետաղներ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	58,201,214	3,360,086	1,225,508	62,786,808
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	119,314,682	60,724,029	1,781,775	181,820,486
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	43,059,895	22,230,852	-	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	30,167,669	7,812,104	-	37,979,773
Ստորադաս փոխառություն	30,145,959	-	-	30,145,959
Այլ պարտավորություններ	1,299,054	76,039	-	1,375,093
Ընդամենը	282,188,473	94,203,110	3,007,283	379,398,866
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	3,587,698	(3,710,935)	(8,705)	(131,942)
Զուտ դիրք 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	84,960,254	(6,568,360)	1,683,479	80,075,373
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ին				
	46,751,527	7,440,788	506,464	54,698,779
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	351,563,290	99,432,670	4,858,522	455,854,482
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	287,138,604	100,773,339	2,038,039	389,949,982
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	3,150,989	(2,545,817)	(649,761)	(44,589)
Զուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	67,575,675	(3,886,486)	2,170,722	65,859,911
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին				
	39,428,406	4,297,380	227,355	43,953,141

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև SՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք

դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը << կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 15%-ի չափով պահուստավորման գումար (տե՛ս Ծանոթագրություն 13): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները << կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտի չենթարկված	
	2025թ., %	2024թ., %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	39.3	39.55
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	183.04	197.6

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս Ծանոթագրություն 34-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	56,180,986	6,488,841	118,995	-	62,788,822	62,786,808
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	85,634,549	45,939,807	57,713,504	2,291,922	191,579,782	181,820,486
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	23,863,718	52,487,274	-	76,350,992	65,290,747
Այլ փոխառու միջոցներ	1,945,455	9,697,729	25,746,205	7,194,156	44,583,545	37,979,773
Ստորադաս փոխառություն	457,233	3,353,726	37,513,151	-	41,324,110	30,145,959
Այլ պարտավորություններ	1,353,475	19,322	2,432	-	1,375,229	1,375,093
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	145,571,698	89,363,143	173,581,561	9,486,078	418,002,480	379,398,866
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Արտաժողովային սվոփ պայմանագրեր</i>						
Ներհոսք	3,933,144	-	-	-	3,933,144	-
Արտահոսք	(3,945,570)	-	-	-	(3,945,570)	(12,426)
<i>Արժեթղթերի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>						
Արտահոսք	(4,905)	(117,931)	(444,779)	(1,446,996)	(2,014,611)	(126,499)
Պարտքային ոչսկ պարունակող պարտավորություններ	16,188,358	27,526,676	10,980,778	2,967	54,698,779	54,698,779

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռա- յին արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	82,004,474	2,588,873	71,480	-	84,664,827	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	81,629,858	60,170,877	30,123,901	4,973,840	176,898,476	173,610,357
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	23,328,064	56,957,016	-	80,285,080	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	1,065,055	7,049,282	20,083,889	7,281,315	35,479,541	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	459,808	3,353,726	28,733,877	12,444,274	44,991,685	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	2,033,980	71,385	27,472	-	2,132,837	2,123,939
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	167,193,175	96,562,207	135,997,635	24,699,429	424,452,446	389,949,982
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Արտաժողովային սվոփ պայմանագրեր</i>						
Ներհոսք	1,851,396	-	-	-	1,851,396	-
Արտահոսք	(1,866,101)	-	-	-	(1,866,101)	(14,705)
<i>Արժեթղթերի ֆորվարդ պայմանագրեր</i>						
Արտահոսք	(5,139)	(123,460)	(465,610)	(1,514,799)	(2,109,008)	(65,665)
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	13,834,794	19,610,753	10,507,594	-	43,953,141	43,953,141

35.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Ռիսկերի կառավարման վարչությունը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,022,320	28,493,452	32,161,126	99,727	115,776,625
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցություն	-	-	-	88,879	88,879
Մուտքեր	23,130,656	12,539,792	3,702,238	-	39,372,686
Մարումներ	(7,578,808)	(11,365,500)	(5,642,307)	(105,600)	(24,692,215)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(1,112,810)	(41,693)	(83,881)	-	(1,238,384)
Այլ	312,432	2,950	11,358	14,039	340,779
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	69,773,790	29,629,001	30,148,534	97,045	129,648,370

	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորություններ
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցություն	-	-	-	33,374	33,374
Մուտքեր	26,552,190	19,703,485	-	-	46,255,675
Մարումներ	(30,871,988)	(12,010,185)	-	(108,291)	(42,990,464)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(113,880)	558,867	-	-	444,987
Այլ	(49,365)	98,605	(2,575)	8,575	55,240
Հաշվեկշռային արժեք 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	65,290,747	37,979,773	30,145,959	30,703	133,447,182

«Այլ» տողում ներառված են թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեցրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր պարտքային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը 8.3 % (Ն1.2), իսկ առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը՝ 6.2 % (Ն1.1):

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման և այլ պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2025 և 2024թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, դիսկոլ կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն << կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալ	89,546,484	72,833,891
Երկրորդ մակարդակի կապիտալ	20,565,260	25,768,564
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	110,111,744	98,602,455
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	469,994,413	422,214,042
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ (Ն1.1)	19.05%	17.25%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ (Ն1.2)	23.43%	23.35%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շուկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել է 30,000,000 հազար << դրամ:

38 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտներ

Բանկի գործունեությունը կազմակերպվում է երկու հիմնական գործառնական սեզմենտներով: Այս գործառնական սեզմենտները համակարգվում են, և դրանց արդյունքների հիման վրա կայացվում են ռազմավարական որոշումներ:

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն – տվյալ բիզնես-սեզմենտը ներառում է հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:

Ներդրումային բանկային գործունեություն – տվյալ բիզնես-սեզմենտը ներառում է ֆինանսական ակտիվների հետ գործողությունները, համակարգված ֆինանսավորման տրամադրումը, արժեթղթերի կառավարման և խորհրդատվությունների տրամադրումը:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է «շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

2025 և 2024 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն.

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	20,361,309	22,684,752	43,046,061
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	1,987,095	1,987,095
Տոկոսային ծախս	(13,199,376)	(14,500,266)	(27,699,642)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	7,161,933	10,171,581	17,333,514
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	65,877	(7,901,790)	(7,835,913)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	21,555	2,089,766	2,111,321
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(483,312)	(483,312)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	2,850,561	1,093,140	3,943,701
Ոչ տոկոսային ծախս	(369,554)	(3,725,871)	(4,095,425)
Սեզմենտների գծով շահույթ	9,730,372	1,243,514	10,973,886
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,643,933)	(210,090)	(1,854,023)
Հաշվետու տարվա շահույթ	8,086,439	1,033,424	9,119,863

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	21,372,182	20,067,555	41,439,737
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	1,297,077	1,297,077
Տոկոսային ծախս	(14,257,071)	(13,883,440)	(28,140,511)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	7,115,111	7,481,192	14,596,303
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	(23,865)	(2,075,032)	(2,098,897)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,325	1,543,715	1,551,040
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(335,655)	(335,655)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,665,840	881,697	2,547,537
Ոչ տոկոսային ծախս	(298,343)	(3,906,815)	(4,205,158)
Սեզմենտների գծով շահույթ	8,466,068	3,589,102	12,055,170
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,606,664)	(633,636)	(2,240,300)
Հաշվետու տարվա շահույթ	6,859,404	2,955,466	9,814,870

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Ներդրումային բանկային գործու- նեություն	Կորպորատիվ բանկային գործու- նեություն	Զբաղիված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի ակտիվներ				
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	206,784,901	220,401,268	46,023,952	473,210,121
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	218,041,561	207,977,485	42,004,894	468,023,940
Սեզմենտի պարտավորություններ				
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	166,196,253	211,966,445	4,688,467	382,851,165
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	203,758,891	184,147,522	4,997,652	392,904,065

Զբաղիված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, շահութահարկի գծով կանխավճարները, այլ ակտիվները, շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2025 և 2024թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	1,173,820	1,173,820
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	16,722	675,639	692,361
Վճարային քարտերով գործառնություններ	-	215,604	215,604
Բրոկերային գործառնություններ	4,833	24,703	29,536
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	21,555	2,089,766	2,111,321

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	907,502	907,502
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	6,747	425,392	432,139
Վճարային քարտերով գործառնություններ	-	190,965	190,965
Բրոկերային գործառնություններ	548	17,280	17,828
Հաշվարկային գործառնություններ	30	2,576	2,606
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,325	1,543,715	1,551,040

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	22
5. Սեզոնական վերաբերյալ տեղեկատվություն	23
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26
7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	26
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	27
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	27
10. Ներդրումային արժեթղթեր	33
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	33
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	35
13. Բռնագանձված ակտիվներ	35
14. Հարկում	36
15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ	37
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	37
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	38
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	38
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	39
20. Այլ փոխառու միջոցներ	39
21. Ստորադաս վարկեր	40
22. Սեփական կապիտալ	40
23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	41
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	42
25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	42
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	43
27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	43
28. Այլ եկամուտ	43
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	43
30. Ռիսկերի կառավարում	44
31. Իրական արժեքի չափում	58
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ	62
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	63
34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	65
35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	66
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	67
37. Կապիտալի համարժեքություն	67

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Եական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԵՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԵՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Էթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այս պահանջների և ՀԵՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք սկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում մշակված ի պատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ</p>	
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:</p> <p>Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:</p>	<p>Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն; ▶ Բանկի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում; ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխատվություններ գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում անհատական հիմունքով: <p>Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, շուկայական արժեքը և այդ վարկերի համար գրավադրված գույքի տեսակները, որոնք դիտարկվում են դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի հաշվարկում: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար դեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:</p>

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
<p>Արժեզրկված էական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում:</p> <p>Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:</p> <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:</p>	<p>Արժեզրկված էական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները:</p> <p>Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Բանկի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:</p>

Բանկի 2024թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի 2024թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Բանկի 2024թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Պահատույն ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված Էական անորոշություն, որը կարող է Էական կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- Պահատույն ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ Էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման նպատակով անցկացված աուդիտի ղեկավար գործընկեր է հանդիսանում Էրիկ Չայրապետյանը:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Չայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր

Ելենա Աղամյան

2025թ. ապրիլի 30

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	27,139,747	23,499,645
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	8	35,781	9,262
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	13,962,886	12,266,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9	204,925,841	171,176,527
Ներդրումային արժեթղթեր	10	116,048,596	122,468,152
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	90,151,363	88,595,879
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	1,925,452	2,056,184
Ոչ կյուբական ակտիվներ	12	117,082	111,222
Բռնագանձված ակտիվներ	13	1,750,995	872,185
Շահութահարկի գծով կանխավճար		-	45,526
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	643,713	1,822,121
Այլ ակտիվներ	16	11,322,484	6,267,006
		468,023,940	429,190,102
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	84,664,361	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	80,370	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	173,610,357	160,775,017
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	69,773,790	55,022,320
Այլ փոխառու միջոցներ	20	29,629,001	28,493,452
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		1,098,856	-
Այլ պարտավորություններ	16	3,898,796	1,826,542
Ստորադաս վարկեր	21	30,148,534	32,161,126
		392,904,065	370,134,682
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		40,000,000	40,000,000
Չբաշխված շահույթ		21,520,203	11,705,333
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(4,164,844)	(10,414,429)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,558,768
		75,119,875	59,055,420
Ընդամենը սեփական կապիտալ և			
Ընդամենը սեփական կապիտալ և			
պարտավորություններ		468,023,940	429,190,102

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Գևորգ Մաչանյան

Գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

Գլխավոր հաշվապահ

2025թ. ապրիլի 30

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	41,439,737	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	1,297,077	622,967
Տոկոսային ծախս	24	(28,140,511)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		14,596,303	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	15	(1,872,522)	1,220,453
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով (ծախսից)/վերականգնումից հետո		12,723,781	10,808,204
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	1,551,040	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(335,655)	(220,956)
Չուտ առևտրային եկամուտ	26	1,772,459	1,104,024
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից զուտ օգուտ		183,141	138,915
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	27	–	(8,309,288)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(224,750)	(94,089)
Այլ եկամուտ	28	591,937	429,852
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,538,172	(6,088,647)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(2,971,807)	(2,164,124)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(232,917)	(221,269)
Ոչ կյուբական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(35,606)	(33,068)
Այլ ծախսեր	29	(740,078)	(668,732)
Այլ արժեզրկման ծախսեր	15	(226,375)	(15,182)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(4,206,783)	(3,102,375)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		12,055,170	1,617,182
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(2,240,300)	(1,666,854)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		9,814,870	(49,672)

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տարվա շահույթ/(վնաս)		9,814,870	(49,672)
Այլ համապարփակ եկամուտ			
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Կորպորատիվ բաժնետոմսերի վերագնահատում		52,219	-
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(9,399)	-
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		42,820	-
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		7,541,169	10,136,294
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ պահուստի փոփոխություն		28,057	71,230
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(1,362,461)	(1,837,354)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		6,206,765	8,370,170
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ, առանց հարկերի		6,249,585	8,370,170
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ եկամուտ		16,064,455	8,320,498

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերազնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերազնա- հատման պահուստ	Զբաղյալած շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,784,599)	1,558,768	16,755,005	50,734,922
Տարվա վնաս	-	-	-	-	-	(49,672)	(49,672)
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	10,070,620	-	-	10,070,620
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	65,674	-	-	65,674
2024 թ. օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	71,230	-	-	71,230
2024 թ. փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(1,837,354)	-	-	(1,837,354)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	8,370,170	-	-	8,370,170
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,422
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,814,870	9,814,870
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	7,795,400	-	-	7,795,400
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(202,012)	-	-	(202,012)
2024 թ. վնաս վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	28,057	-	-	28,057
2024 թ. փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(1,371,860)	-	-	(1,371,860)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	6,249,585	-	-	6,249,585
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,164,844)	1,558,768	21,520,203	75,119,875

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Շահույթ նախքան հարկումը		12,055,170	1,617,182
ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերակազմում/(ծախս)	15	1,872,522	(1,220,453)
Այլ արժեզրկումներ	15	226,375	15,182
Ամորտիզացիայի և մաշվածության գծով պահուստ	11,12	268,523	254,337
Ստացման ենթակա տոկոսներ		(218,030)	(346,654)
Վճարման ենթակա տոկոսներ		(2,770)	93,287
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ		(1,299)	-
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	28	-	(30,275)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		224,750	94,089
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս/(օգուտ)		(21,386)	1,361
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ վնաս		24,296	17,438
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		14,428,151	495,494
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/նվազում</i>			
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ		(1,528,013)	(4,568,119)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(37,174,261)	(42,155,813)
Բռնագանձված ակտիվներ		(878,810)	388,043
Այլ ակտիվներ		(5,055,018)	(1,708,913)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		(6,810,542)	10,627,960
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		14,945,886	29,047,006
Այլ պարտավորություններ		2,041,905	(466,687)
2ուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում, նախքան շահութահարկը		(20,030,702)	(8,341,029)
Վճարված շահութահարկ		(1,286,614)	(1,379,997)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում		(21,317,316)	(9,721,026)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(15,775,129)	(42,748,549)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		27,405,562	54,365,884
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	11	(102,184)	(257,376)
Հիմնական միջոցների վաճառք		1,261	-
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	12	(41,504)	(61,888)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ ներդրումային գործունեությունից		11,488,006	11,298,071
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	36	12,539,792	5,055,714
Այլ փոխառու միջոցների մարում	36	(11,365,500)	(11,343,494)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	36	23,130,656	13,014,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	(7,578,808)	(11,451,670)
Ստորադաս պարտքից մուտքեր	36	3,702,238	8,000,000
Ստորադաս պարտքի մարում	36	(5,642,307)	(10,326,129)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	36	(105,600)	(92,640)
2ուտ դրամական միջոցներ (օգտագործված) ֆինանսավորման գործունեությունում / ֆինանսավորման գործունեությունից		14,680,471	(7,143,569)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,185,926)	529,292
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	6	(25,133)	(15,596)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		3,640,102	(5,052,828)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	6	23,499,645	28,552,473
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջում	6	27,139,747	23,499,645

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գործում է 2004 թ. հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ընդունումը և հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկավորում, երաշխիքների տրամադրումը, հաշվարկադրամարկղային գործառնությունները, արժեթղթային և արտարժույթային գործարքները: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրման պետական համակարգի անդամ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2024թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 172 է (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 158):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2024թ. դեկտեմբերի 31, %	2023թ. դեկտեմբերի 31, %
“ԷյչՎիԷս Հոլդինգ”	87.53	87.53
“ԷֆԷմԹիԷմ Դիսթրիբյուշն” ՍՊԸ	12.47	12.47
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Վարտան Սիրմակետը:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնք բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի: Օր.՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և շենքերը/շինությունները չափվում են իրական արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը փոխարկելի չի Հայաստանից դուրս:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխությունները հստակեցնում են այն պահանջները, որոնք վաճառող-վարձակալող օգտագործում է վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում առաջացած վարձակալության գծով պարտավորությունների չափման նպատակով, ապահովելով այն փաստը, որ վաճառող-վարձակալող չի ճանաչում օգուտի կամ վնասի որևէ գումար, որը վերաբերում է դրա օգտագործման իրավունքին:

Փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի փոփոխությունները հստակեցնում են պարտավորությունները որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունները պարզաբանում են՝

- ▶ Ինչ է նշանակում մարումը հետաձգելու իրավունք,
- ▶ Որ հետաձգելու իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում,
- ▶ Որ դասակարգման վրա չի ազդում կազմակերպության՝ հետաձգելու իրավունքը օգտագործելու հավանականությունը,
- ▶ Որ միայն այն դեպքում, երբ փոխարկելի պարտավորության մեջ ներդրված ածանցյալ գործիքն ինքնին հանդիսանում է բաժնային գործիք, ապա պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

Ինչպես նաև, կազմակերպությունը պարտավոր է բացահայտել փաստը, երբ վարկային պայմանագրից բխող պարտավորությունը դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ և կազմակերպության՝ մարումը հետաձգելու իրավունքը պայմանավորված է տասներկու ամիսների ընթացքում ապագա պայմանագրային դրույթների պահպանմամբ:

Բանկը բացահայտել է համապատասխան տեղեկատվությունը ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծան. 20-ում:

Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 ստանդարտներում

ՀՀՄՍ 7 *Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն* և ՖՀՄՍ 7 *Ֆինանսական գործիքներ*. *Բացահայտումներ* ստանդարտների փոփոխությունները պարզաբանում են մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների հատկանիշները և պահանջում են հավելյալ բացահայտումներ նման պայմանավորվածությունների համար: Տվյալ փոփոխության մեջ բացահայտման պահանջների նպատակն է աջակցել ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալու մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների, դրամական հոսքերի և իրացվելության ռիսկի վրա:

Փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Բանկը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

Փոխանակելիության բացակայություն. ՀՀՄՍ 21 ստանդարտի փոփոխություններ

2023 թվականի օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն հրապարակեց ՀՀՄՍ 21 Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ ստանդարտի փոփոխությունները՝ հստակեցնելու, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը գնահատի՝ արդյոք արտարժույթը փոխանակելի է, և ինչպես պետք է որոշի սփոթ փոխարժեքը փոխանակելիության բացակայության դեպքում: Փոփոխությունները նաև պահանջում են տեղեկատվության բացահայտում, որը թույլ է տալիս կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալ, թե ինչպես է մեկ այլ արժույթով փոխանակման ոչ ենթակա արժույթը ազդում կամ ակնկալվում է, որ կազդի կազմակերպության ֆինանսական արդյունքների, ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ ընդունումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ են բացահայտումներ: Փոփոխությունների կիրառման դեպքում կազմակերպությունը չի կարող վերաներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունը:

Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները Եական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ. Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում

2024 թվականի մայիսի 30-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտների փոփոխությունները - Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ (այսուհետ՝ Փոփոխություններ): Փոփոխությունները ներառում են՝

- Պարզաբանում, որ ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է «մարման ամսաթվին» և ներկայացնում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության հնարավորություն (եթե բավարարված են հատուկ պայմաններ) ապաճանաչել մարված ֆինանսական պարտավորությունը՝ կիրառելով Էլեկտրոնային վճարային համակարգ մինչև մարման ամսաթիվը;
- Լրացուցիչ ուղեցույց այն մասին, թե ինչպես պետք է գնահատվեն պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը բնապահական, սոցիալական և կորպորատիվ կառավարման և նմանատիպ հատկանիշներով ֆինանսական ակտիվների համար;
- Պարզաբանումներ այն մասին, թե ինչն է «առանց ռեգրեսի հատկանիշները» և որոնք են պայմանագրորեն կապակցված գործիքների բնութագրերը.
- Պայմանական հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների բացահայտման և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով դասակարգված բաժնային գործիքների բացահայտման լրացուցիչ պահանջներ:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղ ընդունումը թույլատրվում է միայն ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և համապատասխան բացահայտումների համար փոփոխությունները վաղաժամ ընդունելու հնարավորությամբ: Խումբը ներկայումս մտադիր չէ վաղաժամ ընդունել Փոփոխությունները:

Ինչ վերաբերում է Էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով մարվող ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման փոփոխություններին, Խումբը ներկայումս գնահատում է բոլոր Եական Էլեկտրոնային վճարային համակարգերը, որոնք օգտագործվում են տարբեր իրավասություններում, որտեղ նա իրականացնում է իր գործունեությունը, որպեսզի գնահատի, թե արդյոք փոփոխությունները կհանգեցնեն Եական փոփոխության ընթացիկ գործունեության հետ կապված և արդյոք այն համապատասխանում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման պայմաններին մինչև մարման ամսաթիվը նմանատիպ ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման գծով: Ավելին, Բանկը վերանայում է իր բոլոր վճարային համակարգերը (օրինակ՝ չեկեր, կրեդիտ քարտեր, դեբետային քարտեր)՝ ապահովելու, որպեսզի համապատասխան ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվեն, երբ մարված է դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ իրավունքը, և որպեսզի համապատասխան ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվեն մարման ամսաթվին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Բացի այդ, Բանկը գնահատում է Փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական ակտիվների վրա, որոնք ներառում են բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման հետ կապված հատկանիշներ և այլ նմանատիպ պայմանական հատկանիշներ, ինչպես նաև առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսավորման և պայմանագրորեն կապակցված գործիքների վրա:

Ներկայումս Բանկը աշխատում է բացահայտել այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 18 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում

2024 թվականի ապրիլին ՀՀՄՍՆ -ն հրապարակել է ՖՅՄՍ 18 ստանդարտը, որը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում ստանդարտին: ՖՅՄՍ 18-ը նոր պահանջներ է ներկայացնում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացման գծով՝ ներառյալ որոշ հանրագումարներ և միջանկյալ հանրագումարներ: Ավելին, կազմակերպությունները պարտավոր են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ կատեգորիաների՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, շահութահարկ, ընդհատված գործառնականություններ, որոնցից առաջին երեք կատեգորիաները նոր են:

Այն նաև պահանջում է նոր, ղեկավարության կողմից սահմանած կատարողականի չափորոշիչների, եկամուտների և ծախսերի միջանկյալ հանրագումարների բացահայտում և ներառում է ֆինանսական տեղեկատվության համախմբման և տարանջատման նոր պահանջներ՝ հիմնված հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ծանոթագրությունների «դերերի» վրա:

Բացի այդ, ՀՀՄՍ 7 *Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն* ստանդարտում կատարվել են նեղ շրջանակի փոփոխություններ, որոնք ներառում են գործառնականություններից դրամական հոսքերի՝ անուղղակի մեթոդով որոշելու մեկնարկային կետի փոփոխություն՝ «շահույթ կամ վնաս»-ից դեպի «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և շահաբաժիններից ու տոկոսագումարներից դրամական հոսքերի դասակարգման ընտրության հնարավորության վերացում: Ավելին, որոշակի համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել մի քանի այլ ստանդարտներում:

ՖՅՄՍ 18 ստանդարտը և այլ ստանդարտների փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ է բացահայտում: ՖՅՄՍ 18-ը կիրառվելու է հետընթաց:

Ներկայումս Բանկը աշխատում է բացահայտել այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

Իրական արժեքի չափում

Բանկը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեն ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Բանկն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնի հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված);
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից;
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Բանկը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելևելով իրական արժեքի չափման համար Էսկան ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելևելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բանկը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա);
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Բանկի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Բանկը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումարի հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Բանկը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն եկթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքները, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեքկվման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամմաբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապահանջումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Բանկը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեքկվման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Բանկը ժամանակ առ ժամանակ թողարկում է վարկային պարտավորվածություններ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով: Այսպիսի պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, ապա չափվում են ԱՎԿ պահուստի և սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած, անհրաժեշտության դեպքում, ճանաչված կուտակված եկամուտը:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Դրանք ճանաչվում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերին համահունչ՝ չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարների և վնասի պահուստների առավելագույնով: Կատարողական երաշխիքները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով ֆինանսական հաշվետվություններում, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկի պարտավորությունները յուրաքանչյուր երաշխիքի համար չափվում են սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ԱՎԿ պահուստը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2023 թվականին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ զեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տևտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Վարձակալություն

i. Բանկը՝ որպես վարձակալ

Բանկը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկն ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Բանկը խելամուտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն (շարունակություն)

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ելթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ Էուբայան հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Բանկի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Բանկն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ Էուբայան հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Բանկը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Բանկը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 2,500 հազար ՀՀ դրամը չզերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ii. Գործառնական – Բանկը՝ որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ Բանկը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – Բանկը՝ որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով: Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- ▶ Բնականոն գործունեության ընթացքում;
- ▶ Պարտականությունների չկատարման դեպքում;
- ▶ Կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Բանկը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ Վարկի արժույթի փոփոխությունը;
- ▶ Գործընկերոջ փոփոխությունը;
- ▶ Եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի սրբի չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ Ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է;
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև;
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը (շարունակություն)

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են բոլոր ժամանակային տարբերություններից, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված հարկն առաջացել է գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք տեսանելի ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը, բացառությամբ հողի և շենքերի:

Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեքը կորուստները: Գնահատումները կատարվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը եականորեն չի տարբերում դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը ներկայացվում է ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման ցանկացած հավելված ավելանում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այնքանով, որքանով այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատման նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատման պակասորդը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին հավելվածը ուղղակիորեն հակադարձող պակասորդը ուղղակիորեն հակադարձում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստի հավելվածը:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթին կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Բանկի շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Եթե հիմնական միջոցների փոխահատուցվող արժեքը ցածր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ժամանակավոր չհամարվող հանգամանքների պատճառով, համապատասխան ակտիվը դուրս է գրվում մինչև դրա փոխահատուցվող արժեքը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Հողն ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, և, հետևաբար, չի մաշվում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է այն օգտագործման համար հասանելի լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	<i>Տարի</i>
Շենքեր	30
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	6
Փոխադրամիջոցներ	7
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ներառվում է այլ եկամուտում կամ այլ ծախսերում:

Շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց հաշվեկշռային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է շինությունների համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ առնվազն 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսեր:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ բիզնես միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելված: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ կորպորատիվ բանկային գործունեություն, ներդրումային բանկային գործունեություն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Բանկ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են միևեկ ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Բանկի կողմից միջոցների էլքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Բանկը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Այլ միջնորդավճարների գծով եկամուտները, ներառյալ հաշվի սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքի միջնորդավճարները, տեղաբաշխման վճարները և սինդիկացիոն վճարները, ճանաչվում են, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Եթե չի ակնկալվում, որ վարկային պարտավորությունը կհանգեցնի վարկի մարմանը, ապա այդ վարկի պարտավորության վճարը ճանաչվում է գծային հիմունքներով՝ պարտավորության ժամանակահատվածում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որը հանգեցնում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գործիքի ճանաչմանը, կարող է մասամբ ընդգրկվել ՖՀՄՍ 9 և մասամբ՝ ՖՀՄՍ 15 շրջանակներում: Այդ դեպքում Բանկը սկզբնապես կիրառում է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը՝ տարանջատելու և չափելու պայմանագրի այն հատվածը, որը հանդիսանում է ՖՀՄՍ 9-ի մաս, ապա կիրառում է ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը մնացյալի նկատմամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)

Այլ միջնորդավճարների գծով ծախսերը հիմանականում վերաբերում են գործարքային և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունների մատուցման դեպքում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 396.56 և 404.79 ՀՀ դրամ:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան կրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Դեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվելու շուկայական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծան. 31):

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելևում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տես Ծան. 30): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզոնափոխումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով;
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը;
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա;
- ▶ Ապագայամետ մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Ընկերության վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Ընկերությունը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլինեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաքար, ենթադրում է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Ընկերությունը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ Նոր օրենսդրությունը:

5. Սեզոնալ տեղեկատվություն

Գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարը՝ հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանում է հետևյալ երկու սեզոններին՝

- Կորպորատիվ բանկային գործունեություն Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
- Ներդրումային բանկային գործունեություն Հիմնականում առևտրային և ներդրումային բանկային ծառայություններ, ներառյալ կորպորատիվ ֆինանսներ, միաձուլման և ձեռքբերման գծով խորհրդատվություն, մասնագիտացված ֆինանսական խորհրդատվություն և այլ գործառնականություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Ծահուփահարկը կառավարվում է «շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզոնների միջև:

2024 և 2023 թթ. ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2024թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	21,372,182	20,067,555	41,439,737
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	1,297,077	1,297,077
Տոկոսային ծախս	(14,257,071)	(13,883,440)	(28,140,511)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	7,115,111	7,481,192	14,596,303
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(23,865)	(1,848,657)	(1,872,522)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,325	1,543,715	1,551,040
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(335,655)	(335,655)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,665,840	881,697	2,547,537
Ոչ տոկոսային ծախս	(298,343)	(3,906,815)	(4,205,158)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	-	(226,375)	(226,375)
Սեզմենտների գծով շահույթ	8,466,068	3,589,102	12,055,170
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,606,664)	(633,636)	(2,240,300)
Հաշվետու տարվա շահույթ	6,859,404	2,955,466	9,814,870

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,189,067	14,789,939	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	622,967	622,967
Տոկոսային ծախս	(12,492,393)	(15,521,829)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ/(ծախս)	9,696,674	(108,923)	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	(25,715)	1,246,168	1,220,453
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,992	854,903	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(220,956)	(220,956)
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	(8,309,288)	-	(8,309,288)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,131,271	541,520	1,672,791
Ոչ տոկոսային ծախս	(207,420)	(2,973,862)	(3,181,282)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	-	(15,182)	(15,182)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	2,293,514	(676,332)	1,617,182
Շահութահարկի գծով (ծախս)/օգուտ	(2,675,431)	1,008,577	(1,666,854)
Հաշվետու տարվա (վնաս)/շահույթ	(381,917)	332,245	(49,672)

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեգմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեգմենտի ակտիվներ				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	218,041,561	207,977,485	42,004,894	468,023,940
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	181,071,693	215,312,167	32,806,242	429,190,102
	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Segment liabilities				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	203,758,891	184,147,522	4,997,652	392,904,065
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,936,143	175,371,997	1,826,542	370,134,682

Չբաշխված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, շահութահարկի գծով կանխավճարները, այլ ակտիվները, շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Բանկը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՅՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեգմենտների 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	907,502	907,502
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	6,747	425,392	432,139
Վճարային քարտերով գործառնություններ	-	190,965	190,965
Բրոկերային գործառնություններ	548	17,280	17,828
Հաշվարկային գործառնություններ	30	2,576	2,606
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,325	1,543,715	1,551,040
	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	454,916	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	3,462	157,425	160,887
Հաշվարկային գործառնություններ	-	109,135	109,135
Վճարային քարտերով գործառնություններ	4,530	66,869	71,399
Բրոկերային գործառնություններ	-	60,515	60,515
Այլ եկամուտ	-	6,043	6,043
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,992	854,903	862,895

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ հաշիվներ ԿԲ-ում	18,988,186	14,572,598
Ընթացիկ հաշիվներ այլ վարկային կազմակերպություններում	5,975,799	3,304,390
Կանխիկը դրամարկղում	1,831,028	2,530,728
Մինչև 90 օր ժամկետային ավանդներ վարկային կազմակերպություններում	396,615	3,118,677
	27,191,628	23,526,393
Նվազեցում արժեզրկման գծով պահուստ	(51,881)	(26,748)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	23,499,645

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են Փուլ 1-ին:

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	11,053,790	8,576,708
Վարկեր վարկային կազմակերպություններին	1,555,367	2,839,036
Այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոզիտներ	398,536	411,720
Վարկեր ներդրումային կազմակերպություններին	250,362	160,472
Ստացվելիք գումարներ վճարահաշվարկային գործառնություններից	72,348	1,278
Այլ գումարներ	674,137	351,247
	14,004,540	12,340,461
Նվազեցում արժեզրկման գծով պահուստ	(41,654)	(74,068)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	13,962,886	12,266,393

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կնքել է հակադարձ հետզնման պայմանագրեր 12 (տասներկու) վարկային կազմակերպությունների հետ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 8 (ութե)): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է ՀՀ պետական արժեթղթերը 11,596,803 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 9,367,907 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոզիտները ներառում են 260,000 հազար ՀՀ դրամի ՀՀ ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոզիտներ և միջոցներ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2023թ.՝ 260,000 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Իրական արժեք			Իրական արժեք		
	Մնվանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն	Մնվանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն
Տոկոսադրույքի պայմանագրեր Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	2,043,343	–	65,665	1,936,157	5,847	28,883
Արտարժույթի փոխարժեքի պայմանագրեր Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	3,330,473	35,781	14,705	1,158,994	3,415	673
Ընդամենը ածանցյալ ակտիվներ / պարտավորություններ	5,373,816	35,781	80,370	3,095,151	9,262	29,556

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի դիրքեր հետևյալ ածանցյալ գործիքների մասով՝

Ֆորվարդներ

Ֆորվարդ պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև տոկոսներ, արտարժույթի փոխարժեքներ և բաժնային ինդեքսներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ (և վարկային դեֆոլտային սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային իրադարձությունների մասով որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Խոշոր բիզնես վարկեր	128,268,183	111,825,539
ՓՄՁ վարկեր	27,303,243	24,149,665
Այլ	15,228,671	10,222,629
Իրավաբանական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	170,800,097	146,197,833
Հիփոթեքային վարկեր	38,853,780	28,097,993
Սպառողական վարկեր	4,522,018	4,227,590
Ֆիզիկական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	43,375,798	32,325,583
Հաճախորդների ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	214,175,895	178,523,416
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(9,250,054)	(7,346,889)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	204,925,841	171,176,527

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Օվերդրաֆտներ/վարկային գծեր	107,620,049	104,420,219
Վարկեր հաճախորդներին	89,831,003	63,343,424
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	11,862,852	7,583,321
Ֆակտորինգ	3,616,425	2,726,040
Ակրեդիտիվ	799,730	192,185
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	410,796	258,227
Երաշխիք	35,040	192,185
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	214,175,895	178,523,416
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(9,250,054)	(7,346,889)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	204,925,841	171,176,527

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	146,197,833
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,131,892	-	-	87,131,892
Մարված ակտիվներ	(55,592,694)	(4,089,256)	(2,019,405)	(61,701,355)
Տեղափոխում Փուլ 1	922,731	(922,731)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(14,751,956)	14,962,277	(210,321)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,169,588)	(6,128,572)	10,298,160	-
Վերականգնումներ	-	-	5,950,792	5,950,792
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(588,981)	(13,787)	(147,600)	(750,368)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,053,219	14,891,480	17,855,398	170,800,097

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	6,946,132
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,343,834	-	-	3,343,834
Մարված ակտիվներ	(547,195)	(460,984)	(1,158,037)	(2,166,216)
Տեղափոխում Փուլ 1	69,605	(69,605)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,858,969)	1,960,618	(101,649)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(826,252)	(929,675)	1,755,927	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱՎԿ-ների վրա	(50,487)	(24,269)	3,045,095	2,970,339
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	119,444	119,444
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	1,132	(46,989)	(2,389,527)	(2,435,384)
Վերականգնումներ	-	12,105	5,861,216	5,873,321
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	14,404	(4,155)	(23,624)	(13,375)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,335,260	2,201,475	5,072,663	8,609,398

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,035,654	-	-	17,035,654
Մարված ակտիվներ	(4,842,086)	(60,926)	(935,512)	(5,838,524)
Տեղափոխում Փուլ 1	98,292	(98,292)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(234,685)	255,194	(20,509)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(315,088)	(45,723)	360,811	-
Վերականգնումներ	-	-	1,606	1,606
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(3,245)	(3,245)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(127,732)	(9,585)	(7,959)	(145,276)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,450,727	253,171	671,900	43,375,798

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	213,073	-	-	213,073
Մարված ակտիվներ	(52,133)	(10,716)	(55,635)	(118,484)
Տեղափոխում Փուլ 1	3,929	(3,929)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,529)	15,562	(14,033)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(13,489)	(2,713)	16,202	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(4,546)	23,883	148,847	168,184
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	19	19
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,023)	(66)	755	(20,334)
Վերականգնումներ	-	-	1,606	1,606
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(3,245)	(3,245)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(657)	(12)	(251)	(920)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	410,797	39,375	190,484	640,656

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված՝ սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	78,239,343	-	-	-	78,239,343
Մարված ակտիվներ	(40,835,520)	(4,190,888)	(690,476)	-	(45,716,884)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,200,763	(4,200,763)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,607,548)	5,183,612	(576,064)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,076,362)	(1,029,600)	2,122,793	(16,831)	-
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	692,958	175,516	112,467	-	980,941
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	-	146,197,833

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գնված կամ սկզբնա- փորված պարտքային առումով արժեզրկված սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,590,600	-	-	-	1,590,600
Մարված ակտիվներ	(521,094)	(558,437)	(587,447)	-	(1,666,978)
Տեղափոխում Փուլ 1	668,146	(668,146)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(478,856)	701,112	(222,256)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(354,314)	(204,576)	572,035	(13,145)	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(662,135)	96,369	2,189,702	-	1,623,936
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	166,027	-	166,027
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,567)	763,252	(3,160,589)	-	(2,722,904)
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	23,999	8,856	40,808	-	73,663
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	-	6,946,132

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,556,170	-	-	14,556,170
Մարված ակտիվներ	(3,162,995)	(26,218)	(31,594)	(3,220,807)
Տեղափոխում Փուլ 1	376,883	(362,049)	(14,834)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(107,976)	140,131	(32,155)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(100,557)	(15,403)	115,960	-
Վերականգնումներ	-	295	92,045	92,340
Դուրս գրված գումարներ	-	-	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	163,138	2,569	50,243	215,950
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	188,704	-	-	188,704
Մարված ակտիվներ	(28,021)	(3,421)	(30,990)	(62,432)
Տեղափոխում Փուլ 1	128,688	(123,938)	(4,750)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,966)	9,137	(7,171)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,766)	(4,785)	23,551	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(126,679)	5,598	31,979	(89,102)
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,491)	(5,213)	(198,042)	(224,746)
Վերականգնումներ	-	6	92,045	92,051
Դուրս գրված գումարներ	-	-	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,254	227	274	4,755
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետզման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում;
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
2024թ. դեկտեմբերի 31							
Կորպորատիվ վարկավորում	15,056,609	4,148,646	688,723	(56,232)	4,781,137	10,275,472	3,734,020
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում	783,338	688,599	53,265	(40,593)	701,271	82,067	380,953
Հիփոթեքային վարկեր	292,758	43,776	-	(15,040)	28,736	264,022	7,592
Սպառողական վարկեր	379,142	157,824	-	(104,895)	52,929	326,213	182,892
Այլ	2,015,451	1,364,416	112,128	-	1,476,544	538,907	957,690
	18,527,298	6,403,261	854,116	(216,760)	7,040,617	11,486,681	5,263,147

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
2023թ. դեկտեմբերի 31							
Կորպորատիվ վարկավորում	8,147,112	7,212,432	1,298,130	(2,855,780)	5,654,782	2,492,330	3,253,592
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում	48,940	99,489	-	(50,549)	48,940	-	460
Հիփոթեքային վարկեր	1,043,867	1,039,513	-	(88,956)	950,557	93,310	93,530
Սպառողական վարկեր	232,841	250,849	-	(21,253)	229,596	3,245	2,689
Այլ	1,816,417	1,921,995	140,160	(276,110)	1,786,045	30,372	738,463
	11,289,177	10,524,278	1,438,290	(3,292,648)	8,669,920	2,619,257	4,088,734

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների համակենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 49,396,471 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 23.07%) (2023թ.՝ 42,769,252 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 23.90%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,408,788 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 1,591,554 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Մասնավոր ձեռնարկություններ	168,764,235	145,912,160
Ֆիզիկական անձինք	44,944,080	32,325,583
Պետական ձեռնարկություններ	467,580	285,673
	214,175,895	178,523,416

Վարկերը առավելագույն տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Արտադրություն	50,866,186	44,723,764
Շինարարություն	39,358,206	28,942,595
Հիփոթեքային վարկեր	38,853,780	28,097,993
Մանրածախ	27,305,149	24,147,402
Էլ.էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	18,515,866	19,413,242
Գյուղատնտեսություն	9,416,805	10,697,982
Տուրիզմ	9,164,109	8,663,257
Սպառողական վարկեր	3,928,596	2,246,532
Վարկային քարտի վարկ	1,562,435	1,367,867
Այլ	15,204,763	10,222,782
	214,175,895	178,523,416

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	4,647,068
1-2 տարի	4,282,826
2-3 տարի	3,456,128
3-4 տարի	2,003,208
4-5 տարի	972,160
5 տարուց ավել	239,477
	15,600,867

Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով (3,738,015)

Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	
Նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	11,862,852
Արժեզրկման գծով պահուստ	(191,804)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	11,671,048

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	2,471,517
1-2 տարի	2,275,984
2-3 տարի	2,000,464
3-4 տարի	1,749,430
4-5 տարի	1,046,664
5 տարուց ավել	710,601
	10,254,660

Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով (2,671,339)

Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	
Նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	7,583,321
Արժեզրկման գծով պահուստ	(148,300)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	7,435,021

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ամորտիզացված արժեթղծ չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	70,941,675	78,370,436
Նվազեցում արժեթղծման գծով պահուստ	70,941,675 (218,882)	78,370,436 (215,793)
Ամորտիզացված արժեթղծ չափվող պարտքային արժեթղթեր	70,722,793	78,154,643
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	35,790,915	40,385,355
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	9,429,437	3,892,080
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	45,220,352	44,277,435
Պետական պարտատոմսեր	90,151,363	88,595,879
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	90,151,363	88,595,879
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	105,451	36,074
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	105,451	36,074
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	135,477,166	132,909,388
Վարկային կորստի գծով պահուստ	(401,447)	(373,390)
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	135,477,166	132,909,388

Ամորտիզացված արժեթղծ և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղծ չափվող պարտքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փոկ 1-ում:

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Ավելացումներ/ փոփոխություններ	-	5,399	7,906	-	-	88,879	102,184
Օտարում և դուրսգրում	-	(7,178)	(11,812)	-	-	-	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	174,952	337,326	166,545	59,065	421,399	2,972,181
Կուտակված մաշվածություն							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	78,034	137,177	243,522	77,995	59,034	237,040	832,802
Մաշվածության ծախս	78,034	8,402	36,089	18,920	31	91,441	232,917
Օտարում և դուրսգրում	-	(7,178)	(11,812)	-	-	-	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	156,068	138,401	267,799	96,915	59,065	328,481	1,046,729
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,734,860	39,554	97,710	88,550	31	95,480	2,056,185
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,656,826	36,551	69,527	69,630	-	92,918	1,925,452

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Ավելացումներ/ փոփոխություններ	-	12,686	33,645	52,289	-	158,756	257,376
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,804)	(12,124)	-	-	-	(14,928)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Կուտակված մաշվածություն							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Մաշվածության ծախս	78,034	8,193	33,734	12,570	6,944	81,794	221,269
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,805)	(12,124)	-	-	-	(14,928)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,034	137,178	243,522	77,995	59,034	237,040	832,803
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,734,860	39,553	97,710	88,550	31	95,480	2,056,184

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկին պատկանող շենքերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2022 թվականին:

Շենքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը, որը կճանաչվեր սկզբնական արժեքի մեթոդով, կազմել է 257,518 հազար ՀՀ դրամ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ.՝ 275,912 հազար ՀՀ դրամ):

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կկազմեին՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(294,307)	(275,913)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	257,518	275,912

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 338,380 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 289,290 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	<i>Արտոնագրեր</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Ավելացումներ	5,574	35,930	41,504
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,898)	-	(2,898)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,700	191,756	303,456
Կուտակված ամորտիզացիա			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,244	22,362	35,606
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,860)	-	(2,860)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,566	121,808	186,374
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,134	69,948	117,082

	<i>Արտոնագրեր</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Ավելացումներ	31,191	30,697	61,888
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Կուտակված ամորտիզացիա			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,637	19,431	33,068
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 42,769 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 42,931 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների ապահովվածությունն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	<i>2024թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31</i>
Հող և շենքեր	2,101,298	1,222,518
Այլ ակտիվներ	139,457	139,427
	2,240,755	1,361,945
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(489,760)	(489,760)
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,750,995	872,185

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հասած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը բռնագրավել է 878,810 հազար ՀՀ դրամ ակտիվներ (2023թ.՝ որևէ ակտիվ չի բռնագանձել), սակայն չի վաճառել որևէ ակտիվ (2023թ.՝ 357,798 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Հարկում

Ծահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,433,752	1,147,940
Հետաձգված հարկային (ծախս)/վերականգնում՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(193,452)	518,914
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	2,240,300	1,666,854

2024 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև՝

	2024թ.	2023թ.
Ծահույթ նախքան հարկումը	12,055,170	1,617,182
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Ծահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	2,169,931	291,093
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	-	1,327,992
Այլ չնվազեցվող ծախսեր	70,369	47,769
Ծահութահարկի գծով ծախս	2,240,300	1,666,854

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	2022թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2023թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում
		2024թ. դեկտեմբերի 31				2024թ. դեկտեմբերի 31
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,007	2,807	-	4,814	4,525	-
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(6,256)	12,458	-	6,202	(4,231)	-
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,591)	1,223	-	(4,368)	(3,903)	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	73,747	(636,019)	-	(562,272)	97,651	-
Ներդրումային արժեթղթեր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող	4,177,836	17,875	(1,837,354)	2,358,357	(4)	(1,371,860)
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	61,038	145,485	-	206,523	(8,932)	-
Հիմնական միջոցներ	(261,697)	20,092	-	(241,605)	10,864	-
Բռնագանձված ակտիվներ	97,909	(9,747)	-	88,162	-	-
Այլ ակտիվներ	(18,922)	(63,012)	-	(81,934)	(17,598)	-
Այլ պահուստներ	2,794	6,879	-	9,673	4,344	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)	-	-	(1,540)	-	-
Այլ պարտավորություններ	57,064	(16,955)	-	40,109	110,736	-
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	4,178,389	(518,914)	(1,837,354)	1,822,121	193,452	(1,371,860)

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	25,133	-	-	25,133
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	(32,414)	-	-	(32,414)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	9	2,882,655	(519,141)	(408,502)	1,955,012
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	3,089	-	-	3,089
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	28,057	-	-	28,057
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	232	-	-	232
Փոխատվության հանձնառություններ	23	(106,587)	-	-	(106,587)
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		2,800,165	(519,141)	(408,502)	1,872,522

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	15,596	-	-	15,596
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	62,194	-	-	62,194
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	9	94,317	298,148	(1,755,387)	(1,362,922)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(123,304)	-	-	(123,304)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	71,230	-	-	71,230
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	18,748	-	-	18,748
Փոխատվության հանձնառություններ	23	98,005	-	-	98,005
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		236,786	298,148	(1,755,387)	(1,220,453)

Արժեզրկման այլ պահուստների գծով շարժը հետևյալն է՝

	Բռնագանձված ակտիվներ	Երաշխիքներ	Ընդամենը
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	543,939	149,448	693,387
Ծախս / (վերականգնում)	(54,179)	69,361	15,182
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	218,809	708,569
Ծախս	-	226,375	226,375
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	445,184	934,944

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Չհաշվանցված գործարքներ*	3,295,616	-
Դեբիտորական պարտքեր	781,967	1,509,289
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(40,534)	(40,302)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,037,049	1,468,987
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,464,900	4,478,075
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	734,475	284,153
Թանկարժեք մետաղներ	72,615	2,524
Նյութեր	10,141	8,023
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,304	25,244
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	7,285,435	4,798,019
Այլ ակտիվներ	11,322,484	6,267,006

* Չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են հաճախորդին առնչվող գործարքներ, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներից, բայց հաշվանցվել են տարեվերջից անմիջապես հետո:

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ աշխատակազմի նկատմամբ	888,724	269,881
Չհաշվանցված գործարքներ*	741,486	15,972
Կրեդիտորական պարտքեր	396,684	345,889
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	97,045	99,726
Վարկային կորուստների գծով պահուստ	62,349	168,968
	2,186,288	900,436
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	872,997	431,670
Պահուստներ	445,216	218,809
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	387,039	271,758
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	7,256	3,869
	1,712,508	926,106
Այլ պարտավորություններ	3,898,796	1,826,542

* Չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են վոտորո կամ հաճախորդին առնչվող գործարքներ Բանկից դուրս, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներին, բայց հաշվանցվել են տարեվերջից անմիջապես հետո:

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հետգնման պայմանագրեր	81,433,975	83,490,557
Վարկեր բանկերից	2,704,744	3,138,916
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	500,695	5,173,270
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	19,946	21,001
Այլ պարտավորություններ	5,001	2,925
	84,664,361	91,826,669

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չորս բանկի և ՀՀ ԿԲ հետ կլքել է հետգնման պայմանագրեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6 բանկ): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է՝ ՀՀ պետական արժեթղթերը 90,151,363 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ): Տես Ծան. 10:

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Իրավաբանական անձինք		
Ժամկետային ավանդներ	71,864,397	81,677,155
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	64,476,333	49,047,782
Հետգնման պայմանագրեր	1,001,327	100,101
Ֆիզիկական անձինք		
Ժամկետային ավանդներ	23,325,082	23,652,139
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	12,943,218	6,297,840
	173,610,357	160,775,017

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 94,419,124 հազար ՀՀ դրամ (54.39%) հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են պարտավորություններ տաս խոշորագույն հաճախորդների նկատմամբ (2023թ.՝ 89,130,942 հազար ՀՀ դրամ (55.44%)):

ՀՀ Զաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ավանդները: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (շարունակություն)

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային կազմակերպություններ	89,023,064	84,919,026
Ֆիզիկական անձինք	36,268,300	29,949,979
Ֆինանսական հաստատություններ	11,588,467	17,160,137
Ներդրումային ընկերություններ	13,722,042	13,882,634
Պետական հաստատություններ	14,305,031	10,209,983
Անհատ ձեռնարկատերեր	5,700,194	2,406,857
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	2,899,405	2,129,256
Այլ	103,854	117,145
	173,610,357	160,775,017

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	41,376,397	26,438,470
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	19,466,605	20,014,880
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր եվրոյով	8,930,788	8,568,970
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	69,773,790	55,022,320

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2025-2028թթ. շրջանակներում: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 8.50%, 9.00%, 10.00%, 10.20% և 11.75% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 6.00%, 6.25% և 6.50%, եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.50%, 4.00% և 5.00%:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	22,204,392	22,869,094
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	4,080,320	2,781,530
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	3,344,289	2,842,828
Այլ փոխառու միջոցներ	29,629,001	28,493,452

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից վարկերը ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից և Եվրոպական ներդրումային բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան Երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ (շարունակություն)

Պարտադիր պայմաններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՎՁԵԲ-ի կողմից 800,437 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով փոխառության համաձայնագիրը Բանկի համար ենթակա է հետևյալ պարտադիր պայմաններին՝ ԿԲ կապիտալի համարժեքության նորմատիվը, իրացվելիության ծածկույթի գործակիցը, զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակիցը և այլն: Բոլոր պարտադիր պայմանները ստուգվում են եռամսյակային կտրվածքով՝ կառավարչական հաշվապահության հիման վրա և տարեկան կտրվածքով՝ ՖՅՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա: Առկա չէ որևէ հայտանիշ, որ Բանկը դժվարություններ կունենա այս պարտադիր պայմաններին համապատասխանելու հարցում՝ հաշվետու ամսաթվից հետո հաջորդ տասներկու ամիսների ընթացքում:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ստորադաս վարկեր՝ ստացված կապակցված կողմից	30,148,534	32,161,126
Ստորադաս վարկեր	30,148,534	32,161,126

Ստորադաս վարկերը իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմերից ստացված ստորադաս վարկերը տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

22. Սեփական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 600,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31		2023թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
Էլչ-Վի-Էս Դոլդիկ Ս.ա.ր.	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖՄՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100.00	10,000,200	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2024 և 2023թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից ՀՀ դրամով, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթին՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ ոչ պակաս քան բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով, ինչը օգտագործվելու է Բանկի կորուստները (վասնները) փոխհատուցելու նպատակով, եթե Բանկի շահույթը բավարար չէ այդ նպատակների համար:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելած

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելածն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է տույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ճանաչված աճի չափով:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ԱՎԿ փոփոխությունները:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

Իրավական միջավայր

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնականությունների արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր և սուղազանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ սուղազանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի: Որոշ հանգամանքներից ելնելով՝ հարկային ստուգումները կարող են ավելի երկար տևել:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ		
Երաշխիքներ	30,798,927	16,504,240
Չօգտագործված վարկային գծեր	7,869,936	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	5,284,278	3,723,443
	43,953,141	25,253,922
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(507,565)	(387,777)
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	43,445,576	24,866,145

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռևս չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (ևսև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանգի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	2024թ.	2023թ.
Ամրոտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20,096,096	14,959,579
Ներդրումային արժեթղթեր	8,617,323	8,934,864
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	516,030	336,464
Դրամական համարժեքներ	3,440	3,124
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12,206,848	12,744,975
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	41,439,737	36,979,006
Ֆինանսական վարձակալություն	1,297,077	622,967
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,297,077	622,967
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	42,736,814	37,601,973
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,885,717	10,751,379
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	8,022,861	7,709,627
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,585,863	3,841,795
Ստորադաս պարտք	3,713,596	3,823,157
Այլ փոխառու միջոցներ	1,918,435	1,878,124
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14,039	10,140
Ընդամենը տոկոսային ծախս	28,140,511	28,014,222
Չուտ տոկոսային եկամուտ	14,596,303	9,587,751

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ.	2023թ.
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	907,502	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	432,139	160,887
Վճարային քարտերով գործառնություններ	190,965	71,399
Բրոկերային գործառնություններ	17,828	60,515
Հաշվարկային գործառնություններ	2,606	109,135
Այլ եկամուտ	-	6,043
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,551,040	862,895
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	134,124	84,579
Արմենիան Զարդ համակարգին վճարումներ	111,159	74,374
Բրոկերային գործառնություններ	70,490	51,354
Այլ ծախսեր	19,882	10,649
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	335,655	220,956
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	1,215,385	641,939

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Արտարժույթային գործարքներից զուտ օգուտ	1,676,734	1,141,619
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ/(վնաս)	95,725	(37,595)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,772,459	1,104,024

27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից

ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը խմբին է տրամադրել ՀՀ ֆինանսների նախարարության երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերով դրամական միջոցների և Արցախի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված վարկերի պահանջի իրավունքի դիմաց:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից տրամադրված նոր երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերը կազմել են Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի 70%-ը: Արդյունքում Ընկերությունը Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի 24,591,919 ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության պարտատոմսերի 16,282,630 ՀՀ դրամ իրական արժեքի միջև 8,309,288 ՀՀ հազար դրամ տարբերությունը ճանաչել է որպես ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից վնաս:

Պարտատոմսերի մարման ժամկետը 10 տարի է, իսկ անվանական տոկոսադրույքը՝ 9.60%:

28. Այլ եկամուտ

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Տույժեր և տուգանքներ	523,415	321,733
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	43,741	36,304
Եկամուտ շահաբաժիններից	3,199	-
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	1,299	979
Թանկարժեք մետաղներով գործաքներից զուտ օգուտ	1,138	7,240
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	-	30,275
Այլ	19,145	33,321
Ընդամենը այլ եկամուտ	591,937	429,852

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,959,046	2,157,171
Այլ ծախսեր	12,761	6,953
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,971,807	2,164,124
Հաղորդակցություն	152,842	147,164
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	120,200	124,332
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	99,927	52,546
Ապահովագրության գծով ծախսեր	67,775	52,769
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	66,248	55,234
Ներկայացուցչական ծախսեր	57,691	48,962
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	42,905	38,664
Գործուղման ծախսեր	31,366	23,031
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	14,148	15,130
Անվտանգություն	8,334	9,600
Գրասենյակային/կրմունալ ծախսեր	5,585	12,599
Բարեգործություն	-	26,307
Այլ վարչական ծախսեր	73,057	62,394
Այլ գործառնական ծախսեր	740,078	668,732

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում

Լեռածուլություն

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի ենթարկվածության և ռիսկերի ռազմավարության հաստատում;
- ▶ Վերականգնումների պլանի հաստատում;
- ▶ Որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանումը;
- ▶ Միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանումը;
- ▶ Բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը;
- ▶ Սահմանված սահմանաչափերի մոնիտորիզ և ռիսկերի վերակուծության վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում Բանկի խորհրդին;
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը;
- ▶ Տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը;
- ▶ Փողերի վաճառման և ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ պայքարի գոծառնությունների իրականացում;
- ▶ Համապատասխանության ապահովում;
- ▶ Տեղեկատվական անվտանգության ապահովում:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Կախված տարատեսակ գործունեություններից՝ Բանկը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս-մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի վաճառման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերսի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Բանկի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զգայման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հողվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չափաատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկ և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Բանկի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գուման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծան. 9-ում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

- PD *Դեֆոլտի հավանականությունը* որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
- EAD *Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը* դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
- LGD *Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը* դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԿԱՎ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԿԱՎ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքը հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԿԱՎ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնք դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնք դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱԿԱՎԿ պահուստ:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- ▶ Փոխառու ֆինանսական ակտիվի գծով առավելագույն ժամկետանց օրերի փուլ;
- ▶ Այլ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկառուի ժամկետանց վարկերի պատճառով սուբյեկտիվորեն դասակարգված վարկեր;
- ▶ Խնդրահարույց, վերակազմակերպված և ոչ սուբյեկտիվորեն դասակարգված ակտիվներ, որոնք ժամկետանց են 31 օր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Բանկը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ Եական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր;
- ▶ ՓՄՁ վարկեր;
- ▶ Սպառողական վարկեր;
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր;
- ▶ Այլ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Եական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Բանկն ունի վարկանշային համակարգ, համաձայն որի այն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ըստ բարձր դաս, ստանդարտ դաս, ստանդարտից ցածր դաս, արժեզրկված:

<i>Միջազգային վարկանշային գործակալության (Moody's, Fitch) վարկանիշ</i>	<i>Վարկանիշի նկարագրություն</i>
A3-ից AAA/ A- -ից AAA Ba3-ից Baa1/ BB- -ից BBB+ B3-ից B1/ B- -ից B+ B3-ից ցածր/ B-	Բարձր դաս Ստանդարտ դաս Ստանդարտից ցածր դաս Արժեզրկված դաս

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելով իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի ցուցանիշը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր գործիքի գծով գրավի արժեքի հիման վրա, ինչը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահուստավորման ամսաթվին: Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը արտացոլում է ակնկալվող դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)՝ համեմատած պահվող գրավի վաճառքից ակնկալվող իրացման կամ վերականգման գումարների հետ:

Ընդհանուր վերականգնումները հետագայում գեղչվում են դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Բանկը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող վարկային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա 12ամսվա թե ԼԿԼԿԿ, Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Հավաքական հիմունքով չափվող ֆինանսական ակտիվների խմբավորում

Հիմք ընդունելով ստորև գործոններ՝ Բանկը հաշվարկում է ԼԿԿ կամ հավաքական կամ անհատական հիմունքով:

ԼԿԿ-ն անհատական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բոլոր փուլ 3-ի ակտիվները, անկախ ֆինանսական ակտիվների դասից;
- ▶ Փուլ 2 և փուլ 3-ում գտնվող կորպորատիվ վարկային պորտֆել;
- ▶ Փոքր բիզնեսի վարկային պորտֆելի լայնածավալ և յուրահատուկ ռիսկերը;
- ▶ Որպես POCI դասակարգված ռիսկեր, երբ սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է և նոր վարկը ճանաչվել է վարկային պարտքի վերակառուցման արդյունքում:

ԼԿԿ-ն հավաքական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բանկի՝ փոքր բիզնեսի վարկավորման գծով ավելի փոքր և ընդհանուր մնացորդներ;
- ▶ Փուլ 1 և փուլ 2-ում գտնվող հիփոթեքային և սպառողական վարկեր և փուլ 1-ում գտնվող կորպորատիվ վարկավորման պորտֆել:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի վարկային որակը գնահատելու համար և կառավարում է վարկային ռիսկը՝ հիմնվելով ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվության վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկերի վարկային ռիսկի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ռջ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	55,762,316	67,184	22,787	55,852,287
ժամկետանց 30-89 օր	33,612,287	3,363,616	1,871,141	38,847,044
- Կորպորատիվ վարկավորում ժամկետանց 90-179 օր	9,550,135	1,299,632	-	10,849,767
ժամկետանց 180-270 օր	4,058,412	1,522,340	6,367,949	11,948,701
ժամկետանց Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	3,074,597	141,323	547,486	3,763,406
	488,039	271,693	6,247,246	7,006,978
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	106,545,786	6,665,788	15,056,609	128,268,183
	(1,037,231)	(625,217)	(3,734,018)	(5,396,466)
Չուս վարկեր	105,508,555	6,040,571	11,322,591	122,871,717
Ռջ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	15,280,956	61,958	286,856	15,629,770
ժամկետանց 30-89 օր	7,150,271	925,938	-	8,076,209
- ՓՄՁ վարկեր ժամկետանց 90-179 օր	530,161	1,679,456	-	2,209,617
ժամկետանց 180-270 օր	39,678	15,545	47,099	102,322
ժամկետանց Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	-	-
	336,013	499,929	449,383	1,285,325
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	23,337,079	3,182,826	783,338	27,303,243
	(234,326)	(825,696)	(380,955)	(1,440,977)
Չուս վարկեր	23,102,753	2,357,130	402,383	25,862,266

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2024թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց	28,562,403	-	-	28,562,403
	Մինչև 30 օր				
	ժամկետանց	7,706,292	6,828	39,520	7,752,640
	30-89 օր				
- Ռիսկային վարկեր	ժամկետանց	901,333	23,957	-	925,290
	90-179 օր				
	ժամկետանց	870,509	-	-	870,509
	180-270 օր				
	ժամկետանց	39,927	46,552	-	86,479
	Ավելի քան 270 օր				
	ժամկետանց	245,183	158,038	253,238	656,459
Ընդամենը համախառն վարկեր		38,325,647	235,375	292,758	38,853,780
ԱՎԿ		(326,544)	(33,483)	(7,592)	(367,619)
Չուստ վարկեր		37,999,103	201,892	285,166	38,486,161
	Ոչ ժամկետանց	2,843,997	11,595	14,534	2,870,126
	Մինչև 30 օր				
	ժամկետանց	930,235	-	-	930,235
	30-89 օր				
- Սպառողական վարկեր	ժամկետանց	134,915	-	-	134,915
	90-179 օր				
	ժամկետանց	123,331	5,075	1,483	129,889
	180-270 օր				
	ժամկետանց	61,312	1,126	5,655	68,093
	Ավելի քան 270 օր				
	ժամկետանց	31,290	-	357,470	388,760
Ընդամենը համախառն վարկեր		4,125,080	17,796	379,142	4,522,018
ԱՎԿ		(84,253)	(5,892)	(182,892)	(273,037)
Չուստ վարկեր		4,040,827	11,904	196,250	4,248,981
	Ոչ ժամկետանց	5,458,997	4,986,010	-	10,445,007
	Մինչև 30 օր				
	ժամկետանց	1,881,461	48,813	-	1,930,274
	30-89 օր				
- Այլ	ժամկետանց	728,574	-	816,723	1,545,297
	90-179 օր				
	ժամկետանց	101,322	-	-	101,322
	180-270 օր				
	ժամկետանց	-	-	-	-
	Ավելի քան 270 օր				
	ժամկետանց	-	8,043	1,198,728	1,206,771
Ընդամենը համախառն վարկեր		8,170,354	5,042,866	2,015,451	15,228,671
ԱՎԿ		(63,703)	(750,562)	(957,690)	(1,771,955)
Չուստ վարկեր		8,106,651	4,292,304	1,057,761	13,456,716

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	55,221,799	5,631	-	55,227,430
30-89 օր ժամկետանց	33,982,097	6,674,644	101,573	40,758,314
- Կորպորատիվ վարկավորում	2,177,882	2,088,862	-	4,266,744
90-179 օր ժամկետանց	1,673,265	560,963	444,929	2,679,157
180-270 օր ժամկետանց	860,261	51,395	1,095,060	2,006,716
Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	291,456	90,169	6,505,553	6,887,178
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	94,206,760	9,471,664	8,147,115	111,825,539
Չուտ վարկեր	(868,388)	(1,503,041)	(3,253,591)	(5,625,020)
Չուտ վարկեր	93,338,372	7,968,623	4,893,524	106,200,519
Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	13,502,022	39,891	-	13,541,913
30-89 օր ժամկետանց	7,617,875	520,609	-	8,138,484
- ՓՄՁ վարկեր	1,049,713	53,196	-	1,102,909
90-179 օր ժամկետանց	336,740	414,084	-	750,824
180-270 օր ժամկետանց	-	18,210	-	18,210
Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	548,386	48,939	597,325
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	22,506,350	1,594,376	48,939	24,149,665
Չուտ վարկեր	(246,122)	(260,716)	(461)	(507,299)
Չուտ վարկեր	22,260,228	1,333,660	48,478	23,642,366
Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	19,024,576	-	-	19,024,576
30-89 օր ժամկետանց	6,443,720	26,927	-	6,470,647
- Հիփոթեքային վարկեր	735,072	5,230	15,074	755,376
90-179 օր ժամկետանց	295,162	39,759	-	334,921
180-270 օր ժամկետանց	195,648	51,458	74,011	321,117
Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	177,385	59,190	954,781	1,191,356
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	26,871,563	182,564	1,043,866	28,097,993
Չուտ վարկեր	(206,756)	(12,568)	(93,529)	(312,853)
Չուտ վարկեր	26,664,807	169,996	950,337	27,785,140

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ռկ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	2,381,517	-	-	2,381,517
ժամկետանց 30-89 օր	766,220	-	-	766,220
- Սպառողական վարկեր ժամկետանց 90-179 օր	467,225	5,187	-	472,412
ժամկետանց 180-270 օր	330,265	3,539	3,246	337,050
Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	3,815	-	-	3,815
	15,767	21,213	229,596	266,576
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	3,964,809	29,939	232,842	4,227,590
2ուտ վարկեր	3,884,393	25,141	230,152	4,139,686
Ռկ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	7,310,640	-	-	7,310,640
ժամկետանց 30-89 օր	780,027	-	-	780,027
- Այլ ժամկետանց 90-179 օր	173,812	1,735	-	175,547
ժամկետանց 180-270 օր	104,150	15,774	-	119,924
ժամկետանց Ավելի քան 270 օր	-	-	-	-
	20,076	-	1,816,415	1,836,491
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	8,388,705	17,509	1,816,415	10,222,629
2ուտ վարկեր	8,314,027	16,837	1,077,952	9,408,816

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

2024թ. դեկտեմբերի 31:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	500,692	24,859,908	-	-	25,360,600
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	-	14,004,540	-	-	14,004,540
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեթղ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	45,220,352	-	-	45,220,352
- ամորտիզացված արժեթղճ չափվող		Փուլ 1	-	70,722,793	-	-	70,722,793
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	-	4,077,583	-	-	4,077,583
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	-	7,869,936	-	-	7,869,936
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	-	5,284,278	-	-	5,284,278
Ընդամենը			500,692	172,039,390	-	-	172,540,082

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31:

2023թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փոկ 1	226,173	20,769,492	-	-	20,995,665
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փոկ 1	501	12,339,960	-	-	12,340,461
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
-իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փոկ 1	-	44,277,435	-	-	44,277,435
-ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փոկ 1	-	78,370,436	-	-	78,370,436
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փոկ 1	-	1,509,289	-	-	1,509,289
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փոկ 1	-	5,026,239	-	-	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փոկ 1	-	3,723,443	-	-	3,723,443
Ընդամենը			226,674	166,016,294	-	-	166,027,173

Բանկի քաղաքականությունն է իր վարկային պորտֆելում ճշգրիտ և հետևողական ռիսկերի վարկանիշներ սահմանել: Այն ոչուրացնում է կիրառելի ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը և վարկային ռիսկերի համեմատությունը բիզնեսի բոլոր ոլորտներում, աշխարհագրական տարածաշրջաններում և արտադրանքներում: Վարկանիշային համակարգը հիմնված է մի շարք ֆինանսական վերլուծությունների վրա՝ համակցված շուկայի մշակված տեղեկատվության հետ՝ ապահովելու կոնտրագենտների գծով ռիսկերի չափման նպատակով հիմնական ելակետային տվյալները: Բոլոր ներքին ռիսկերի վարկանիշները հարմարեցված են տարբեր կատեգորիաների և որոշվում են Բանկի վարկանիշային քաղաքականության համաձայն: Վերագրելի ռիսկերի վարկանիշները գնահատվում և պարբերաբար թարմացվում են:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես Ծան. 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

	<i>Սահմանային արժեք</i>	<i>2024թ. դեկտեմբերի 31, %</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31, %</i>
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Լվ. 15%	39.55	45.76
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Լվ. 60%	197.60	268.51

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա, բացառությամբ առևտրային ածանցյալ գործիքների, որոնք իրական արժեքով ներկայացված են առանձին սյունակում և համախառն մարված ածանցյալ գործիքները, որոնք ներկայացվում են պայմանագրային մարման ժամկետով: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

<i>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>միջև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>	<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	81,981,155	2,330,147	339,846	71,480	–	84,722,628	84,664,361
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	80,370	–	–	–	–	80,370	80,370
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	82,067,831	28,519,874	34,599,440	32,219,106	4,957,638	182,363,889	173,610,357
Այլ փոխառու միջոցներ	489,292	326,332	2,994,453	19,748,160	20,470,635	44,028,872	29,629,001
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	451,332	902,664	4,137,209	74,861,179	–	80,352,384	69,773,790
Ստորադաս վարկեր	449,767	602,466	2,761,301	36,660,000	8,127,333	48,600,867	30,148,534
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	2,186,288	–	–	2,186,288	2,186,288
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	165,519,747	32,681,483	47,018,537	163,559,925	33,555,606	442,335,298	390,092,701
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	43,445,576	–	–	–	–	43,445,576	–
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	90,165,084	94,049	2,840,266	–	–	93,099,399	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	–	–	–	29,556	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	70,074,476	8,829,082	24,966,142	65,419,355	2,704,618	171,993,673	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	440,029	477,026	1,835,329	17,308,409	18,753,929	38,814,722	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	332,158	665,381	3,044,779	59,535,149	–	63,577,467	55,022,320
Ստորադաս վարկեր	443,400	612,447	4,810,038	23,533,288	21,329,945	50,729,118	32,161,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	900,438	–	–	900,438	900,438
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	161,484,703	10,677,985	38,396,992	165,796,201	42,788,492	419,144,373	369,208,578
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	–	–	–	–	24,866,145	–

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են «ցպահանջ և մինչև մեկ ամիս» ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձինք կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորիզ գույքաձեռք տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2024թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.	Կապիտալի զգայունություն 2024թ.
ՀՀ դրամ	2.26%	(6,708,291)	(17,517,276)
ԱՄՆ դոլար	3.16%	(1,555,211)	(1,251,572)
Եվրո	1.26%	(242,961)	(1,325)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2024թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.	Կապիտալի զգայունություն 2024թ.
ՀՀ դրամ	1.97%	5,848,535	15,272,208
ԱՄՆ դոլար	0.83%	410,270	330,169
Եվրո	0.85%	164,687	898
Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	(958,133)	(8,794,439)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	(322,764)	(558,397)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	958,133	8,794,439
ԱՄՆ դոլար	1.00%	322,764	558,397

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական արժույթային դիրքեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2024թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2024թ.	Արտարժույթի փոփոխություն % 2023թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2023թ.
ԱՄՆ դոլար	3.40%	(105,280)	10.00%	8,063
ԱՄՆ դոլար	(3.84%)	118,803	(10.00%)	(8,063)
Եվրո	6.60%	(87,380)	10.00%	(3,041)
Եվրո	(3.17%)	42,017	(10.00%)	3,041
Ռուբլի	9.56%	39,340	10.00%	27,014
Ռուբլի	(21.45%)	(88,255)	(10.00%)	(27,014)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Բանկը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

31. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չզննաչվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չզննաչվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող);
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիևք ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը և ռիսկերը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			Ընդամենը
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	-	90,151,363	-	90,151,363
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	45,325,803	-	45,325,803
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,656,826	1,656,826
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	35,781	-	35,781
Ընդամենը	-	135,512,947	1,656,826	137,169,773
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	87,748,279	-	87,748,279
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	206,158,558	206,158,558
Ընդամենը	-	87,748,279	206,158,558	293,906,837
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	80,370	-	80,370
Ընդամենը	-	80,370	-	80,370
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	84,664,361	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	175,358,952	175,358,952
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	28,504,727	28,504,727
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	70,233,698	-	70,233,698
Ստորադաս վարկեր	-	-	28,811,755	28,811,755
Ընդամենը	-	70,233,698	317,339,795	387,573,493

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետզնման պայմանագրերով	-	88,595,879	-	88,595,879
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	44,313,510	-	44,313,510
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,734,860	1,734,860
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	9,262	-	9,262
Ընդամենը	-	132,918,651	1,734,860	134,653,511
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	81,732,133	-	81,732,133
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	171,928,537	171,928,537
Ընդամենը	-	81,732,133	171,928,537	253,660,670
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	29,556	-	29,556
Ընդամենը	-	29,556	-	29,556
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	91,826,669	91,826,669
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	161,990,166	161,990,166
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	26,342,048	26,342,048
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	55,500,073	-	55,500,073
Ստորադաս վարկեր	-	-	30,428,213	30,428,213
Ընդամենը	-	55,500,073	310,587,096	366,087,169

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	204,925,841	206,158,558	(1,232,717)	171,176,527	171,928,537	(752,010)
Ներդրումային արժեթղթեր-պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	70,722,793	87,748,279	(17,025,486)	78,154,643	81,732,133	(3,577,490)
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,610,357	175,358,952	(1,748,595)	160,775,017	161,990,166	(1,215,149)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	69,773,790	70,233,698	(459,908)	55,022,320	55,500,073	(477,753)
Այլ փոխառու միջոցներ	29,629,001	28,504,727	1,124,274	28,493,452	26,342,048	2,151,404
Ստորադաս վարկեր	30,148,534	28,811,755	1,336,779	32,161,126	30,428,213	1,732,913
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			(18,005,653)			(2,138,085)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հողվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կորպորատիվ արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների միջոցով՝ հիմնված ՀՀ բորսայի ամենօրյա գնանշումների վրա:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացում՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր ելակետային տվյալներ, ներառյալ արտարժույթի սվոփ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և ռիսկից զուրկ տոկոսադրույքների կորերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Անորոշիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Գնանշված պարտատոմսերի իրական արժեքը հիմնված է կորպորատիվ պարտատոմսերի գների գնանշումների և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորեթի վրա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Չգնանշված գործիքների իրական արժեքը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները, հաճախորդների ավանդները, վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գեղչմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի փոխառու միջոցներ համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է Էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների շարժը կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,734,860	1,812,894
Մաշվածության ծախս	(78,034)	(78,034)
2ուտ իրական արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,656,826	1,734,860

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

Շենքերը վերագնահատվել են 2022 թվականին:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները վերագնատված ակտիվի բնորոշ գործոնների ճշգրտումներն են: Տվյալ ճշգրտման չափը և նպատակը կախված է համանման ակտիվի մասով դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որն օգտագործվում է որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Կապիտալացման դրույքաչափի խելամիտ հնարավոր միջակայքը 5.00%-15.00%-ն է: Չնայած այս ելակետային տվյալը հանդիսանում է սուբյեկտիվ դատողություն, ղեկավարությունը կարծում է, հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապահանջվում

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Բանկը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Բանկը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապահանջել դրանք: Բացի այդ, Բանկը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նմանապես, Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Բանկը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ (շարունակություն)

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում (շարունակություն)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետզման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր 90,151,363 հազար ՀՀ դրամի, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2023թ.՝ 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունեցել է 81,433,975 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 83,490,557 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»:

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին թյունում		Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին թյունում		Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի իրականացվել		
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված սպահովում	Չուտ գումար
2024թ. դեկտեմբերի 31							
Ֆինանսական ակտիվներ							
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզման պայմանագրեր	11,053,790	-	11,053,790	-	-	(11,596,803)	(543,013)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ – հակադարձ հետզման պայմանագրեր	410,796	-	410,796	-	-	(440,359)	(29,563)
	11,464,586	-	11,464,586	-	-	(12,037,162)	(572,576)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ- հետզման պայմանագրեր	(81,433,975)	-	(81,433,975)	73,600,000	-	-	(7,833,975)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ- հետզման	(1,001,327)	-	(1,001,327)	1,081,000	-	-	79,673
Ընդամենը	(82,435,302)	-	(82,435,302)	74,681,000	-	-	(7,754,302)

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում (շարունակություն)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գույտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Չուտ գումար
2023թ. դեկտեմբերի 31						
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	8,576,708	–	8,576,708	–	(9,096,586)	(519,878)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	258,227	–	258,227	–	(271,321)	(13,094)
	8,834,935	–	8,834,935	–	(9,367,907)	(532,972)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր	(83,490,557)	–	(83,490,557)	88,595,879	–	5,105,322
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – հետզնման	(100,101)	–	(100,101)	116,000	–	15,899
	(83,590,658)	–	(83,590,658)	88,711,879	–	5,121,221
Ընդամենը						

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Բանկի պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	–	27,139,747	23,499,645	–	23,499,645
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,797,738	1,165,148	13,962,886	11,463,892	802,501	12,266,393
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	35,781	–	35,781	9,262	–	9,262
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	43,051,246	161,874,595	204,925,841	29,370,287	141,806,240	171,176,527
Ներդրումային արժեթղթեր	11,347,338	104,701,258	116,048,596	3,594,071	118,874,081	122,468,152
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	90,151,363	–	90,151,363	88,595,879	–	88,595,879
Հիմնական միջոցներ	–	1,925,452	1,925,452	–	2,056,184	2,056,184
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	117,082	117,082	–	111,222	111,222
Բռնագանձված ակտիվներ	1,500,129	–	1,750,995	872,185	–	872,185
Շահութահարկի գծով կանխավճար	–	–	–	45,526	–	45,526
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	688,869	688,869	–	1,822,121	1,822,121
Այլ ակտիվներ	11,322,484	–	11,322,484	6,249,398	17,608	6,267,006
Ընդամենը	197,345,826	270,472,404	468,023,940	163,700,145	265,489,957	429,190,102
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	84,592,881	71,480	84,664,361	91,826,669	–	91,826,669
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	80,370	–	80,370	29,556	–	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	140,603,785	33,006,572	173,610,357	97,402,092	63,372,925	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	3,189,043	26,439,958	29,629,001	1,063,251	27,430,201	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,320,961	50,452,829	69,773,790	8,589,703	46,432,617	55,022,320
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	1,098,856	–	1,098,856	–	–	–
Ստորադաս պարտք	–	30,148,534	30,148,534	2,161,126	30,000,000	32,161,126
Այլ պարտավորություններ	3,898,796	–	3,898,796	1,826,542	–	1,826,542
Ընդամենը	252,784,692	140,119,373	392,904,065	202,898,939	167,235,743	370,134,682
Զուտ	(55,188,000)	130,307,875	75,119,875	(39,198,794)	98,254,214	59,055,420

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՍՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակետը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	2024թ.			2023թ.		
	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	-	7,774,771	597,557	-	5,355,553	311,329
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	10,277,737	1,351,987	-	5,224,509	1,479,133
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	-	(11,643,458)	(1,332,869)	-	(2,805,291)	(1,192,905)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	-	6,409,050	616,675	-	7,774,771	597,557
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(156,818)	(6,498)	-	(822,014)	(7,060)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	6,252,232	610,177	-	6,952,757	590,497
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	9,276	-	-	6,349	-
Աճ	-	3,305	-	-	22,943	-
Նվազում	-	(3,759)	-	-	(20,016)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	8,822	-	-	9,276	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	35,703,236	21,086,868	308,222	40,083,790	20,926,228	252,478
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	50,528,980	48,222,789	5,148,713	73,289,824	46,311,153	10,269,044
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(51,473,551)	(57,640,619)	(5,154,414)	(77,670,378)	(46,150,513)	(10,213,300)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,758,665	11,669,038	302,521	35,703,236	21,086,868	308,222
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	26,353,261	3,437,298	389,335	25,121,527	3,831,003	219,617
Աճ	6,598,200	2,527,611	175,446	10,292,702	2,761,146	309,709
Նվազում	(6,870,971)	(2,635,740)	(253,941)	(9,060,968)	(3,154,851)	(139,991)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,080,490	3,329,169	310,840	26,353,261	3,437,298	389,335
Ստորադաս պարտք						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	30,136,178	2,024,948	-	32,121,092	2,363,037	-
Աճ	7,350,082	195,558	-	15,648,108	550,393	-
Նվազում	(7,337,726)	(2,220,506)	-	(17,633,022)	(888,482)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,148,534	-	-	30,136,178	2,024,948	-
Պարտավորություններ և երաշխիքներ, տրված	-	859,825	25,565	-	588,292	31,686
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	717,875	73,823	-	76,136	52,233
ԱՊԿ ծախս	-	(16,458)	1,211	-	(392,218)	(3,316)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	16,214	12,508	1,285	17,874	4,015	1,190
Չուտ առևտրային եկամուտ	127,391	8,542	1,281	174,808	13,411	14,772
Տոկոսային ծախս	(8,855,503)	(1,032,323)	(28,471)	(9,103,918)	(816,016)	(30,676)
Վարչական և այլ ծախսեր	-	(103)	(12,721)	-	-	(13,890)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(16)	(53)	-	-	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	-	(509)	(579)	-	-	(864)
Այլ եկամուտ	-	19,969	766	-	-	23
Հիմնական միջոցների արժեզրկում	-	(1,443)	-	-	-	-

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	926,857	714,223
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմի հատուցում	<u>926,857</u>	<u>714,223</u>

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	<u>Ծան.</u>	<u>Թողարկված պարտքային արժեթղթեր</u>	<u>Այլ փոխառու միջոցներ</u>	<u>Ստորադաս վարկեր</u>	<u>Վարձակալության գծով պարտավորություններ</u>	<u>Ֆինանսավորման գործունեության կից ընդամենը պարտավորություններ</u>
Հաշվեկշռային արժեք 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	52,408,743	34,778,666	34,484,130	23,470	121,695,009
Թողարկումից մուտքեր/փոփոխություն Մարումներ		13,014,650 (11,451,670)	5,055,714 (11,343,494)	8,000,000 (10,326,129)	158,756 (92,640)	26,229,120 (33,213,933)
Արտարժույթային փոխարկումներ		1,113,159 (62,562)	139,182 (136,616)	20,809 (17,684)	-	1,273,150 (206,722)
Այլ					10,140	
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	55,022,320	28,493,452	32,161,126	99,726	115,776,624
Թողարկումից մուտքեր/փոփոխություն Մարումներ		23,443,088 (7,409,079)	12,539,792 (11,365,500)	3,702,238 (5,642,307)	88,880 (105,600)	39,773,998 (24,522,486)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(1,112,810) (169,729)	(41,693) 2,950	(83,881) 11,358	-	(1,238,384) (141,382)
Այլ					14,039	
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	<u>69,773,790</u>	<u>29,629,001</u>	<u>30,148,534</u>	<u>97,045</u>	<u>129,648,370</u>

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների գույք ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ներգրավել ստորադաս վարկեր, փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նվազագույն մակարդակը կազմել է 11% (2023թ.՝ 11%): 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

2024 թվականի հունիսից սկսած առաջին և երկրորդ մակարդակի կապիտալի տարրերը փոփոխվել են և այժմ այդ տարրերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող վերագնահատման պահուստը, որը տեղափոխվել է երկրորդ մակարդակից առաջին մակարդակ, և պարտքային կորստի գծով հիմնական պահուստը, որը ավելացել է երկրորդ մակարդակի կապիտալում՝ առավելագույնը ռիսկով կշռված ակտիվներում ներառված վարկային ռիսկի 1.25% չափով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
1-ին դասի կապիտալ	72,833,891	55,610,722
2-րդ դասի կապիտալ	25,768,564	20,558,003
Ընդհանուր կապիտալ	98,602,455	76,168,725
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	422,214,042	402,439,576
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	17.25%	13.82%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.2	23.35%	18.93%